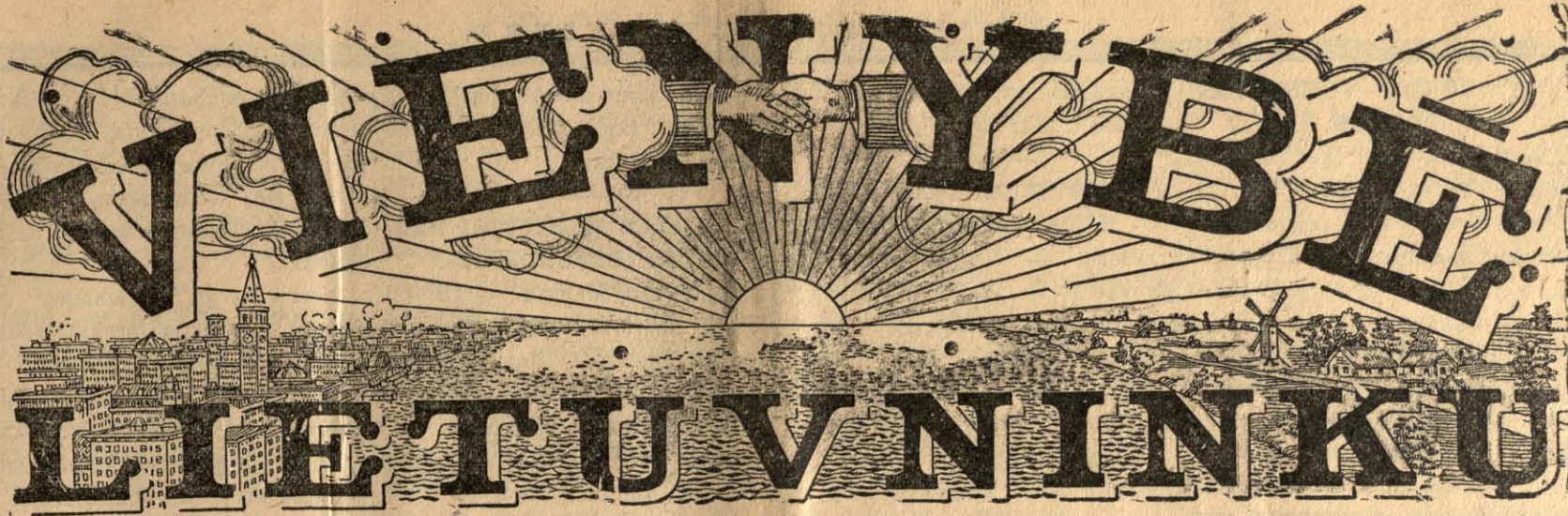

ISEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
 Suvienyose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J. J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
Yzarių subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries .. \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications
 to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

ITALAI SUEME 8.000 AUSTRU

ir prisiartino prie Triesto. Graikijoje kyla tikra savitarpinė karė. Rumunai pradeda atsilaikyti. Vokiečiai tvirtina, buk anglai ir Francuzai nustojo 600000 vyrų prie Somme. Vokiečiai sumušti prie Verduno.

Vėliausios Žinios

LENKIJA GAUNA NEPRIGULMYBĘ.

Civiliški general gubernatoriai Austrijos Liubline ir vokiečių Varšavoje apskelbė Lenkijos neprigulmybę.

AUSTRAI NUSTOJO 39,000 ŽM. PER 3 DIENAS.

Italai tarpe Gorizia ir jurū smarkiai pradėjo spausti austrus. Per paskutines 3 dienas jie 10,000 užmušė, 20,000 sužeidė ir 9,000 paėmė nelaisvėn.

SLAPTI PASITARIMAI TARP VOKIETIJOS IR RUSIJOS.

Korespondentas „The World“ iš Berlino pranešė senseacijinę žinią: buk Vokietija su Rusija tariasi apie atskirą taiką.

GRAIKIJOJE JAU SAVITARPINĖ KARĖ.

Iš Atenų praneša, kad Graikijoje prie miesto Kalerina įvyko mušiai tarp sukilėlių ir kariumenės.

VOKIEČIAI GALICIJOJE PERGALI RUSUS.

Iš Berlino praneša, kad prie Narevka upės vokiečiai dikčiai pastumėjo atgal rusus.

ZUVO 92 ŽMONĖS.

Airių jurėse delei iškilusios didelės audros sudaužė pasažierinis laivas „Connemara“ su priekiu laivu. Iš 95 žmonių buvusiu ant abiejų laivų išsigelbėjo tik tai 3.

TRANSILVANIJOJE RUMUNAI IŠLOŠĖ.

Londone gauta žinia, kad Rumunai į vakarus nuo Kronštado gana skaudžiai apmušė austravokiečius.

VILLA NESNAUDŽIA.

Iš Chihuahua Meksikos praneša, kad mieste Santa Rosalia, Villos banditai užpuolė ant to miesto, aprubavojo jį ir užmušė amerikietį daktarą Fisher'. Padarę nelemą darbą pasitraukė į kalnus.

Iš karės lauko

SMARKŲS MUSIAI VOLYNIJOJE. RUSAI ATSTUMTI ATGAL KOVELIO FRONTE.

Petrogradas. — Stochod srityje, Volynijoje, paskutinėmis dienomis atsibuvo smarkūs susirėmimai. Ypač karštas mušis atsibuvo arti Vitoniez bei tarpe kaimų Michailovkos ir Aleksandrovska. Pirmos trys priešų atakos tapo atmuštos, bet prieš ketvirtą ataką, kuri buvo vedama su nepaprastu atkaklumu, rusai neatsilaikė ir buvo priversti apleisti savo pozicijas.

Galicijoje, Galič apelinkeje, piet, Bukovinoje nuolat atsikartoją susirėmimai, be žymių permanų karės lauke.

Karpatų kalnuose priešai tris kartus atakavo rusų eiles, bet pasekmės. Palei Kapul augštum priešai buvo pradėję stumti rusus atgal, bet vėliaus vel jie asigriebė.

VOKIEČIAI GIRIASI PASEKIMEMIS. APIE 1,600 RUSŲ PAIMTA NELAISVĖN. VOKIEČIAI PRADEDA VEIKTI PALEI RYGA.

Berlinas. — Gen. v. Linsinger kariumenė šturmuo rusų pozicijas kairiajame Stochod pakratyje — rusai atstumti atgal; nelaisvėn paimta 1,508 kar. ir 2 ofic., užgriebta taipgi keli mašautuvai ir minų mėtytojai. Kitoje vietoje, arti Aleksandrovska paimta nelaisvėn 70 rusų.

Karpatų kalnuose vokiečiai-austrai pasekmingai atakavo rusų pozicijas į šiaurę nuo Dorna Vara. Reikia dar pažymėti, kad Galicijoje pilnai pasekmingai priarusus veikia turkai.

Paskutinėmis dienomis apsirėkia aktyviškas vokiečių veikimas Rygos apelinkeje.

MUSIAI TRANSILVANIJOJE PAKRASTYJE.

Londonas. — Rumunai stumvokiečius-austrus į vakarus nuo Jiul lygumos, Rumunijos parulyje. Taipgi nenusisekė priešams atakos Prahova lygumoje Dragoslavice srityje. Į rytus nuo upės Alt nuolat atsikartoją sukiirtimai. Palei Predeal žym

permainų neįvyko. Abelnai imant, rumunai-rusai paskutinėmis dienomis žymiai atstumė priešus atgal; tik vienoje vietoje jie veržiasi pirmyn.

SULYG VOKIEČIŲ PRANESIMŲ — GEN. FALKENHAYNO KARIUMENEI SEKAKSI GERAI.

Berlinas. — Nežiurint ant visų gamtiškų smukenybių ir atkaklaus priešinimasi rumunų-rusų, gen. v. Falkenhayno kariumenė nesulaikomai veržiasi Rumunijos gilumon. Altshanz ir Predeal perėjimai vokiečių-austrų rankase. Greit priešai bus atstumti iki Valachijos lygumos. — Tulose vietose vokiečiai-austrai nužengė virš 25 mylių Rumunijos gilumon; pilnai pasekmingai veikiama Kimpolung srityje.

VOKIEČIAI APLEIDO PASKUTINIŲ VERDUNO FORTŲ. FRANCUZAI SU NEAPSAKOMU SMARKUMU VEIKIA PALEI DRUTVIETĖ. MUSIAI SOMME SRITYJE.

Paryžius. — Francuzai tvirtai spaudžia vokiečius palei Verduną. Smarkiai veikiant artilerijai, francuzams pasisekė atsiamti fortą Vaux ir atstumti vokiečius atgal. Priešai panešė didelius nuostolius. Reiškia, francuzai atsiamė palei Verduną visas drutvietes, delei kurių užėmimo vokiečiai panešė milžiniškus nuostolius ir praleido keletą mėnesių laiko.

Somme srityje vėl atsinaujino veikimas — anglai ir vokiečiai pasekmingai veikia prieš vokiečius ir rengiasi prie galutno šturmuo Bapaume ir Peronne. Paimta virš 800 vok. nelaisvėn.

VOKIEČIAI PRANEŠA APIE FORTO VAUX PUOLIMĄ IR PASEKMINGĄ VEIKIMĄ SOMME APIELINKĖJE.

Berlinas. — Kuomet francuzai atkreipė savo spēkas prieš fortą Vaux, tai vokiečiai, nenorėdami nešti didelių aukų žmonyse, pasiryžo fortą apleisti, bet pirmiau jį paplėšino. Tokiu pat išrovavimu buvo apleistas fortas Douaumont. Tuos fortus reikėjo už

imti, kuomet vokiečiai veržėsi ant Verduno, bet prasidėjus veikimui palei Somme, tas veržimasi tapo sulaikytas, todėl ir tų fortų palaikymas neturi didelės vertės. Pasitraukę kiek atgal, vokiečiai užėmė tvirtas pozicijas. Į šiaurę nuo upės Somme vokiečiai atmušė keletą smarkių anglų-francuzų atakų.

ITALAI ATNAUJINO UŽPUOLIMUS IR VERŽIASI ANT TRIESTO — PAIMTA 4,730 AUSTRUŲ NELAISVĖN.

Roma. — Lapkr. 1 d. italai su nepaprastu smarkumu atnaujino užpuolimus Isonzo pakrastyje bei Gorizia srityje. Paimta nelaisvėn apie 8,000 austrų. Italai pilnai prisirengė prie šito užpuolimo ir galima manyti, kad jie nesulaikomi pasieks Triestą. Trento srityje apsirubežiuojama mažais susirėmimais.

SERBAI IR SAJUNGIEČIAI IŠLENGVO GRUDŽIA PRIESUS ATGAL BALKANUOSE.

Londonas. — Serbai išlengvo žengia pirmyn Makedonijos fronte, palei upę Černą bei arti Monastir. Tarp Strumos ir Vardar atsibuvo tik artilerijos veikimas bei maži susirėmimai; anglai-francuzai laikosi tvirtai.

Bulgarai praneša, kad jie atmušė visas serbų atakas palei Černa upę. Strumos srityje apsirubežiuojama mažais susirėmimais.

DOBRUDŽOJE SULYGINAMAI RAMU.

Berlinas. — Šiaur. Dobrudžos dalyje nuolat atsikartoją maži susirėmimai, bet didelių mušių paskutinėmis dienomis nebuvo. Rumunai-rusai nustumti į šiaurinę Dobrudžą. — Iš Londono pranešama, kad rumunų-rusų komandierium Dobrudžoje paskirtas rusų gen. Vl. Sacharov.

RUSAI PRANEŠA APIE SAVO IR TURKŲ LAIMĖJIMUS.

Petrogradas. — Užkaukazio fronte, į vakarus nuo Salkiz, Taitavachaja upės lygumoje, rusai sumušė turkus, — turkai pasitraukė atgal. Bijar gi srityje turkai laimėjo mušį — rusai buvo priversti pasitraukti atgal. Persijos parubežyje bei Mesopotamijoje apsirubežiuojama artilerijos veikimu bei mažais susirėmimais.

Iš Visur

ANGLŲ NUOSTOLIAI SPALIO MĖN. SIEKIA 107,033 KAR. IR OFIC., O PER 4 MĖN. SOMME UŽPUOLIME 414,202

Londonas. — Anglų nuostoliai per spalio mėn. visuose frontuose siekia 4,331 ofic. ir 102,702 kar. — Karės gi nuostoliai Somme srityje per 4 mėnesius užpuolimo siekia 414,202 kar. ir ofic. Kasdien per spalio mėn. nuostoliai siekia 3,452.

Rugsėjo mėn. anglų nuostoliai siekė 119,549 kar. ir ofic., o rugpj. — 127,945. — Francuzai neskelbia skaitlinių apie nuostolius.

SUNAIKINTA GARLAIVIŲ SU INKROVA 2,846,000 TONŲ.

Berlinas. — Nuo karės pradžios iki spalio 12 d. (š. m.), sulyg valdiškų pranešimų, paskandinta 1,253 sąjungiečių laivai, kurių inkrova siekia 2,569,500 tonų; neutralių valstijų paskandinta 200 laivų, su inkrova 276,000 tonų (t. y. beveik 10 nuoš.). Neutralių valstijų skandinami tie laivai, kurie veža kontrabandą. — Nuo spalio 12 d. iki lapkr. 1 d. paskandinta gan daug įvairios rūšies laivų.

RUSIJA PLANUOJA NAUJĄ PASKOLĄ.

Londonas. — Imper. ukazu patvirtinta nauja trumpo laiko 5½ nuoš. paskola sumoje 3,000,000,000 rublių.

SVARBUS PRANEŠIMAS

„Vienybės Lietuvninku“ KALĖDINIS NUMERIS.

Jis jau rengiamas spaudon. Kalėdiniam numeryje tilps visų mūsų geresniųjų rašytojų, kaip Amerikos, taip ir Europos raštai. Tilps labai gražūs paveikslai. Kalėdinis „Vienybės Lietuvninku“ numeris būtina turėtų rasti pas kiekvieną lietuvių ir kiekvienoje lietuvių grintelėje.

Šiuo metu pranešimu atsikreipiame į visus mūsų skaitytojus, agentus ir šiaip geros valios prietelius, kad pasiskubintumėte iškalno su užsakymais kiek Kalėdinio N prisiųsti del praplatinimo. Šį metų Kalėdinį N išleisime dikčiai didesnį. Mes pranešame iškalno užtai, kad pereituosius kelis metus Kalėdinio numerio buvo dideli reikalavimai ir mes negalėjome jų išpildyti.

Taipgi atsikreipiame į lietuvius vertelgas biznieriūs, kad Kalėdiniam numeryje yra geriausia proga plačiai išsigarsinti. Kalėdinį numerį nutarėme padaryti kuoprieinausia kaina. Norintį pasigarsinti Kalėdinin „V. L.“ N. greitai, nieko nelaukiant, kreipkitės laišku apie kainas.

Prekė KALĖDINIO „Vien. Liet.“ numerio bus 5c. Pasiskubinkite su užsakymais.

SU PAGARBA,

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADM.
 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

RUSIJOS „JUODASIS“ LAPAS.

Petrogradas. — Panašiai Anglijai Rusijos prekybos ministerija pasiryžo paskelbti visą eilę svetimausių firmų, su kuriomis uždrausta bus rusams vesti prekybą, kadangi jos prekiauja su rusų priešiniais.

Tą „juodąjį“ lapą tuoj patvirtins caras. Už peržengimą įsakymo grėsia bausmė sumoje 25,000 rublių arba 16 mėnesių kalėjimo.

ZUVO VOKIEČIŲ GEROJUS-LAKUNAS BOELKE.

Londonas. — Iš Berlyno pranešama, kad mušio lauke žuvo garsus vokiečių lakunas kap. Boelke. Jo orlaivis („Fokker“ sist.) susidūrė su kitu orlaiviu. Sudužęs orlaivis su kap. Boelke's kunnupuolė į vokiečių eiles. **Kap. Boelkė pašovė 40 sąjungiečių orlaivių.** „Aš neprisičiau išdirbtos formulos, — pasakė kap. Boelke vienam koresp., — bet bandau paimti priešą pirmiau, negu jis mane.“ Jis pastojė orlaivystės skrygium karės pradžioje. Kaižeris buvo jį apdovanojęs pagarbos ženklais. — Žuvęs vokiečių lakunas leit. Immelman buvo pašovęs 19 orlaivių.

FRANCUZIJOJE RANDASI 1, 500,000 ANGLŲ IR ANGLIJOJE — 3,000,000.

Paryžius. — Tuluose laikraščiuose paskelbta, kad Francuzijoje dabar randasi apie 1,500,000 anglų, o Anglijoje, sulyg anglų valdžios pranešimo, esą apie 3,000,000. Paskutinieji kareiviai, reikalui esant, busi perkelti Europon, Afrikon ar Azijon. Anglai ateinantį pavasarį išstarysią milžinišką karinmenę, geriausiai aprūpintą amunicija bei karės įnagiais, prieš kuris niekas neįstengs atsilaikyti. — Dabar irgi tarpe anglų Francuzijoje pastebiamas visko perteklius ir pavyzdinga tvarka.

U-53 SUGRĮŽO VOKIETIJOS PORTAN.

Berlinas. — Kariškas vokiečių submarinas, kuris spalio 7 d. atsilankė Šv. Valst. prieplaukoje Newport (prabuvo tik 2 val.), o sp. 8 d. palei Nantucket paskandino 5 prekyb. garlaivius, laiminti sugrįžo į Vokietijos prieplauką. Subm. kapitona Haus Rose visur sutinka su dideliu entuziazmu.

PREZIDENTO RINKIMAI KUBOJE.

Havana. — Šiose dienose atbuvo prezidento rinkimai Kubos respublikoje. Ejo karšta kova tarp liberalų ir konservatyvų. Taip išrinktas liberalų kandidatas Alfredo Zayas; konservatyvų kandidatas dabart. prez. Menocal, pralaimėjo (vienok konservatyvai paskelbė, buk jis laimėjo). — Rinkimai praėjo sulyginamai ramiai; — keturi žmonės tapo užmušti ir 10 žm. sužeista.

VOKIEČIAI SUĖMĖ 200 CIVIL. FRANCUZŲ.

Berlinas. — Kadangi francuzų valdžia atsisakė paliuosuoti civiliškus vokiečius — moteris bei iki 16 metų ir virš 55 metų vyrus, — kaip buvo sutarta sausio mėn., tai vokiečių valdžia paliepė sumti 200 žymesnių francuzų vyrų ir moterų užimtuose distriktuose, pasiusti Vokietijon ir laikyti juos iki francuzai neišpildys savo pasižadėjimą.

PER DVI DIENI TRIS SUBMARINAI PASKANDINO 21 L.

Berlinas. — Nuo lapkr. 1 d. pranešama, kad Anglijos kanale tris vokiečių submarinai per dvi dieni paskandino 21 laivą su inkrova 28,500 tonų. Kartu pranešama, kad anglų prek. laivai apšaudė submarinus. Lapkr. 1 ir 2 dd. paskandinta 8—10 sąjungiečių bei Norvegijos garlaivių; ta-

po paskandintas graikų garlaivis — 3,000 t. inkrovos.

NAUJAS MINISTERIŲ KABINETAS AUSTRIJOJE.

Viena. — Naujas Austrijos premjeras Dr. Ernest v. Koerber sudarė naują ministeriją; vidaus dalykų — baronas v. Hochtinai, izdo — Karl Merck, prekybos — Dr. Fr. Storbal, minist. be depart. — Mich. Bobrznyski (buvęs Galicijos guber.), nacionalės apsaugos — v. Georgi ir tt.

GRAIKIJOS KARALIUS PRISAKĖ PRIEŠINTIES VENEZUELOS KAREIVIAMS.

Atenai. — Karalius Konstantinas prisakė savo lojaliskai armijai užkirsti kelią revoliucionieriams (Venezelos šalininkams), maršnuojantiems ant Larissos. Ir Katerinos karaliaus kareiviai jau pasitraukė.

RUSŲ GEN. VL. SACHAROV PASKIRTAS PRIEŠ MACKENSEN'Ą.

Londonas. — Gen. Leit. Vlad. Sacharov, komandierius rusų karinmenės Galicijoje, tapo paskirtas komandierium Dobrudžoje prieš vokiečių feldmarš. Mackensena. Lapkr. 2 d. jis pribuvo Bucharestan.

ANGLAI IR FRANCUZAI SUKONFISKAVO 41,020 MAISŲ KRASOS SIUNTIŲ.

Berlinas. — Nuo gruodžio mėn. 1915 m. iki galo rugsėjo mėn. 1916 m. (laikė 9 mėn.) anglai ir francuzai sukonfiskavo 24,200 maišų su kras. siuntiniais iš Vokietijos ir 16,820 maišų, siuntiamų Vokietijon. Tik maža dalis krasos siuntinių dastatyta sulyg paskyrimo.

GINČAI DELEI KONSKRIPCIJOS AUSTRALIJOJE.

Melbourne. Priverstinas kareiviavimas tapo atnestas. Vienok

tame klausime žmonės pasidalino į dvi dali, tarpe kurių dabar eina gan aštri kova.

FR. VILLOS KAREIVIAI PRADĖDA UŽPULDINĖTI.

Chihuahua, Meksika. — Fr. Villos sparčiai tvarko ir drutina savo kariumenę. Villos kareiviai keliose vietose Chihuahuos prov. atakavo gen. Carranzos kareivius. Miestas Parral Villos šalininkų rankose. Laguna stotyje 200 banditų apiplėšė pasažierinį trūkį. Visur jaučiama kokis tai neramumas ir betvarkė.

Iš Amerikos**„DEUTSCHLAND“ VĖL AMERIKOJE.**

New London, Conn. — Naktį į lapkr. 1 dieną į šią prieplauką pribuvo prekybinis vokiečių submarinas „Deutschland“ iš Bremeno. Šitas milžiniškas vokiečių submarinas, kaip žinoma, antrą kartą pribuvo Amerikon. Pirmą kartą jis buvo sustojęs Baltimorės prieplaukoje.

Subm. „Deutschland“ kapitonas Paul Koenig pranešė, kad submarino kelionė buvo be priediukių. — Aš — sako — mačiau daug priešų laivų, bet jie nematė „Deutschland“. Pasinėręs submarinas plaukė apie 100 mylių; pasinėrė 6—7 kartus. Iš Bremeno išplaukė spalio 10 d. (buvo išplaukę sp. 1 d.), bet susidūrė su paprastu laiveliu ir tapo sugadintas, todėl turėjo sugrįžti ir pasitaisyti, taigi plaukė 21 dieną.

Submarino inkrova (apie 500 tonų) apskaičiuojama ant \$10,000,000, susidada iš vaistų, dažų, chemikalų, smulkų brangių daiktų, akcijų bei asekuracijų ir laiškų

Vokietijos ambasadoriui. Tečiaus lapkr. 2 d. paskelbta, kad submarino inkrovos turinys laikoma paslapytyje; — spėjama, kad dėžėse daug atgabenta įvairių brangiųjų.

Pirmą kartą „Deutschland“ atgabeno Amerikon prekių (daugiausia dažų) už \$1,500,000. — Iškvrovimui ir prikrovimui submarino parkviesti 75 juodukai, kurie atliko tą darbą, kuomet submarinas atsilankė Baltimorėje.

Kalbant apie senai laukiamą vokiečių submariną „Bremen“, P. Koenig pasakė, jog „Bremen“ aplėdo Vokietijos prieplauką rugp. 26 d. ir jog jis yra žuvęs (nors jokios žinios apie tai negauta), bet ne iš anglų blokados priežasties — jis užpuolė ant minos arba sutruko jo mašinerija.

Gaop P. Koenig pažymėjo, kad plaukiant atgal iš Baltimorės Sur. Valst. žuvininkų laivai atliko del sąjungiečių skraiduolių šnių darbą. „Deutschland“ yra pasiryžęs grįžti atgal į Bremena apie lapkr. 15 d.; inkrova sudidės iš gumos ir chirurgiškų daiktų (bent už \$500,000). Ant submarino randasi 29 jureiviai, — tie patys (išskiriant du), kurie buvo Baltimorėje.

NEW YORKO MIESTO BIUDŽETAS.

New York. — Lapkr. 1 d. tapo patvirtinta biudžeto sąmata del New Yorko miesto 1917 m. Tas biudžetas siekia \$211,115,016 — daugiau už pereitų metų biudžetą ant \$12,000,000.

VIRGINIJA TAPO „SAUSA“ VALSTIJA.

Richmond, Va. — Tapo galutinai uždrausta pardavinėti svajalūs Virginijos valstijoje. Pustannaktyje spalio 31 d. — lapkr. 1 d. tapo uždaryta likusieji 800 salimų. Taigi, 18-ta valstija tapo „sausą“.

PASKANDINTAME ANGLŲ LAIVE „MARINA“ ZUVO SEŠI AMERIKONAI.

Washington. — Spalio 31 d. palei Irlandiją vokiečių submarinas paskandino anglų arklinį garlaivį „Marina.“ — Žuvo 6 amerikonal, o 51 amer. tapo išgelbėta. Iš Londono pranešta, kad garlavis paskandintas be perspėjimo, — net jį atakavė du submarinai. Ta žinia padarė gilų įspūdį valdiškose sferose — vėl pasigirdo balsai apie galimą konfliktą su Vokietija. Vokietijos ambasadorius tvirtina, kad pranešimai iš Londono neteisingi ir kad reikia laukti oficialio vokiečių valdžios pranešimo kaslink to dalyko. — Sekr. Lansing renka žinias ir laukia paaiškinimų iš Vokietijos (vokiečių valdžia turi gauti pranešimą nuo submarino kapitono). Svarbiausi klausimai: 1, ar duotas persergėjimas ir laikas delei išsigelbėjimo pasažier., 2, ar „Marina“ buvo apginkluotas delei puolimo ir 3, ar buvo pirmiau „Mar.“ anglų admiralterijos tarnystoje.

SPALIO MĖN. NEW YORKO MIESTE ANT GATVIŲ ZUVO 59 ŽM.

New York. — Policijos komisijon. Woods pranešė, jog iš priežasties nelaimingų prietikių ant New Yorko miesto gatvių spalio mėn. žuvo 59 žm.; rugsėjo mėn. žuvo 79 mėn.

POPIEŽIAUS ATSIŠAUKIMAS DAVĖ 4,000,000 FRANKŲ DELEI SUŠELPIMO LENKŲ.

New York. — Iš Romos pranešama, kad Vatikanan prisiūsta 4,000,000 frankų (apie 800,000) aukų, surinktų atsišaukus popiežiui Benediktui į viso pasaulio vyskupus delei sušelpimo Lenkijos. Piniagai busi pasiusti lenkų komitetam Šveicarijoje, kuris rupinasi šelpimu nuo karės nukentėjusiu.

FELJETONAS**Kodel ji nemiega!**

Per kiaušų naktelę ji nemiegojo. Visur aplinkui nakties tylą, o jos kambaryje girdėties judėjimas ir šlamėjimas. Ankstori rytą, kuomet dar visi tebesapnavo, o jos žingsniai atsimuša tai viename kambario gale, tai kitame. Saulė jau pakilo, darbininkai pradėjo kilti ir darban rengties, o ji vis dar tebevaikščioja. Neveltui ji vaikščioja. Pirmiau ji taip nedarydavo. Ji kasdien eidavo darban — skerdykloson iš ten vakare sugrįžus, kiek užvalgius, guldavo lovon ir lyg negyva, lyg akmenėlis išmiegdavo iki saulė į jos langą neįsimeigdavo savo spindulių. Kodel šiandien ji nemiega? Kas gi ant jos krutinės, ant jos širdžės?

Šiandien devintą valandą ryto bus jos šlijbas. Šiandien ji pakliks savo jaunystės dienas ir bus surišta neatmezgamųjų moterystės mazgu su Jonu, kuriam ji po trumpūtės pažinties pažadėjo savo rankutę, savo laimę, visą savo likimą, turtą ir pačią save.

buvo ir gražus, kaip pati tekandioji saulutė. Nei vienas kitas kaimo jaunikaitis negalėjo su juo susilyginti nei gražumu, nei vikrumu, nei greitumu, nei budu tvirtumu.

Jis ją rodos taip pat daugiau, negu kiti mėgo. Jis jai nesigailėdavo ir meilesnio, jautresnio žodelio pratarti, ko nedarydavo kitoms kaimo mergaitėms. Jis jos ir iš bažnyčios grįždamas palaukdavo, kad sykiu galėtų pareiti. Ir įvairiais kitais budais lyg stengdavo jai patikti.

Koks puikus, gražus gyvenimas, pati laimė rodos lyg liuliuoti liuliuoja, kada žmogus turi kur nukreipti savo meilę ir jausti, jog ji randa ten atbalsį, užuojautą! Ir juoda duona tada skanesnė ir sunkus darbeliai tada lengvesni. Tada tai nei giruzės užia, nei jurės linguoja, salko musų dainininkas, nors jos ir užtę ir linguotų, bet mums tai nekliudo, mes jų negirdime.

Bet jos ir užė ir lingavo ir neveltui. Laimė nevisuomet gyvenime tarnauja. Esti laikai, kuomet ji kiek laiko išstarnavus, kiek laiko žmogų išliuliavus, ima ir apleidžia jį. Po saulutė dienų, junk labai dažnai dangus apsimaulkia, užena lietus, kartais net su vėjais ir audromis. Apsniaukė ir Katriutės dangus. Jis apsniaukė tuomet, kuomet kaimė pasklido gandai, jog Antanas išvažiavo „ant poterų“ su Juzė, Katriutės vienmete. Pirmąjį nedėdienį pasigirdo ir pirmieji jų užsakai. Katriutės širdyje pakilo didžiausioji audra, — nu-

liudimas, net ir pamišimas. Kaip tai jis, kuris per tiek laiko jai buvo taip mielas, numylėtas, toks jai brangus, už kurį ji būtų visą savo turtą, laimę ir pačią save atidavus, pasigodėjo turtu ir už juos paniokino jos meilę, prisirišimą ir savo paties meliuosius žodelius. Ne! Taip negali buti! Jos ausis gerai nenugirdo, tai buvo kito kieno užsakai, bet ne Antano. Ji turi su juo pačiu pašnekėti, nuo jo paties apie tai išgirsti.

Išėjus iš bažnyčios, eina ji tiesiai į pakelį augantį pušynėli, į tą patį pušynėli, kur jie kasnėdėlia vienas kitą laukdavo. Čia ji ant pievutės ir dirvono atsišėdus jo palauks, su juo pasišnekes, nuo jo viską sužinos.

O kaip laikas išlengva eina, jei reikia ko nors laukti. Žmonės ir pėsti eina, ir važiuoti važiuojamas, o Antano kaip nėra, taip nėra. Ir ilgų ir nuobodu ir nesmagu sėdėti ir laukti, bet turi jį sulaukti ir apie viską pasišnekėti. Nors ir saulė nusileis ir temti pradės, bet ji turės jį sulaukti. Tik štai žiuri ir savo akimis netiki. Eina pro šalį Antanai, kur saulė besileisdama panas ir vedasi Juzė. Taip arti jie slepia, kur, pasak pasakojimų, eina, taip į vienas kitą įsistebėję, jog nepatėmiję Katriutės praėjou plaukia. Dar nelabai seni buvo pro šalį. Ji buvo pradėjus šaukti, o tie laikai, kuomet ji būtų parankas ir ji bėtiest, bet pajegosumusi šalim tokį laišką, kaip ir žado neliko, lyg kas būtų kir- abar jame ji matė savo išsigeldėjimą iš baisaus likimo nagų ir Koks jis pasirodė jai neteisis, sau- ap žiaurus žvėriškojo pasaulio. — Vis tiek man gyvenimas kar- bėje — pamatė jo tikrąjį veidą.

Loks jis pasirodė jai neteisis, sau- nylis, melagingas. Jam gyvenantieji žmonės rodos tik ir jiš- lo kaip geriau kitą nuskriaustą, bežiurint į geriausių kitų jaus- aus, troškimus. Kaip pasaulis ai baisiai išrodė tuo laiku, jis uvo jai ne tai žvėris, ne tai žmo- us-piktadarys, kuris viską plė- a, drasko, skriaudžia, ka tik įma- ydamas, kad tik ingauti daugiau nksio, daugiau turto. Norėjo ji dabar buti turtinga. Jei ji tu- tų aukso galybes, ji imtų ir ati- notų jį Antanui, kad tik jis vėl utų tokioju, kokiuo pirmiaus bu- o. Bet ji aukso neturėjo, ji tu- tjo tik širdį.

Ar ji pati parėjo namon, ar kas a parvedė, ar parvežė ji nieko ežinojo, tik pabudus ryte pa- katė begulinti lovoj, prie kurios patušė stovėjo ir ašaras šluostė. Sgulėjo toje lovoje ir per Anta- o vestuves ir dar ilgai po vestu- ių. Ant galo perėjo liga, pradė- s širdis lyg užmiršti, nors visai žmiršti ji niekados nebeįpiegs.

Po tų audros ir vėtrų laikų, ne- kėtai ji gavo laišką nuo savo raugės iš Amerikos. Laiške vietė ją važiuoti į jai nežinomą aukso kalnai, upės pienu ir medu- jog nepatėmiję Katriutės praėjou plaukia. Dar nelabai seni bu- pro šalį. Ji buvo pradėjus šaukti, o tie laikai, kuomet ji būtų pa- rankas ir ji bėtiest, bet pajegosumusi šalim tokį laišką, kaip ir žado neliko, lyg kas būtų kir-

— Vis tiek man gyvenimas kar- bus, vis tiek aš jame gyventi ne-

galėsiu, važiuosiu į Naująjį Svietą, nors geriau ir nebus, bet ir blogiau negali buti, jei ir reikės vargų kryželių, vargelių vargti, bet niekas apie mano sielvartą, širdies žaizdas nežinos, — sau kalbėjo Katriutė.

Jau treči meteliai kaip ji gyvena šiame išgirtame laimės krašte. Ji tos laimės dar nematė. Kaip tik spėjo atkėliauti, tai tos pačios draugės, kurios laiškė žadėjo rojū, išstengė sujieškoti tik vietą skerdyklose prie mėsos pjaustymo. Sunkus ir nuobodus darbas ir ilgos valandos netruko užmušti visus gerusios jos jausmus, senojo krašto, tėvynės atsiminimus. Tolyn vis ji rečiau prisimindavo jaunystės dienas. Tik retkarčiais jam sukeldavo mintys tuos aukšinius laikus ar kas nors atvažiavęs iš tėvynės, ar brolio laiškas. Persimainė ir veidužis, pražuvo ir skaistumas, o jo vietoje apsireiškė kokias tai popierinė spalva, pamarginta juodais paakiais. Ji dažnai tai pastebėjo prie veidrodžio priėjus, ir nekartą gaudžiai apsiverkėdavo.

Trečiaisiais metais ji susipažino su Juozu, kuris pirmiau už ją buvo atkeliavęs į šią šalį ir buvo vyras kokia dešimčia metų už ją vyresnis, tvirtas ir petingas. Jis išspradžios lyg nedrįsdavo su ja susitikti, ji gi visai neatbojo, — jei susitinka gerai, nesusitinka, tai dar geriau. Bet po keletos mėnesių, jų pažintis pasidarė artimesnė, ji pradėjo jam patikti, jis jai taip pat pasirodė nelabai baigus, nors anaipol, netoks meil-

lus ir malonus, kaip budavo An-

V. CARLSTROM ATLĖKĖ IŠ CHICAGOS Į NEW YORKĄ.

New York. — Garsus lakunas Victor Carlstrom, kuris buvo pasiryžęs tarpe saulės užtekėjimo ir nusileidimo atlekti iš Chicagos į New Yorką (savo 200 arkl. spēkų orlaivyje „The New York Times“) išlėkė iš Chicagos lapkr. 2 d. į Erie, Pa. (452 myl. toumo) pribuvo per 4 v. 17½ min. — tai naujas Amerikos rekordas be sustojimo. 652 m. padaryta per 6 val. ir 7½ m. V. Carlstrom sustojė (4:24 m. PM.) Hammondsport, N. Y. — apie 315 mylių (trīs val. lėkimo) atstu New Yorko; į New Yorką, Governors Island, jis pribuvo lapkr. 3 d., prieš pietus.

PREZ. WILSONO PRAKALBOS NEW YORKE.

New York. — Prez. Wilson lapkričio 2 d. kalbėjo trijose vietose — „Waldorf Astoria“ — prieš biznierius, „Madison Square Garden“ ir „Cooper Union“. Ypač entuziastiškai sutiko prez. Wilsoną „Mad. S. G.“, kur buvo susikimšę apie 15,000 žm., o ant gatvių, arti namo, stovėjo apie 25,000 žm. Savo kalbose jis užkliudė savo priešus, bet daugiausiai kalbėjo apie demokr. programos pamatinius klausimus, apie piliečių gerovę ir krašto garbę bei ateitį. Tą patį vakarą buvo surengta demokratų demonstr. maršavimas gatvėmis, dalyvaujant apie 30,000 žm.

CH. HUGHES PASITIKI LAIMĖTI.

Albany, N. Y. — Laikydamas paskutines priesriklas prakalbas New Yorko valst. miestuose, Ch. E. Hughes lygir atsakinėjo ant prez. Wilsono užmetimų ir aiškino apie respublikonų siekius. Plačiai kalbėjo apie užsieninę politiką ir apie reikalingumą guodoti visus svetimžemius šitame krašte. Visur jis išreiškė pasitikėjimą tapti S. V. prezidentu. Albany kalbėjo lapkr. 2 d., vakare.

LAIKE DVIEJŲ METŲ EUROPA PIRKO SUV. VALST. UŽ \$7,000,000,000.

Washington. — Valdžia paskelbė, kad Europos valstijos nupirko SUV. Valst. įvairios rūšies prekių nuo karės pradžios iki liepos 30 d. 1916 m. daugiau negu už \$7,000,000,000. Laike tų dviejų metų į SUV. Valst. įvežta prekių

tanais. Ir štai aną savaitę jis paprašė jos rankos, ką ji ne tai su noru, ne tai be noro ir prižadėjo ir štai šį rytą jis jį šliubas, kuriuom atsiuos ir globa to, kurį dar taip nesena tepažįsta, taip mažai apie jį težino.

Ji gal dar netekėtų, gal dar mergautų, bet pergyvenus tokias baisias širdies audras taip sunkiai dirbus ir budama be užtarėjo, svyruodama lyg lendrė ant vėjo, mano, gal vis paramą, užtartytoją. Nors žmonės ir šneka, kad Juozas ir išsigerti mėgsta, ir budą aštrų turi, tečiaus vis gal geriau bus turint užtarėją apsaugoti nuo baisy pasaulio neteisuybių, negu vienai, silpnai keliauti.

Jos galvužė prisipildžius įvairių minčių, kurios viena su kita maišos, verda, kunkuliuoja. Vienos žada džiaugsmą, kitos nuliudimą; vienos rengia dangų, kitos pragarą su visomis jų ypatybėmis. Tos tai mintys ir neduoda jai užmigti, ir vadžioja ją iš vieno kambarėlio krašto į kitą. Lyg užkerėtame rate jos mintys sukas, verda, lyg raganos burdamos sako: „laimė-nelaimė tau Juozelis žada.“

Aušris.

už \$3,900,000,000, tokiu budu balansas Amerikos naudai siekia \$3,100,000,000. — Iš viso įvežta aukso nuo rugp. 1 d. 1914 m. iki sp. 13 d. 1916 m. sumoje \$863,473,000, o išvežta — \$231,822,000.

AMER.—MEKSIKOS KOMISIJA PASIRYZUSI TĚSTI TARYBAS.

Atlantic City, N. J. — Nežiurint ant opaus dalykų stovio Meksikoje, Amerikos-Meksikos komisija varo darbą tolyn ir tikisi prieiti prie sutarties. Lapkr. 2 d. komisijos posėdžiai tapo pertraukti iki lapkr. 10 d. Laukiama rezultato prezidento rinkimų. Pirmsėdis Meksikos sekeijos Luis Cabrera buvo atvažiavęs į New Yorką paklausti prez. Wilsono prakalbos „Mad. S. Garden.“

DARBININKŲ REIKALAI

VISI LIETUVIAI ISVIEN.

Kaip puikiai skamba šitie žodžiai! — Juk kur vienybė — ten galybė. Ant nelaimės tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių ikišiol nebuvo vienybės — visi lietuviav. pasidalinę į trīs sroves, žodžiu ir raštu karštai kovojo tarpe savęs. Šiek-tiek panaši kova ejo ir tarpe tėvynėje gyvenančių lietuvių. Užklupo europinė karė, ta baisiausia skerdynė, ir vargas bei nelaimė suvienijo ir sutaikė tenkščius lietuvis.

Vargas ir mirties šmėkla suvienija lietuvis tėvynėje... Skaudus tai žodžiai! Bet jie parodo, kad lietuviav. savo susipratimu, savo inteligentiškumu bei žmoniškumu negalėjo susivienyti. Tas parodo, kad lietuviav. stovi dar ant žimo susipratimo bei apšvietos laisnio.

Amerikoje gi kova tarpe lietuvių ikišiol virė kuosmarkiančiai. Čia vargas ir mirties pavojus nepriverė juos susitaikinti, o atjausti savo vietaučių likimui tėvynėje bei Rusijoje neįstengia, todėl ir kariauja tarpe savęs. Daugelis sako, kad čionykščiai lietuviav. yra nesulyginamai augščiau pakilę apšvietoje bei susipratime. Todėl galima būtų „reikalauti“, kad jie, kaip susipratę žmonės, turėtų bent tulnose bendruose talykuose veikti sutartyje bei vienybėje. (Tiesa, tuli mūsų „susi-pratėliai“ bei jų tvarkomi lakraščiai tokių bendrų dalykų neranda.)

Juk apšvieta, žmoniškumas ir dora — tie pamatiniai kultūriko žmogaus principai — kiekvienai iš mūsų srovių gali būti svebiausiu obalsiu. — Kuo daugiau brangins ir taikins gyvenimą o obalsį lietuvis-darbininkas (tikios jis srovės nebutų), tuo eriau tas atsilieps ant kiekvieno ypotos bei ant visuomenės.

Apsišvietę (tyru mokslu) augštai stovį doroje bei žmonukume lietuviav. geriau suprass gyvenimą abelnai ir savo sroves principus atskirai. Tuomet kiekvienas lietuvis-darbininkas galėtų produktiškiau veikti ir tieskelius žengti prie šviesesnės ateities.

Nors vieną dieną Amerikos lietuviav. veikė sutartyje ir vienybėje... Kaip tas puiku ir malonu Lapkričio 1 d., Liet. Dienoje, vi lietuviav., be skirtumo srovių, stjo ant miestų gatvių rinkti arkas, idant jomis sušęlpti savientaučius Lietuvoje.

Kur tik tą dieną pamatei lietuvių, tai žiurėjai į jį kaip į s-

vo draugą, kaip į vietautį, kuris vadovaujasi vienoda mintimi, vienodu siekiu. — Srovinė neapikanta buvo pradingusi...

Bet kaip būtų malonu ir visiems čia gyvenantiems lietuviams svarbu ir naudinga, kad Lietuvių Diena būtų pradžia susgyvenimo ir veikimo vienybėje ir sutartyje! Juk tada lietuviav. nuveiktų didelius darbus ir greit patįs pakiltų susipratime. Tuomet jie greit pagerintų savo buvį. Galop, tas išeitų ant naudos kiekvienai srovei. Taigi, lietuviav.-darbininkai, sureikime vienybėn ir dirbkime išvien!...

ANGLIS PABRANGO.

New York. — Dar rugsėjo pradžioje anglies tonas kainavo 7 dol. 25c., o dabar tono kaina pakilo iki 12 dol. ir augščiau. Kalbama, kad greitų laiku anglies tonas pakils iki 20 d. (kaip tai buvo 1902 m., kuomet, kilus dideliame streikui, buvo sustabdytas anglies klausimas).

Paprastai kalbama, kad dabartinis anglies pabrangimas apsi-reiškė todėl, kad sumažėjo dastatymas į New Yorką ir kad šimtus tūkstančių tonų anglies nukreipė į kitus Amerikos miestus bei Kanadą. Sulyg angliakasyklų savininkų anglies kainos pakilo delei sumažėjimo darbininkų. Pastebėję geresnes algas, tūkstančiai angliakasių perėjo į amuni-cijos išdirbystes, o dešimtys tūkstančių kariaujančių valstijų piliečiai apleido Suv. Valstijas ir švažiavo karėn.

Kaip ten nebutų, o anglies mag-natai džiaugiasi delei gero „už-darbio“. Bet tokis anglies pa-brangimas skaudžiai atsilieps ant miestų darbininkų.

KASLINK ELEKTE. GELŽKELIŲ STREIKO.

New York. — Ikišiol visi konduktorai bei motoristai, dirbę kaip streiklaužiai, gavo premiją didumė 20 nuoš. uždarbio. Nuo lapkričio 1 d. kompanijos sustojo mokėti tą premiją. Streiklaužiai, tos rūšies profesionalai, pradėjo mesti darbą.

Vienok streikieriai elektr. gelžke-lių laikosi tvirtai. Jų vadai tvirtina, kad jie bei streikieriai neabejojo apie pergale; tą patvirtina šalimamsi nuo darbo streik-laužių.

Darbo departamentas Washing-tone, pasiryžo įsikišti į streiką, kad sutaikinus darbininkus su kompanijomis.

ANTRAS STREIKAS LAIKE 6 MĖNESIŲ.

Jersey City, N. J. — Lapkr. 1 d. sustreikavo apie 800 darbininkų Crucible Steel Co. Streikas pradėtas tvarkiai. Reikia pažy-mėti, kad prieš šešis mėnesius čia pasibaigė streikas delei paaugštini-mo algos. Tapo pakelta alga ant 10 nuoš. Vienok darbdaviai vėliau tik tuliams mokėjo paaugštintas algas. Dabar streikieriai yra pasiryžę streikuoti, iki nebus pakelta mokestis ant 15 nuoš.

SUAREŠTAVO 7 STREIKIERIUS.

Bayonne, N. J. — Lapkričio 1 d. tapo suareštuoti 7 darbininkai lenkai, kuriuos kaltinama betvar-kės kėlime laike nesena čia at-sibuvusio streiko.

FRANCUZIJOS DARBININKAI KALBA APIE STREIKĄ.

Amsterdam. — Iš Paryžiaus pranešama, kad tulose Franceuzijos miestuose įvairiu išdirbysėju. ypač karei reikalingų daiktų, pla-čiai kalba apie streiką. Pačioje

sustainėje tramvajų darbininkai, nežiurint ant valdžios pastangų, yra pasiryžę tvirtai laikyties už savo reikalavimus ir reikale strei-kuoti.

PADEŠ SURASTI MOTERIMS DARBĄ.

Washington. — Apie 20 moterų organizacijų, kuriose priskaitoma 6,000,000 narių, pasiryžo remti valdišką darbo biurą, delei siste-matiško sutvarkymo dalykų kas-link suradimo moterims darbo. Tas daugiausia svarbu del mote-rų ateivių.

Iš Lietuvos

„Libausische Zeitung“ praneša: Pirma karė Smurgainių (Viln. gub.) miestelyje buvo didelė odos industrija. Smurgainiai buvo vienas iš turtingiausių Lietuvos miestelių. Dabar jis visiškai su-degintas, sugriautas, tik kaminau su pelenais beliko.

„Dziennik Wilenski“ rašo, kad lenkų miestas Novo-Georgijevs-kas, Vokiečių ciesaui sutikus, vėl atgavęs savo senovės vardą Modlin.

„Dabartis“ praneša, kad Kur-šo ir Kauno gubernijose vokiečių vyriausybės įstaigos mokančios šitokias kainas: už 100 kilogramų (6 pudus) ažuolo gilių — 14 markių; už 100 kilogr. paprastų kaštanų — 10 mar.; už 100 kilog. buko gilių — 45 mark.

Naujas žemės ukio sutvarky-mas rytų srityje. Liepos mėnesio 12 d. 1916 m. vyr. rytų va-das išleido įsakymą apie nejudi-namo turto pardavimą ir apie skolų užtraukimą jo galvon. Čio-nai paduodu sutrumpinęs svar-biosius punktus:

Uždrausta parduoti, arba in-gyti, arba užtraukti skolos ant ukio arba jo dalies tarp gyvu-jų (vadin. tas įsakymas neliečia testamentų „L. B.“ Red.), dar-gi licitacijos keliu. Neteisėti jo-kie veiksmai, kurie priešingi ši-tam įsakymui, arba kuriais mėgi-nama sukti šitą įsakymą, arba kuriais padedama sukti, vistiek, kokiū vardu, arba kokia forma jie būtų vykunami.

Išimtis iš šito įsakymo tegali būti leidžiamos tiktai vyriausio-jo rytų vado arba jo paskirtų vyresnybių. Prašymai reikia in-teikti apskrities arba miesto vir-šiminkui. Už leidimą reikia mo-kėti mokesnis.

Kauno gamtos grožybės. — Viena iš smagiausių vietų pasi-vaikštinėti — tai Miekevičiaus slėnis, kur mūsų didis poetas mėgdavo vaikštinėti, kada gyve-no Kaune. Vokiečiai aptaisė Ele-nėlės kalną (Petkalni), kurį praninė Wilhelmshohe, padarė ir ta-ką per Miekevičiaus klonį. Re-tai rasi užmiestyje tokį taką pa-sivaikštinėti. Takas eina medžių pavėšiais per šienų kvepiančias pievas, palei čiuurvenantį upelį.

Jonas Augštuolis.

Uždrausta nepjauti paukščiai. — Kauno apskrities viršiminkas pas-kele, jog vokiečių valdžia įsa-kiusi nepjauti ir nepardavinėti paukščių ir nevalgyti jų mėsos. Tegali būti leista tatau tik polici-jai. Kaltininkai busią baudžiami 6 tūkstančiais markių arba 6 mė-nesiais kalėjimo. „Tils. Allg. Zeit.“

Jonas Augštuolis.

(„Liet. Bals.“)

Degtinės pardavinėjimas Lie-tuvoje. — Degtinę gaminti be

leidimo yra uždrausta. Gabenti iš vokiečių leista yra tiktai vy-riausiosios valdybos ukio komisi-jai. Ukio komisijai priguli teisė pardavinėti degtinę. Pardavinė-jimas smuklėse tuom tarpu už-draustas.

Žvejoti Nemune bei Nėryje (Vi-lijoje) uždrausta. — Kauno vy-resnysis burmistras paskelbė, kad uždrausta šiaip žmonėms žvejoti Nemune ir Nėryje. Prasikaustu-sius skaudžiai bausi. Vokiečių valdžia žvejojimą Nemune, nuo Vilkijos iki Veškonių, ir Nėryje per visą Kauno gub. pavedė tam tikriems žvejams.

Suvalkų apskrities seniunų po-šėdžiai. — „Dabarties“ rašoma, kad nuo kovo 24 d., burmistrui pirmininkaujant, Suvalkuose bu-vo surengti seniunų (šaltišių) po-sėdžiai.

Šie posėdžiai kokį laiką turė-jo kartoties „kas 8 ar kas 14 dienų. Jų tikslas — suvesti kru- von atskirų kaimų seniunus, kad pasitarti apie kaimų reikalus. Iš-pradžiu, kaip rašo „Dabartis“, se-niunai buvo baikštus ir atsargus, bet dabar jau visi drąsiai išreiš-kia savo nuomonę apie svarsto-mus reikalus. Tartasi apie įs-ėjimą laukų, sėklų ir gyvulių pa-rupinimą. Aiškinta vokiečių pi-nigų vertė, palyginant su rusų pinigais ir apie seniunų santikius su gmina ir valdžia. Tai buvo lyg ir ruošiamieji seniunų kursai.

Pagalvis mokesnis. — Vokiečių vyriausybės yra išleistas Lietu-voje įsakymas, kuriuo kiekvienas vyriškas, kuris gali dirbti, nuo 15 iki 60 metų, privalo mokėti pagalvi mokesť. Nuo šio mėne-sio linoi tik kareiviaujantieji ir vokiečių valdininkai užimtame krašte, taippat ir kunigai. Nuo 1916 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. pagalvis mokesnis — 6 markės. Kitiems gi metams — 8 markės. Mokesnį ima kas metų ketvirtas, po ketvirtį iš anksto: sausio 1 d., balandžio 1 d., lie-pos 1 d. ir spalį 1 d. Apskrities valdyba gali uždėti didesnj pagal-vį mokesť atskiriems asmenims arba luomams; taippat ir suma-žinti arba visai dovanoti. Apskri-čių, miestų, valsčių ir sodžių iš-laidoms pridengti, apskrities val-dyba, sutinkant valdžios virši-ninkui, turi teisę uždėti dar mo-kesnio priedą.

Lietuvių Mokslo Draugija. — Pasak „Vilniaus Aido“, Lietuvių Mokslo Dr-ja nesiliovė veikusi ir vokiečiams Vilnių užėmus. Svar-biausias jos darbas — tai rei-kalingų vadovėlių leidimas. Iki 1916 m. sausio mėn. Draugija iš-leidusi Geografijos pradžia, Loti-nų chrestomatiją, Skaitymo knygą, Geografiją, Aritmetikos vadovėlį, Uždavinyną ir Algebrą. Iki šios dienos, žinoma, išleido daugiau.

Varnų kiaušiniai galima rinkti tik apskrities viršiminkui leidis. — Gan indomų „Dabartis“ pa-duoda straipsnelį apie varnų kiaušinių rinkimą. „Daugelyje kraštų — rašo „Dabartis“, — gy-ventojai varnas valgo. Varnų kiaušiniai tokie pat gardūs, kaip ir pempų kiaušiniai, ir juos valgo visur, Lietuvoje begalės var-nų, todėl į jas dabar reikia ypatingai atkreipti akis. Taigi, pa-vasariui atėjus, o varnomis emus dėti, reik pradėti imti jų kiau-šiniai iš lizdų, gi vėliau reikia imti pangęję jaunikius, taip šau-dyti ir senės varnos. Bus iš to dvejojopos naudos: žmonės pasiga-mins vaisiaus ir pamažins šių

Tas pats Jonila rašo, kad „Liudvinavo dabar nėra — sušaudy-tas ir sugriautas; Kalvarijoje taippat nieko nėra, nes ir ji su-šaudyta. Pilviškiai sudeginti iki Pilvės. Bažnyčia ir namai anap-us Pilvės stovi. Vilkaviškis su Virbaliumi taippat mažai nukent-ėjo. Naumiestis apgriautas.“

Princas Leopoldas ir lietuviav. Svedų laikraštin „Aftonbl.“ rašo, kad Vilniuje aplankiusi princę Leopoldą (jis dabar veda vokie-čių kariuomenę rytų fronte) lietu-vių delegacija. Delegacija pra-šiusi atidaryti Vilniuje lietuvių universitetą. Princas jų prašymą

ukiui žalingų paukščių. Varnas- kovus vienok tegali šaudyti tiktai vyresnybė. Bet apskrities virši-ninkai turi teisę leisti ir šiaip žmonėms iššimti kiaušinių. To-del, kurie norėsite gauti leidimą iššimti varnų kiaušinių, kreipki-tės į apskrities viršiminką.“

Žemaičių Vyskupijos 500 me-tų sukaktuvių paminėjimas. — Pasak „Dabarties“, ruošima kny-ga minėtoms sukaktuvėms pami-nėti. O tos sukaktuvės busią 1917 meta's. Knyga busiantai pa-puošta 40 vyskųpų ir gražiausių-jų bei šiaip pasižymėnčiųjų Vy-skupijos bažnyčių paveikslais. Pa-veikslus tvarkąs dailininkas A. Žemuidžniavicius, o raštus — kun. A. Alekna.

Lietuvių Draugija agronomijos ir teisų pagalbai teikti nukentėjusiems del karės. — „Dabartis“ rašo: „Šios draugijos įstatai buvo rusų vyriausybės patvirtinti per-nai vasarą. Jos nariai beveik visi liko vietoje, taigi ir pradėjo darbą. Draugijai pasisekė ingyti kiek išteklaus, ir todėl jos dar-bas, ypač Kauno ir Vilniaus gub. skyriuose, žymiai padidėjo. Šios draugijos pirmininkas — advo-katas Jonas Vileišis, pirmininko padėjėjas — inžinierius Stepas Kairys, sekretorius — filas. d-ras Jurgis Šaulys, kasininkas — adv. Peliksas Bugailiškis ir be to Val-dybos nariai: d-ras Domaševičius, Mikas Biržiška, adv. Ang. Janu-laitis, Juozas Paknys, Bronius Zi-linskas, adv. Vl. Stašinskis ir Pet-ras Klimas. Draugija yra pa-davusi savo statutą vokiečių vy-riausybei patvirtinti.“

Truksta inteligentų. — J. Joni-la rašo „Drauge“, kad jis 1915 m. lapkričio-gruodžio mėn. lankęs Lietuvą — Pilviškius, Vilkaviš-kį, Marijampolę, Kauną. Jis ra-šo, kad baisiai ten būvė jaučiama inteligentų trukumas. Sakysim, Marijampolėje iš svietiškių in-teligentų radęs vieną Bartlingą, o Kaune Banaitį. Be jų, radęs dar vieną kitą kunigą. O kitur (pav. Kalvarija, Naumiestis, Virbalius) nėšą, sako, nei kunigo. Truputį daugiau Vilniuje pasiliko.

Nėšant inteligentų, žinoma, nuo daugelio sumanymų tenka at-sisakyti. Pav., kilo Kaune suma-nymas steigti gimnaziją ir, kada apsižiurėjo, kas čia bus direkto-riumi, kas mokytojais, pradėjo galvoti, bene bus geriau įsteigus visoje Lietuvoje vieną savą gim-naziją. „Kiekvienoje gubernijoje po gimnaziją, nors po keturias klases, ne, tai negalimas daiktas, — tiek pajiegy niekadoms neturė-sime,“ kalbėjo steigėjai. Tai jau liudija didelį inteligentų truku-mą. Betgi, matyti, ta likusioji saujalė intempė visas savo pa-jiegas ir varo platų darbą. Ži-nome jau, kad lietuvių gimnazi-jų Lietuvoje esama ne viena, bet kelios, bene 7; esama dar mo-kytojų seminarijų.

Tas pats Jonila rašo, kad „Liudvinavo dabar nėra — sušaudy-tas ir sugriautas; Kalvarijoje taippat nieko nėra, nes ir ji su-šaudyta. Pilviškiai sudeginti iki Pilvės. Bažnyčia ir namai anap-us Pilvės stovi. Vilkaviškis su Virbaliumi taippat mažai nukent-ėjo. Naumiestis apgriautas.“

Princas Leopoldas ir lietuviav. Svedų laikraštin „Aftonbl.“ rašo, kad Vilniuje aplankiusi princę Leopoldą (jis dabar veda vokie-čių kariuomenę rytų fronte) lietu-vių delegacija. Delegacija pra-šiusi atidaryti Vilniuje lietuvių universitetą. Princas jų prašymą

atmetes. Jis nurodęs, kad tokiame tarptautiniame mieste, kaip Vilnius, atidaryti kurios nors vienos tautos universitetą esą nepatogu politikos žvilgsniu. Taciai esą sukūršintų, pav., kad ir lenkus. Prineo numanymu, Vilniuje laugštoji mokykla bendro pobūdžio, kaip universitetas, gali būti tik vokiečių — valstybės (gosudarstvennyj) universitetas. Jei lietuviai esą prašytų specialios mokyklos, pav., politechnikumo, uktės akademijos, tai jis, princeas, tam pritarčų.

(„Nauj. Liet.“)

Lietuvių Draugija n. d. k. š. vokiečiams atėjus Vilniui. — Nugalėdamas sušaukti visuotino susirinkimo, Lietuvių Draugijos Komitetetas kooptavo laukiančiam jo darbu: inž. Kairį, Janulaitį, Biržišką, Bugailiškį, Stulginską, J. Šerną, Dovydaitį ir kun. Stankevičių. Ir yra pamato laukti, kad visi Lietuvos sluogsniai ir srovės, matydami Komitete savo atstovų, dar stipriau parems jo darbą.

Jau Vilnių evakuojant, visų prieglaudų vaikai buvo sutalpinti vienose vietose, buvusios vyriausybės vaikų prieglaudos butuose. Berods, ir po to Vilniaus skyrius savo globoj pasiliko dar apie 70 vaikų (atskiruose butuose).

Vilniuje liko tik studentų bendrabutis, kuriame dabar yra ir nestudentų ir pusinteligenčių mergaičių. Ilgainiui pamažėlį priaugo žmonių ir kituose dviejuose bendrabučiuose; — apskritai imant, vokiečiams atėjus (5-IX), Vilniaus bendrabučiuose buvo vėl apie 100 su viršum jaunuomenės: moksleivių ir nemoksleivių. Senoviškai dirbo tik Vilniaus skyrius, kurio darbas, berods, dar padidėjo, nes priplaukė į Vilnių dar pabėgėlių iš artimiausių miškų. Prie Vilniaus skyriaus plačiau emė darbuotis ir greitosis pagalbos sekcija. Paliovė dirbas Darbo Biuras ir žymiai buvo apsilėjęs C. Komiteto darbas; skyriai buvo atkirsti arba dar nesuskubo susitvarkyti naujosioms sąlygoms moksleivių dauguma išvažiavo... Užėjus vokiečiams, pamažėl grįžta ir kiti pabėgėliai į savo tėvyškes.

Nauji uždaviniai. — Užtatai prieš Draugiją iškilo nauji uždaviniai. Lietuva, atsidurus naujų valdytojų ribose, turi apreiškinti savo savarankiškumą, savo atski-

rumą ir savo gyvuosius tautinius reikalus. Trukstant ryšių su provincija (ligi nesutaisyti gelžkeliai), lietuvių atstovybė buvo reikalinga visų pirma Vilniuje — mūsų senojoje sostainėje.

Šiaip ar taip, ginti mūsų reikalus neišvengiamai priderėjo tai organizacijai, kuri stipriai atsilėidus šaknis į praktikos darbo storus ant savo kojų ir jau giliai dirvą Lietuvoje. Tokia organizacija ir buvo Lietuvių Draugija, kuri, turėdama omenyje tuos naujus uždavinius, papildė savo sudėtį naujais žmonėmis.

Bet be savų reikalų gynimo D. jai sveiko augančios gyvybės instinkto vedami, negalėjo neparupėti ir pozityvus tautinis darbas. Ir pirmoji eilė čia atsistojo reikalus turėti savoji mokykla: juk tik dvasinis gyvenimas sprendžia tautos buvimą. Neturėdami savos lietuviškos mokyklos, mes busime tik merdėjanti tauta: lietuviškumas jos bus tik atskirų tautininkų padaras. Reorganizavimas, jungtinis, tautinės vienybės surištas Komitetetas čia savo pozityviu darbu tveria naujosios Lietuvos ateitį. Ir visi, kas dar gyvas Lietuvoje, čia turi padėti, turi Komitetą paremti, apie jį jungtis ir drauge ginti ir auginti savo kultūrinę gyvybę.

Toliau, ant Lietuvių Dr. jos pečių neišvengiamai guls ir Lietuvos uktio atstatymo darbas. Iširti ir aprokuoti nuostolius, atstovauti atlyginimo reikalaujantiems, organizuoti informavimą ir tt. ir tt. — vis tai darbai, kurių ne tik praleisti negalima, bet ir pavėlinti.

Rasi, dabar visiems jau pirštu prikišami bus aišku, kad tik lietuvių organizacija, tik mūsų pačių ir mūsų vienybės čia gali tą darbą tinkamai nudirbti. Nes čia ne vienas mechaninis alkano šelpimas — čia yra tautos kultūros tverimas. Jokis alknsis neužaugins ažuolo... Jis gali tik jaunam ažuolui kludyti angti arba jį nustelbti... **P. Klimas.** („Vilniaus Aidas.“) („Liet. Balsas.“)

**Mūsų sesers
Lietuvoje
vargę kenčia
Aukaukime
joms
kuri kiek galite.**

Bet iš viso ant referato susirinko apie 20 žmonių. — Priegtam, tūdi iš atėjusių susirinkimam velio geriau, prasidėjus referatui, ar eiti namon, ar pypkietti už durų — turbūt jie jaučiasi viską žina.

Labai skaudu ir gailla pastebėti šitokią apsiereiškimą. Čia aiškiai pasirodo, kaip mūsų vienučiai yra nustoje valios tvirtumo ir praktinesniū troškimų, kurie trauktų juos prie mokslo, prie apšvietos. Juk negalima daleisti, kad mūsų kuopos narys-darbininkas, užklaustas, — ar jis nori daugiau žinoti ir tapti apšviestiesniu, atsakytų, kad nenori... Bet tokis atsienešimas prie rengiamų paskaitų-referatų ir parodo, kad čia gyveną lietuviai nenori mokintis, nenori daugiau žinoti — jie, taip sakant, „vadovaujasi“ „savotiškais išrokovimais“. — Jiems geriau patinka trukšmingos ar juokingos prakalbos bei tušti vakarėliai su šokiais.

Tiesa, gal šiek-tiek atsiliepė ant to susirinkimo-paskaitos rengimaisi prie Lietuvių Denos, bet jei kas būtų tikrai norėjęs, tai galėjo ir prie Liet. Dienos prisirengti ir tą referatą išklausti. Ant pirmiau atsibuvusių referatų atsilankė irgi panašus klausytojų skaitlius.

Taip dalykams stovint, **kyla klausimas — ar apsimoka rengti šitokių referatus-paskaitas, jei kuopos nariai nenori jų klausyti?** Juk reikia apmokėti už svetainę, o kas svarbiausia — referatai turi pašvesti referato pristatymui bei skaitymui daug laiko ir pastangų. Jeigu tas neatneša pagėdaujamoms naudoms, tai bergždžias laiko ir spēkų aikvojimas — juk jie galėtų tą laiką ir tas jėgas (bei tuos skatikus, kurie išleidžiami ingijimui medžiagos delei referatų) tinkamesniai sumaudoti.

Taigi, jei **TMD. 3-čios kuopos nariai ir toliau taip šaltai atsieneš prie rengiamų paskaitų, tai apgailaujant prisieis tas paskaitas pertraukti.** — Sekantis referatas atsibus lapkr. 10 d. — 73 Grand Str., kur visados atsibuna. (Žiurėk viet. žinias). Turi atsilankyti bent du trečdaliu kuopos narių. Pasistengkite — lauksime. **J. Gedminas.**

PATERSON, N. J.
Nedėlioje 29 spalio čionykščiai lietuviai, kuriuos vadovauja kun. J. Švagždys, dideleme Regent teatre surengė koncertą su tiksliu supažindinti svetimtaučius su Lietuva.

Koncertas prasidėjo prakalba žymaus vietinio advokato p. Nathan Rabinovich, kuris nupiešė lietuvių padėjimą. Paskui vietinis choras p. J. Banio vadovaujamas išpildė daugelį lietuviškų dainelių. Dainos taip puikiai nusisekė, kad svetimtaučiai tiesiog stebėjosi, kaip gali taip puikiai sudainuoti paprasti darbininkai. Jie nenorėjo tikėti, kad tai ne profesjonalai.

Potam kalbėjo vietinis intekmingas kunigas A. H. Stein ir lietuviškai kun. J. Švagždys. Taipgi turėjo kalbėti ir p. M. J. Viniškaitis, bet delei laiko stokos jis nekalbėjo, o tik paaiškino nekuriuos stovinčius paveikslus, Lietuvos vaizdus ar istoriškuosius nuotikius. Taipgi buvo rodyta krutantįs paveikslas iš Lietuvos gyvenimo; juos rodė pribuvęs p. M. Račiunas. Šalip choro dar dvi mažos mergaitės — Sarapiņniūtė ir Grybauskiūtė — sudainavo porą duetų, kurie tiesiog užlavė publiką. Profesor. artistas Rieniži sudainavo porą dainelių šiuoskiškai, kurios irgi publikai patiko.

Koncerte buvo susirinkę apie 1,100 žmonių, bet didesnė dalis buvo lietuviai. Ponas Rabinovich pradėjo agituoti, kad aukautų nukentėjusiems nuo karės ir pasidėkavojant jo agitacijai, likosi sumesta virš 400 dolarių.

Ant galo, sustojus visai publikai, likosi sudainuota anglišką ir lietuvišką himnai. Koncertas padarė labai malonų ant atsilankiusių įspūdį. „V. L.“ **Koresp.**

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Spalio 21 d. 7-ta L. R. K. M. Sus-mo kuopa turėjo savo mėnesinį literatišką susirinkimą su programmu. Programe dalyvumą emė tik du draugu: J. Miliauskas kalbėjo apie jaunomenę — jos auklėjimą, priderystes ir intekmę ant visuomenės; kitas gi skaitė rašinėlį. Ant programo turėjo būti keturi, bet du, budami labai užimtu, neprisirėgė.

Po programo buyo kritika, šiotkie-tokie įnešimai ir svarstymai. Tam užsibaigus, išsiskirstyta kas sau.

Po atsidarymo mokyklos lietuvių moksleivių daugiau neprisubuo; kol-kas esame tie patys aštuoni, kurie pribuvome ant laiko. Lenkų šmet čia privažiavo daugybė ant laiko, ir dabar dar atvažiuoja, — iš viso jų dabar yra apie dvidešimt šešis.

Vienas lietuvis yra kviečiamas namon ant Lietuvių Dienos, kad parvažiavus tenai pagelbėtų žmoneliams sykiu pasidaruoti tame svarbiame mūsų tautos momente. Tik nežinia, ar bus mokyklos vyriausybės paleistas. Butų gerai, kad nors vienas iš mūsų tarpo tą dieną galėtų prisidėti aktyviškai prie visuotino tautos darbo.

Savasis.

NEW BEDFORD, MASS.

Ir mūsų miesto lietuviai dikšiai subruzdō delei Lietuvių Dienos. Tik gailla, kad pas mus inteligentų visai nėra, todėl sunku ir darbą tinkamai tvarkyti. Su pilnu pasišventimu ir energija veikia Lietuvių Dienos labui p. J. Ginkus, kuriam prigelbsti p. Audieckas. Naudingą darbą nėra kam dirbti, o vaidyties susiranda žmonių. Daugiausiai tuomi atsilymi mūsų „susipratėliai“ bei darbininkų „mokytojai.“

Gan sunku buvo čia suvienyti lietuvius rinkimui aukų Lietuvių Dienoje. Spalio 15 d. atsibuvo susirinkimas bei prakalbos; — kalbėjo p. J. Ginkus, kuriam, taip sakant, ir pasisėkė sutaikinti.

Svarbu tas, kad anglų laikraščiū talpina viską apie lietuvius, kas jiems pridudama, — žadėjo net visų rinkikų paveikslus patalpinti. Karų kompanija pažadėjo prikabinti prie karų paskelbimą-atsiliepimą apie Liet. Dieną ir laikyti dvi dieni.

Žinoma, didesnėse lietuvių kolonijose lengviau viską sutvarkyti, nes ten dalyką supiantiečių tvarkytojų yra, pakaktinai. Vienok pasitikime, kad Liet. Diena nusiseks ir čionai. **Lietuvis.**

LAWRENCE, MASS.

A. Vitkausko Teatro kuopos vakarai. — Spalių 27 ir 29 dd. A. Fondo konferencija — na, ir Vitkausko Teatro kuopos artistai parodė scenoj „Mirtų Vainiką“ galėjus kuodanguosiai surinkti (spalių 27), „Gaires“ (Puidos) aukų. Nes, zinoma, ta diena auir „Jaunikį“ (spalių 29). Abukos bus renkamos daugiausiai vakarai, iš artistų pusės, pastatytu angliū, tat mūsų komitetetas ta labai gerai, ypač geriausiauojuaus kreipėsi į anglišką spaudą, „Mirtų Vainikas“ ir „Jaunikis.“ da, kad toji garsintų anglams „Gaires“ išėjo ne tokios įspu-kuodanguosiai apie Lietuvių Die-dingos; turbūt delto, kad patiesnā. Bet anglų spauda ne tik kad artisto Vitkausko nebuvo ten veisaisakė garsinti apie Lietuvių kianočio. Iš gabiausiųjų Teatro Dienā, bet dar atsiskak patalpinkuopos artistų, apart g. Vitkau- prezidento Wilsono proklama-

sko, yra panelės: P. Šarkaitė, V. Timinskaitė; kiek silpnesnės: J. Štreimikiūtė ir A. Čaplikiūtė; išvyrų: J. Venlauskas, A. Janušionis, S. Mingilas, P. Venys ir kiti. Nors toki skrajojanti Teatro kuopa mums jau be jokiu aiškinių yra būtinai reikalinga, remtina ir visais atžvilgiais užlaikytina, bet mūsų žmonės, lawrenciščiai, neatjautė ir neskaitlingai atsilankė.

Per abu vakaru iš viso buvo apie 400 žmonių. O pas mus yra lietuvių apie 3—4 tukstančiai. Taigi visuomenė tepamato, kaip augštai Lawrencio lietuviai testovi.

A. Vitkausko Teatro kuopa kolonijū lietuviai, kur ji tik atvažiuos, privalo visomis jėgomis remti, t. y. lankyti jos vakarus. Yra tai skaitstus dailės tvarinys; kiekvienas pamatys, kaip yra dailiai artistiškai lošama ir kartu, kaip mūsų atėjusi publika kartu tobulina savo jausmus, protą, sielą, etc.

Iki šiam laikui, kiek teko tēmyti mūsų laikraščius, tai apart „Dirvos“ (iš Clevelando) ir „Darbininko“ nei vienas laikraštis neparašė nei „įžanginio“, nei šiaip menko straipsnelio apie A. Vitkausko Teatro kuopą, kuri jau rodos pati kelis kartus skambino „Amerikos Lietuvyje“ ir mūsų inteligitai ir redaktorai galėjo labai gražiai išgirsti ir žinoti, o svarbiausia savo nuomonę išreikšti. Rodos tokie dalykai, kaip teatras yra visuomeniniai ir visuo menės vedėjai privalo juo ar jaisiais rupinties. — Nors dabar dar, pakol Teatro skrajojanti kp. laikosi ir kolonijas lanko, pasiskubinkit visuomenę teatru užinteresuoti ir jojo dailę, meną žmonėms daugiau sparodyti.

Jonas S.

SO. BOSTON, MASS.

Nuo spalio 29 d. įsteigiama Lietuvių svėtinėj nedėlimė lietuvių kalbos ir aritmetikos mokykla. Mokys pp. J. Baniulis ir J. Strimaitis. Bus mokoma nedėlios rytas nuo 9 val. iki 11 valandai. Taipgi norintiems pasimokinti aritmetikos bei lietuvių kalbos bus gera progā. Rods reikia pažinti, kad šmet gana didelis skaičius lietuvių jaunimo įstojo vakarinėna mokyklosna. Kairie net kolegijon įstojo. Nemažai lanko taipgi ir vakarines amatų mokyklas — tai labai malonus apsiereiškimas. **Korespondentas.**

NEW PHILADELPHIA, PA.

Spalio 28 d. Juozas Lešys, iš karėiamos parėjes pradėjo „kalvianti:“ pečius, bliudai, veidražiai, kedės ir kiti namų rakančai subirėjo. Jo moteriškė kreipėsi policijon, kad neduotų jam kalviauti. Juozas dar ir beanglų budamas daužė kumštimis lenas. Kada Juozas išsiblaivė ir ugrūžo iš belangės, tai pasirodė, kad jis savo namuose pridirbo nuostolių už \$250.00. **Kor.**

BALTIMORE, MD.

Ar visi taip veikia? — Kuomet prezidentas Wilson paskyrė Lietuvių Dienā, tuoj Baltimorės vietinė konferencija nukentėjusiems nuo karės šelpti susidėjo prie bendro veikimo su „Tautos Fondo“ konferencija — na, ir pradėjo galvoti, kaip toje dienoje galėjus kuodanguosiai surinkti aukų. Nes, zinoma, ta diena auir „Jaunikį“ (spalių 29). Abukos bus renkamos daugiausiai vakarai, iš artistų pusės, pastatytu angliū, tat mūsų komitetetas ta labai gerai, ypač geriausiauojuaus kreipėsi į anglišką spaudą, „Mirtų Vainikas“ ir „Jaunikis.“ da, kad toji garsintų anglams „Gaires“ išėjo ne tokios įspu-kuodanguosiai apie Lietuvių Die-dingos; turbūt delto, kad patiesnā. Bet anglų spauda ne tik kad artisto Vitkausko nebuvo ten veisaisakė garsinti apie Lietuvių kianočio. Iš gabiausiųjų Teatro Dienā, bet dar atsiskak patalpinkuopos artistų, apart g. Vitkau- prezidento Wilsono proklama-

BALTIMORE, MD.
Ar visi taip veikia? — Kuomet prezidentas Wilson paskyrė Lietuvių Dienā, tuoj Baltimorės vietinė konferencija nukentėjusiems nuo karės šelpti susidėjo prie bendro veikimo su „Tautos Fondo“ konferencija — na, ir pradėjo galvoti, kaip toje dienoje galėjus kuodanguosiai surinkti aukų. Nes, zinoma, ta diena auir „Jaunikį“ (spalių 29). Abukos bus renkamos daugiausiai vakarai, iš artistų pusės, pastatytu angliū, tat mūsų komitetetas ta labai gerai, ypač geriausiauojuaus kreipėsi į anglišką spaudą, „Mirtų Vainikas“ ir „Jaunikis.“ da, kad toji garsintų anglams „Gaires“ išėjo ne tokios įspu-kuodanguosiai apie Lietuvių Die-dingos; turbūt delto, kad patiesnā. Bet anglų spauda ne tik kad artisto Vitkausko nebuvo ten veisaisakė garsinti apie Lietuvių kianočio. Iš gabiausiųjų Teatro Dienā, bet dar atsiskak patalpinkuopos artistų, apart g. Vitkau- prezidento Wilsono proklama-

cijā, pasiteisindama, kad neturi vietos ir tt...

Tuomet ne tik per mūsų komitetą, bet ir per kitus veikėjus perėjo ludnumas. — Mat, kartą jau baltimoriečiai turėjo Lietuvių Dieną tik per daleidimą miesto valdžios, o ne ką daug pelnėm, delto, kad nebuvo užtektinai išsigersinė, tat ir dabar, angļų spaudai atsisakius, taipgi galima buvū numanyti, kad mažai ką pelysim. — Bet staiga, puolėsi mintis mūsų veikėjams, kad sušaukti įžymiausius angļus ir jų prašyti, kad jie apsimtų buti lygir vadovais tos dienos ir kad jie rupinties lietuvių likimu, kaip ir kitų tautų. Sumanyta ir padaryta. Štai spalio 16 d. šių metų į City Club Hall sueina apie 30 lietuvių ir apie tiek-pat angļų, kurių tarpė randasi: valst. prokuroras, pora teisėjų, advokatai, kunigai ir šiaip įžymūs veikėjai... Tuomet lietuviai perstato Lietuvos padėjimą, kaip dabar mūsų broliai kenčia alkį, šaltį, ir vargā. Tuomet angļai, sujudinti, vienas po kitam ima balsā ir pradeda kalbėti, kaip geriausiai butų galima sušelpt Lietuvā.

Štai vienas, didžiausios rubų išdirbystės savininkas p. L. Greif, įneša sumanymā, kad Baltimorės lietuviai turi surinkti nemažiau, kaip \$10,000 ir kad savo įnešimą patvirtinus prisižadā aukaut viršmėnėje dienoje \$100. Visi kiti tā įnešimą paremia džiaugsmingai, ir visi prisižadā dirbti, kad viršmėnėta suma butinai butų surinkta. Tat jie (angļai) iš savo tarpo paskyrė komitetā, i kuriū ėnėjo ir kardinalas Gibbons; tas komitetetas prisižadėjo kuotankiausiai garsinti Lietuvių Dienā angļų spaudoje.

Labai yra malonu pasidžiaugti iš tokio pulkaus sumanymo. Tikimės sulaukti gerų pasekmių. But buy gerai, kad ir kitų miestų lietuviai panašiai butų padarę, nes juk garsinties reikia kuodaugiausiai. **Jonas Kablis.**

VALPARAISO, IND.

Spalio 29 d. atsibuvo M. R. K. Sus-mo A. 2-ros kuopos Valp. susirinkimas, kuriame dalyvavo apstus skaičius moksleivių. Buvo svarstyta kuopos bėgantieji reikalai. Programo išpildyme dalyvavo: p-łe O. Pociūtė, p. R. Klimauskas ir p. K. Rakauskas. Visi nuosekliai atliko savo užduotis. Patartina, kad panašus programėliai tankiau atsikartotų.

Ikišiol šita kuopelė tokios darbščios, energiškos ir pasišventusios darbuoties del tėvynės labo neturėjo kaip p-łe O. Pociūtė; tai tikra tos kuopelės padabintoja ir žadintoja prie darbo.

„Vienybėje Liet.“ numeryje 41 tilpo Vairo iš Valp. žinutė apie šią kuopelę, kurioje buvo pažymėta, kad „Prie 4-jų senų narių prisirašė (5) penki nauji.“ — Seni nariai buvo ne 4, bet daugiau negu trissyk po keturis.

Valparaisietis.

SIOUX CITY, IOWA.

Lietuvių čia randasi apie 300 šeimynų bei šiaip pavienių. Darbai dabar ena pilnai gerai; — paprastam darbininkui apmokama nuo 22 iki 30 centų už darbo valandą; merginoms mokama apie 18c. už valandą. Čia dirbama skerdyklose ir kitose įstaigose. Darbā dabar čia lengva gauti.

Lietuviai gyvena, kaip ir visur kitur, prastesnėje miesto vietoje. Reikia pažymėti, kad jaunomenė čia veikli — gan tankiai rengia įvairius vakarus bei lošimus. Yra čia susitvėrusi Liet. Teatrliška Dr. Tik stoka čia merginų.

Lietuvos Jaunikaitis.

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Iš **TMD. 3-čios kuopos veikimo.** — Spalio 27 d. atsibuvo TMD 3-čios kuopos mėnesinis susirinkimas, o kartu buvo perskaitytas trečias sezoninis referatas. Apart apkalbėjimo tulų kuopos reikalų tapo nutarta surengti vakarėlį parodymui vaizdėlių iš dabartinio vargingo lietuvių gyvenimo Lietuvoje bei Rusijoje (vaizdėlius — apie 100 — atsiėvė gerb. M. Yčas ir padovanojo juos TMD Draugijai). Taipgi tapo išnešta savo rušies rezoliucija-pagėdavimas, idant kuopos nariai remtų Jaunimo Ratelio vakar. moksleinę, įnešdami jos išdan po 10c. Kartū tapo išrinkti tvarkdariai delei rengimo kuopos vakarėlio lapkričio 4 d.

TMD. 3-čion kuopon prisirašė p-łe Elena Anikudavičiūtė.

Pasibaigus apsvarstymui kuop. dalykų (apie 9:30 val.), p. K.

Karpavičius skaitė referatā temoje: „Darbininkų padėjimas Amerikoje.“ — Referate buvo gvildinama penki svarbiausieji punktai: 1, migracija, 2, industrija, 3, produktiviskumas darbo bei mašinerijos, 4, darbininkų padėjimas ir 5, streikai.

Indomesnės temos del Amerikos lietuviu-darbininko, rodos, ne gali ir buti, nes juk kiekvienam turi buti svarbu ir indomu išgirsti suglaustoje formoje apie tai, kaip čia Amerikoje vystėsi darbininkų gyvenimas, kaip tas gyvenimas bei darbininkų stovis (ekonominis ir protiškasis) „išsižiuri“ dabar ir kaip Amerikos darbininkai eina prie šviesesnės ir geresnės ateities. — Man rodos, kad kiekvieno mūsų kuopos nario-darbininko buvo stačiai privalomas išklausti toki svarbų ir naudingą referatą; priegtam, galėjo ateiti paklausti ir ne kuopos nariai.

VIENYBĖ LIETUVŪNŪKŪ

Išeina kas sereda iš Brooklyn, New York.
Prenumerata Metams:

Šuvenytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš virsaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).
120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 247 Greenpoint.

AR GALI LIETUVA NEPRIGULMINGAI UŽSILAIKYTI.

Ši karė padrebino visą pasaulį, pakeitė idėjas, reikalavimus, išstūmė priešakin naujus klausimus, — vienu žodžiu, mes dabar gyvename, anot kieno tai gudraus išsitarimo, negalimų galimybių laikuose. Ir išties — kas pirm karė visiška nebuvo galima daryti, tas dabar lengvai darosi, arba ką prieš karė galima buvo išsiaiškinti, apie tai dabar ir manyti negalima.

Lietuvių visos partijos, visi žmonės prieš karė reikalavo sau, tai yra Lietuvai, autonomijos. Tuomet reikalauti nepriklaušmės jau nebūvo galima, nes lietuviai neturėjo tiek spēkų, kad sukilti prieš rusus ir kad įsteigti savo nepriklaušmą valstiją. Tuomet buvo reikala-ti tiek, kiek galima buvo išgauti.

Karė kilus ir beveik visai Lietuvai pakliuvus į vokiečių rankas,iskas kitaip pasikeičia. Lietuviai jaučia, kad ir vokiečiai ne jų draugai, kad ir jie, užėmę Lietuvą, spaudžia jos gyventojus taip lygiai, kaip spaudė ir rusai. Kas belieka lietuviams daryti? Jiems pasilikta reikalauti tik savistovybės, kaip išganymo.

Ar lietuviai galės nepriklaušmingai užsilaikyti? Ar netaps nepriklaušmąj Lietuva antra Meksika ar Albanija, kur amžinai tęsiasi maištai ir suirutės? Svetimtaučiai nusizūrėję į mūsų ginčus, tvirtina, kad taip, bet mes drąsiai sakome, kad jie tvirtina tiktai delto, kad jiems tas paranku tvirtinti; tame jie jiesko priekabių, kad Lietuvai duoti kuomžiausias liuosybų. Tai vis mūsų priešų tvirtinimai, o ne mūsų pačių. Mes žinome, kad Lietuva galėtų sudaryti ne tik nemenkesnę nepriklaušmingą valstybę, kaip kad bent viena Balkanų valstybė, bet net nemenkesnę valstybę, kaip Austrija ar Rusija. Žiūrėti žmonių tvarkimo ir išnašumo žvilgsniu, juk lietuviai turi didesnę proporeciją inteligentiškų spēkų, negu tos dvi didžiulės valstybės.

Kad taip yra, imsime pavyzdžius. Paimkime Amerikos lietuvius. Visi pripažįstame, kad jie žemiau stovi už Europos lietuvius, bet ar girdėta buvo kur nors kad kokiame nors svarbesniame susirinkime būtų priejė prie to, kad but reikėjė imti darban kedės? Ne! To pas lietuvius nebuvo, bet ketas metų atgal tas buvo

Austrijos parlamente. Mes turime nesutikimus ir ginčus laikraščiuose, bet ar tas geriau yra pas rusus, kur opozicija daug smarkesnė, negu pas mus. Tas gerai tik todėl, kad tas pas austrus ar rusus, bet jei tas pas mus, tai jau ir paskaitoma už blogą. Juk šiandien gadynė, kurioje prisilaikoma dvejopo masto. Lietuviai turi vieną ypatybę — tai jie labai nepasitiki kitais; viena partija nepasitiki kita. Bet tas tai naturališkas apsirėiskimas: lietuvuose ingimtas nepasitikėjimas, — juk per tiek daug metų vokiečiai, ir ypač rusai, po priedanga geradarin-gumo smaugė lietuvius, siuntinėjo šnipus, darė provokacijas. Tas privertė lietuvi užsidaryti savyje, slėpties, nepasitikėti niekuom. Nė-labai jau galime peikti tą nepasitikėjimą — jis žymiai prisidėjo prie Lietuvos išlakymo, kuomet ji pergyveno sunkiausias dienas. Dabar tas lietuvių vienų kitais nepasitikėjimas nyksta, ir kur tik sueinama bendran darban, ten ne tik kad nėra nesutikimų, bet net nėra nei svarbesnių ginčų. Lietuviai tik prieš suėjimą kruvon daug derisi, o paskui jau visiška nesiginėja, ir tik veikia.

Neprigulmingoji Lietuva butų demokratiškoji Lietuva. Mes juk turime šias svarbiausias partijas: krikščioniški demokratai, demokratai ir social-demokratai; kitų partijų beveik nėra. Taigi visos lietuvių partijos pripažįsta viso-ko pamate demokratiškumą. Jei jau taip, tai visiška nėra ko bijoties suiručių, juk kaip visi žmonės ką nusprės, taip ir bus, o nesutinkantis su tuom — pirmausiai nesutik-ti pats su savimi.

Ar neprigulmingai Lietuvai užtektų inteligentijos? Neturint jokių statistikų, gana sunku atsakyti į tą klausimą, bet aišku vienas, kad Lietuva proporecijonaliai turi daugiau inteligenti-jos, negu pati Rusija. Lietuvoje daugiau gimnazijų, ne-gu pačioje Rusijoje. Mes per desėtkus metų žinome, kad tarp veik visų Rusijos universitetų studentijos visuomet buvo skaitlingi lietuvių studentų rateliai. Taigi, ar ne juokinga sakyti, kad, visais laikais turėjė skaitlingus studentų burius, neturė-tume inteligentijos. Mažiausiai mes turime inžinierių, bet apie juos mes galime pr-vesti štai koki faktą.

Lietuvių Centralinis Komitetas norėjo suruošti namų projektus, kuriais turė-butai atstatyta Lietuva. Tas

komitetas padarė anketą ir pasirodė, kad tik viename Petrograde gyvena suvirš liet. 70 inžinierių. Taigi vien šis faktas jau aiškiausiai liudija, kad mes inteligentių, profesionalų, turime tukstančius, tik jie, neturėdami vietų pas savuosius, dirba pas rusus, užima rusų įstai-gose svarbias vietas. Bet tegul tik Lietuva gauna nepriklaušmą, tegul tik lietuviai Lietuvoje randa sau užsiėmimą, tai ne tik jų nestokuos, bet bus didelis perviršius. Tik lietuvių priešai gali tvirtinti, kad mes mažai inteligentijos turime.

Organizatyvė lietuvių dvasia. Apie lenkus dabar daug kalbama. Sakoma, kad lenkai gaus nepriklaušmą. Tai gerai, — kiek-viena tauta turi turėti nepriklaušmą. Bet klausimas — kodėl tik lenkai gali gauti nepriklaušmą, o lietuviai ne? Augščiau para-dėme, kad lietuviai turi pakaktinai inteligentijos, dabar pridursime, kad lietuviai geriau moka susior-ganizuoti ne tik už pačius lenkus, bet ir už rusus. Štai Amerikoje lenkai ir lietuviai turėjo savo dienas aukų rinkimui, o rusai gi ir visai tos dienos neturėjo, nors jų čionai kur kas daugiau, negu lietuvių. Lenkai, turėdami savo dieną, nesuorganizavo ją kaip reikia. Nors jų Amerikoje yra kokius šešis kartus daugiau negu lietuvių, nors jie daug labiau žinomi svetimtaučiams, nors jiems labiau buvo prieina-ma anglų spauda — išgarsinimai, jie daug-daug mažiau surinko, negu lietuviai. Rusai gi visai nerinko.

Arba vėl paimkim pačioje Rusijoje pabėgėlių nuo karės šėlpimą. Ten lenkai kur kas menkia ir netobu-liau susiorganizavo, negu lietuviai, nors jų kelis kart daugiau, o rusai visai neor-ganizavo savo pabėgėlių šėlpimą. O ką jau rusų urėd-ninkai gali sušėlpti, tai ro-dos neverta ir kalbėti.

Taigi šitie faktai aiškiausiai liudija, kaip lietuviai sumanūs ir kaip jie moka prisilaikyti organizacijos. Jie pralenkia lenkus, jie pralenkia net pačius rusus, rekalbant jau apie kitas mažas nepriklaušmingas valstijas.

Mums ligšiol mūsų kaimynai lenkai, rusai ir vokiečiai inkalbinėjo, kad mes lietuviai nieko neturime neturime inteligentių, neturime organizacijų, kad mes be kitų pagalbos negalime gyventi. Bet juk nesunku suprasti, kodėl jie taip darė, nesunku suprasti ir dabar kodėl jie taip daro: — jie tai daro, kad mūsų migdyti, kad jie galėtų šėm-ninkauti nepasitikdami pa-sipriešinimo. Taip kalbėdami jie nori pasinaudoti Lietuvos žemėmis ir turtais.

Bet verdaug jau sustiprė-jusi lietuviu dvasia, perdaug jau atbudusi lietuviu tauta, kad galėtų patikėti tokiems naviems musu kaimynu tvirtinimams. Lietu-vis šiandien jau nereikalauja kieno nors globos, — jis geriau pataiko gyventi už pačius globėjus. Ir tvirtai tikime, kad jei tik bus iš-

gauta Lietuvai visiška nepriklaušmą, lietuviai iš Lietuvos į kokius 10 metų padarys antrą Belgiją. Juk Lietuva labiau apdevanota gamtiškais turtais, negu Belgija, o pas lietuvius jau nestoka nei žinojimo, nei organ-izatyvės drąsos.

Peržvalga

// Plati dirva.

Kiekvienas nors ir menkiausias korespondentas vis randa tikslingu savo raštelyje pridurti: „...mūsų dirva yra gana plati,“ mums neapdirbti visą dirvą. Tai ir yra, kad mūsų ir didieji ir mažieji ne tik publicistai, bet ir šiaip veikėjai ikišiol bando dirbti ant plėčios dirvos. Jie plačiai bedirb-dami suklysta, pasimeta, išnyksta ir gale nieko nenudirba. Jei dirbtų ant siauros dirvos, ant tokios dirvos, kurią gali apdirbti, būtų visiškai kas kita: būtų atliktas darbas, nešantis vaisius. Dabar kiekvienas stengiasi tiek apžiūti, kiek visiška negali nu-kęsti. Čionai galėtumėm pristie-ti kankamais apvertinti jų atliekamus daiktus bei muzikališkus veika-lus. Tik mažas skaitlius lietuvių tinkamai supranta ir apvertina p-lės Karūžutės kaipo artistes-profesionales.

Anglų visuomenė, taip sakant, inteligentiškoji visuomenė, gėrisi p-lių Karūžutė muzikališku išsilavinimu ir gabumais ir lemia joms šviesią ateitį daivos srityje. Sąryšyje su senenai atsibuvusiu Philadelphiaje p-lės Marės Karūžutės koncertu — Y. M. C. A. Auditorium — Philadelphiaje laikraščiai — „Public Ledger,“ „The Evening Bulletin“ ir „The Phil. Inquirer“ — gan plačiai aprašo apie tą koncertą, pažymėdami, kad gerai išsilavinusi ir apdevanota gabumais lietuvių dainininkė dainavo šešiose kalbose (lietuviškai, itališkai, francuziškai, rusiškai, lenkiškai ir angliš-kai). Laikraščiai pažymi, kad tai buvo gražus ir įspudingas koncertas...

// Klaidinimas visuomenės.

„Kova“, rodos, tyčia užsidavus su tikslu klaidinti ir banginti savo pasekėjus delci susitaikymo Lietuvos Dienoje. „Kovos“ redakcijai, kaip ji rašo raudoname „K.“ N., nepatinka Bostono-New Yorko susitaikymo rezoluacija. Napatinka delto, kad ten aiškiai nepasakytą, kad aukų trečdalis turi būti paskirta Agronomijos Draugijai. Girdi, kiek norės Vilniaus Lietuvos komitetas, tiek jis skirs, o tuom, „koviečiai“ pasikankinti negali.

Rodos visiems aišku, kad jei jau bus aukų didelė dalis siunčiamama socialistų patikėtiniams žmonėms, tai visi, rodos, negali būti abejonės. Bostono-New Yorko rezoluacijoje delto aiškiai nepasakytą, kokioms draugijoms kiek skirt, kad amerikiečiai visai nežino, kas dabar Lietuvoje yra veikama, kuri draugija kokią darbą atlieka. Mes neikiel nepavy-dime, kad Agronomijos Draugija gantų aukų dalį. Mes daugiau norime: jei tik ta draugija atlieka darbą, jei tik jos darbas nėra tikra pagalba žmonėms, tegul jie ir gaus daugiau aukų, negu amerikiečiai norėtų skirti. Bet jei ji neveikia, tai pilnai mes pasitikime, kad toks Biržiška, Kairys ir kiti perduos ten, kur au-kos reikalingos.

Vieną turime pastebėti. Katalikai ir taurininkai užsitikli social-istų patikėtiniams žmonėms, bet socialistai nei mažiausio užsitikė-jimo neparodo link katalikų ir tautiečių žmonių. Tas jau pateisina seną patarlę, kad „mano ir yla skuta, o kito tai ir britva neima.“ Laikydami „koviečiai“ tokių pažiūrų, suprantama, įeša daug nermalonumų.

Kaip ten nebūtų, bet kas kartas tie nermalonumai vis mažėja, vis daugiau pradėdama susi-

kaltbėti ir tvirtai tikime, kad jau netoli laikas, kuomet bendruose klaušimose bendrai dirbsime.

// Spaudos savaitės.

Ir katalikai ir socialistai turi savo spaudos savaites. Tai niekas daugiau, kaip tik biznio sa-vaite. Jei tose savaitėse nors kiek būtų kalbama apie patobuli-nimą spausdinto žodžio, apie su-pažindinimą plačiosios visuome-nės su spaudos reikalais, galima būtų kitaip kalbėti. Bet dabar spaudos savaitėse atkreipiama vi-š- doma tiktai į vieną pusę, tai yra kaip parinkti daugiau pre-numeratos savieoms laikraščiams. Nepeiktinas tai dalykas, — geriau, kad daugiau žmonių skaitytų lietuviškus laikraščius, bet jis nepakaktinas. Ateityje jei bus ren-giamos spaudos savaitės, but geriau, kad jos nebūtų surengtos taip vienpusiškai.

// Marė Karūžutė dainavo šešiose kalbose.

Lietuvių visuomenėi gerai yra žinomos p-lės Marė ir Laura Karūžutės — daugelyje vietų jos yra džiuginusios lietuvius dainomis bei muzika. Tečiaus, nežin-rint ant to, kad jiedvi turi gabum-us ir techniška išsilavinimą, pla-čioji lietuvių visuomenė negali tinkamai apvertinti jų atliekamus daiktus bei muzikališkus veika-lus. Tik mažas skaitlius lietuvių tinkamai supranta ir apvertina p-lės Karūžutės kaipo artistes-profesionales.

Anglų visuomenė, taip sakant, inteligentiškoji visuomenė, gėrisi p-lių Karūžutė muzikališku išsilavinimu ir gabumais ir lemia joms šviesią ateitį daivos srityje. Sąryšyje su senenai atsibuvusiu Philadelphiaje p-lės Marės Karūžutės koncertu — Y. M. C. A. Auditorium — Philadelphiaje laikraščiai — „Public Ledger,“ „The Evening Bulletin“ ir „The Phil. Inquirer“ — gan plačiai aprašo apie tą koncertą, pažymėdami, kad gerai išsilavinusi ir apdevanota gabumais lietuvių dainininkė dainavo šešiose kalbose (lietuviškai, itališkai, francuziškai, rusiškai, lenkiškai ir angliš-kai). Laikraščiai pažymi, kad tai buvo gražus ir įspudingas koncertas...

Labai malonu pastebėti, kad ir tarpe lietuvių atsiranda artistės, kuriomis gėrisi net svetimtaučiai...

// Kaip dangui, taip ir ant žemės.

Pereitame N rašėme, kad Euro-poje esantys lietuviški laikraščiai menkai kuom geriau atsizymi už amerikietiškuosius. Dabar-gi lygiai tą patį galima pasakyti ir apie lietuvių veikimą bei jų drau-gijų susirinkimus.

Tai kalbėdami turime omeny-jė Petrogrado lietuvių Draugijos susirinkimą, kuris įvyko rugsėjo 18 d. Sulyg „Naujosios Lietu-vos“ tame susirinkime opozicijos kalbėtojai, tai yra „naujajietuvie-čiai“ išparodė baisią betvarkę, jei ne visose, tai bent kairiuose tos draugijos įstaidose — parodė, kad auklėtiniai mūsų lig apkurtimo ir tam panašiai. Danguisiai vė-jo klūva revizijos komisijai, kuri tą viską stengėsi pridengti. „Lietuvių Balsas“ apie tai vi-siška kitaip rašo. Jis išrodo, kad taip vadinamoji opozicija iš kal-no rengėsi prie to, visur, kur tik gali, agitavo taip vadinamas „laisvas davatkas,“ kad tik už-griebus visą Lietuvos Draugijos komitetą, kas ir pavyko. Didžiun- mą tų išparodymų „L. B.“ už-ginėja, bet jis neužsimerkia ir

prieš eimančius trukumus.

Kas belieka daryti, kuriai pu-siai tikėti? — „N. Liet.“ negali-me patikėti jau vien delto papras-to dalykėlio, kad jei jau Lietuv. Draugijos vadovai ir butų smerkti-nij už savo darbus, bet jie visgi ir daug gero padarė, apie ką „N. L.“ labai mandagiai nutyli. „L. B.“ gi vartoja kitokią taktą. Jis nieko griežtai neteisina, mato klaidas, kaip ką užgėnėja, parod-do tikrą prasmę ir todėl jam gali-ma daugiau pasitikėti.

Amerikiečiai galėtų patikėti „N. L.“ tiktai tuomet, jei jie ne-būtų ragavę pas save skonio opo-zicijos išrodymų įvairiuose sei-muose, įvairiuose susirinkimuose. Mes žinome, kad visur yra neto-bulumai, klaidos ir jas norimt vi-suomet galima išpusti, bet taipgi žinom, kad Petrograde visgi ta draugija daugiausiai veikė, ko ir „N. L.“ nei nebando užginčy-ti.

Bet mums ne apie tai emasi, kad parodyti, kuris teisingas, kur-is ne. Mums einasi apie tai, kad parodyti, jog ir Europoje yra tas pats, kaip ir pas mus amerikie-čius, kur labai tankiai aprašinė-jimai nesutinka su tikrinyste.

// Nauja draugija Petrograde.

„Kelevis“ gavo telegramą iš Petrogrado, kuriame pp. Januške-vičius ir Požela praneša, kad tenai valdzia užtvirtino draugiją „Grudas.“

Nežinome tos draugijos tikslų. Bene bus tai šėlpimui nukentėjusiu nuo karės.

// Kiek lietuvių atkeliavo rugsėjo mėnesyje.

Imigracijos valdzia paduoda, kad per rugsėjo mėnesį į Suveny- s Valstijas pribuvo 36,398 imi-grantai, tarpe kurių yra 60 Lietu- vių. Daugiausiai imigrantų pri-buvo iš Italijos ir Graikijos. Pas-kui italus ir graikus seka žydai, anglai, francuzai ir airiai.

Karė Lietuvoje

(Tęsa.)

Tuoį pradėjo vokiečių neapkęs-ti, kas navatna, — nuo tolyn, teutonai užsibuvo ir taisyti, tuo žmo-nės aršiau laukė rusų. Išpradžių kalbėjo ir tikėjo, jog rusai ateis vėl už poros savaitių, paskui, jog pavasarį, ant galo, man išvažiuo-jant, kiekvienas buvo įsitikinęs, jog kiekviena dieną rusai ateis. Man kalbėjo: „nevažiuok, sako, Amerikon, neužilgo ateis rusai ir vėl gyvensime po senovei, o važi-uojant per mares jus nuskan-dins.“ Bet tas jų laukimas ir karštas noras dar neišpildio.

Apsiginklavimas teutonų labai geras ir naravus. Vsi jų „pakel-kiai“ taip sukraunama, jog daug lengviau nešti. Čėbatai ir rubai visi stipri ir ištvėringai. Vėžimai, ratai — viskas drūciau-sia sutaisyta. Tik, deju, arklų nėra. Jei ir yra, tai suliesėjė, net gaila žiūrėti. Peni, nėsant paša-ro, geltonu cukrum, maišytu su smulkiais šiaudais.

Rusų šimtą kart geresni ark-liai. Kad važiuoja, tai kareivis neturi laiko pypkę rukyti — laikyk tik vadeles. O-gi vokie-tis (tąnkiausia senas barzdočius) — sėdi angštau ratuose, pypkę dantys ir kad pliauškina ilgiausj botėgą, net baugu. Kaip supliš-ki, tai regis kas būtų iššoves. Ant arklų varymo jie specialistai.

Taip jie daugiausia geri žmo-nės. Bet jeigu ką jiems reikia, turi duoti, kitaip esi juo priešas, ir jis gali tave net užnušiti. Turi juos pripažinti už valdytojus, lyg

LIETUVIŲ DIENA

bandžiavos laikuose, ir jų klausyti. Kitaip, sudiev, linksmybe! Jie skaito save už tavo ir tavo turto savininkais ir taip elgiasi. Ant tokių pamatų buvo mūsų apieilinkėjų vokiečių valdžia.

Šaudymai, gaisrai buvo paprastai dalykai mums per visą aštuonmetą mėnesių, kuriuos išbuvoje po turtuonų valdžią. Žmonės, kaip apsidarė su šaudymais, net neatrodavo, tik susitūrė, kaip jau ima labai dundėt, sakė: „nu, šiandien ir duoda.“

Antroje dienoje vokiečių atėjimo pradėjo jau sužeistuosius vežti, kurių gana dūkliai virto. Tuoj intaisė telefonus, telegrafus, rusų sunaikintus. Į 3 savaites sutaisė gelžkelį: jį siaurino, nes rusų buvo perplatus kelias dėl jų vagonų. Žodžiu sakant, viską tvarkė savaip. Atėjo darbininkų pulkas, kuris kasdien po pūktas bulves, kukulė dar nesudėgintus javus ir tt. Mokyklas ir didesnius namus užėmė ligoninėms, parako sandėliams, telefono stotims ir tt.

Komendantas užėmė kleboniją kleboną išvijęs kelnorėn.

Keletą kartų išpradžių varė rusų nelaisvius pro Subacū, bet paskui juos grūdė gelžkelio linija, kad žmonėms ko nepapasakotų. Su keleta aš kalbėjau, ir jie visi sakė, jog tegul buna praiekti vokiečiai, — rusai, sako, vis laimės, lai duoda mums tik šovinių ir ginklų. (Anot jų nuomonės gal tas paveikė, jog buvo tankiausia nevalgė 12—16 valandų.) Vokiečiai viską suėmė iškrato ir atima: jeigu kas ir turėjo duonos, cukraus, tai tenonai atimdavo ir vartydavo lig Rokiskiu — 45 verstai nevalgius. Labiausia vokiečiai pamylo rusų vario katilukus, ant jų buvo labai smulstus. O žiemą atiminėdavo ir šilnelius, vaikokus, nes jie tokių gerų neturėjo.

Bet labiausia vargo turėjo tie, kurie buvo paimti vokiečių su vežimais. Buvo keletą kartų atvaživę tokių nelaimingų transportai ir Subacūn. Buvo jie iš Vilks mergės apskričio, o kiti daugiau sia net iš Gardino bei Suvalkų gubernijų. Pastarieji net skaitydavo, kiek gubernijų išvažinėję beslančiuodami virš pusmečio. Juos sudaro taip: vokiečių korpuso valdžią, turėdama trūkumą abazų, sudaro transportus iš žmonių, — kiekvienas turėjo pastatyti porą arklių ir vežimą. Ir kaip sudarydavo tokį transportą didumo į 80—100 vežimų, duok juos mokyt Lietuvos geografijos! Ir varinėja vargšus apsuksui, lig tie nuplyšta, apskursta, — turi jie kentėti badą, nedamiegoti, važiuoti po Lietuvą ar giedra... net baugu klausyti, kaip jie savo vargus pasakoja. Rytį duoda po kavos puodelį su riekuote duonos; pietų kokios maišatienės, lietuviams nežinomos, o vakare kaip Dievas davė: jeigu gaus kavos ar arbatos, tai džangiasi, jeigu ne — ir tai gerai. Pamačius tokį transportą ant turgavietės išsiantis, pamanytum, jog tai armėnų arba kurdų žmonės, kurie atsižymi savo nuskurimu. Kokios kepurės, skepetos, kokie rubai, o čebatai... Dieve, sergėk! Pamišlykit, jeigu jums taip atsiktų, be gspadinės priežiūros, pagyventi kokias 6—10 savaičių, miegant su rubais, nevat kojų nenusiaunant, tada galėtumėt bent kiek numanyti, kokiame pavaldie namon pasirodytumėt. Gspadinės apalptų. Taip ir tie žmonės-vaigštai, perplyšus kokiam drabužiui, patįs lopėsi, siuvo, o rankos ne dėl to juk sutvertos.

Vyt. Širvydas.

(Toliaus bus.)

TELEGRAMAS.
„Vien. Liet. 120 Grand Str.
LIG ŠIOL ATĖJO ŽINIOS IŠ 63 VIETŲ. SURINKTA 75,000. DAR NEŽINE IŠ 159 VIETŲ. TESISKUBINA ATSIŪSTI ŽINIAS.

„LOPATTO.“

KIEK KUR SURINKO AUKŲ.

Žemiau telpanti pranešimai yra nuo mūsų korespondentų, nekurie jų pranešė žinias net telegramomis.
„V. L.“ Red.

Chicago, Ill. — Čionai socialistai su katalikais ir tautiečiais rinko aukas paskirai. Socialistai surinko suvirš \$3,000, o katalikai- tautiečiai apie 17,000. Bet ši žinia dar reikalauja patvirtinimo.

New York, N. Y. — Čionykštis komitetas suorganizavo apie 1,500 aukų rinkikų. Kiek surinkta dar tikrai nežinia. Dar aukos plaukia. Bus taip apie \$10,000.

Boston, Mass. — Aukos dar plaukia. Bus surinkta tarp 7,000 ir \$8,000.

Waterbury, Conn. — Buvo 500 lietuvių rinkikų ir 200 anglų. Jų net perdaug. Aukų surinkta apie \$7,000.

Newark, N. J. — Surinkta aukų virš \$3,000.

Elizabeth, N. J. — Aukų surinkta netoli \$3,000.

Paterson, N. J. — Rinkome 200 rinkikų. Surinkome virš \$2,000.

Baltimore, Md. — 360 rinkikų surinkta \$2,500, dar aukų tikimasi gauti dar gauti daugiau.

Wilkes Barre, Pa. — Rinkome apie 400 aukų rinkikų. Surinkome \$2,000.

Shenandoah, Pa. — Čionai aukų surinkta virš \$2,000.

Mahanoy City, Pa. — Aukų lietuvių Dienoje surinkta \$1,200.

Scranton, Pa. — Čion gana gerai sekėsi rinkti aukas. Surinkta \$2,700.

Rockford, Ill. — Aukus rinko apie 90 rinkikų. Surinkta \$1,207.71. Socialistų buvo 65 rinkikai.

Rochester, N. Y. — Aukų surinkome virš \$2,000.

Atholl, Mass. — Rinkome 85 rinkikai. Surinkome \$1,008.

Jersey City, N. J. — Čionai aukų surinkta apie 600 dol.

Meriden, Conn. — Rinkome 34 aukų rinkikai. Surinkta \$331.21.

Plymouth, Pa. — Jau čionai turime surinkę \$1,500, bet tikimės dar daugiau.

New Brunswick, N. J. — Nors čia lietuvių beveik nėra, bet pasisekė surinkti virš 100 d.

Washington, D. C. — surinkta 20 rinkikų, \$94.85.

Bridgeport, Conn. — Čionai aukų surinkta apie \$1,500, bet galutinio sumos dar nežinome.

Passaic, N. J. — Rinkome 26 rinkėjai, surinkom \$165.99. Rinkėjai patįs pasidarbome.

Batavia, Ill. — Surinkome \$133.31. Svedai pasirodė neduosniausiais.

So. Norfolk, Conn. — Čion surinkta \$200.12.

Harrison, N. J. — Čia surinkta aukų \$462.

PER „V. L.“ REDAKCIJĄ IN-PLAUKĖ LIET. DIENAI.

J. Navickas iš Bayonne nuo Račino vakaro \$10.00.

J. Pocius iš Melrose Park \$5.00
Mr. Wilkins (amerikietis) iš New York, N. Y. \$5.00.

P-lė Ona Meklinskiūtė iš Berrardsville, N. J. \$5.00.

Am. Koniusis iš N. York \$2.00.

Viso ————— \$27.00

P pinigai perduoti New Yorko pirmo distrikto komitetui. Red.

SPĖJIMAS.

Iš suplaukusių augščiau žinių, taipgi iš pasikalbėjimo su Centro komiteto nariais galima spėti, kad Lietuvos Dienoje bus surinkta nemažiau aukų, kaip 150 tūkstančių dolarių.

Rinko 24 valandas.

Panelė Vanagiūtė New Yorko rinko aukas ant gatvių nuo 12 nakties iki 12 nakties — 24 valandas. Ar reikia dar didesnio pasišventimo?

LIETUVIŲ DIENA DIDŽIAJAME NEW YORKE

PRISIRENGIMAS.

New Yorkas sulgy didumo yra antru pasaulyje miestu, jame gyvena netoli 6 milijonai gyventojų įvairių tautų. Nėra tautos, kuri neturėtų savo žmonių New Yorke. Čia tikras Babylonas dvidešimtojo šimtmečio. D. New Yorke lietuvių gyvena maždaug apie 35 tūkstančiai, daugiausiai jie apsigyvenę New Yorko dalyje vadina- moje Brooklyn, kuri savo didumu ingijo kaip ir savistovio miesto vardą. Brooklyne yra apie 2 milijonai gyventojų.

Lietuviai prie savo dienos labai puikiai prisiruošė, suorganizavo. Jų išėjo rinkti aukų tą dieną virš pusantro tūkstančio. Visas miestas buvo išdalintas į 10 dalių, kiekviena dalis turėjo savo komitetą ir kiekvienam aukų rinkikui buvo nuskirta vieta, kurioje jis turi veikti. Tas sutvarkymas labai daug darbo ir spēkų atėmė. Susitvarkyti tokiam milžiniškam mieste — tai sunkus darbas. Čia viskas paskesta žmonių miniose.

PASISVENTIMAS.

Mes lietuvių vis manome, kad mes mērkī žmonės, nieko negalime, bet tai labai klįstame. Lietu- viai yra galiuoniai. Štai nekurie rinkikai išstovėjo nuo 6 valandos ryto iki 11 val. vakare, kiti net

nevalgė per visą dieną. Leisite privesti vieną charakteristišką pavyzdėlį.

Rytmetėje apie 9 val. sutikau ant Delaney str. prie Williams- burgo tilto einančią moteriškę su vaiku kokių 10 metų aukų rinkti. Beidama motina mokina savo vaikutį:

— Čaliuk, tik tu buk drąsus, mes turim daug aukų surinkti.

Tai paprasti žodžiai, bet gi reikia ineiti į sielą tos motinos, kuri savo kuditį taip mokina. Kiek tuose motinos žodžiuose gilios prasmės, sąjausmo, pasišventimo...

TVARKUMAS.

Man nuvažiauvus į pirmą skyrių, tai yra į žemutinę New Yorko dalį, čion viskas buvo pavyzdin- gai sutvarkyta. Visų svarbesnių gatvių kampai apstatyti rinkėjais. Čia tai bankų, didžiausių ofisų ir didžiausių namų pasaul- yje vieta. Čion svieto minios juda it kokia jūra. Yra juk čion vietas, per kurias kasdien praeina į 200 tūkstančių žmonių. Visur rinkikai stovi ant savo vietų. Tiesa nevisur jau taip stovėjo, — kitur vaikščiojo iš vietos į vietą, kaip kur po du kartu stovėjo.

Iš čia paėmiau požeminį eks- presa ir už valandos atsiduriau kitame New Yorko gale Bronx. Čia jau judėjimas dienos laiku mažas, bet užtai ir aukų rinkėjų beveik niekur nematyti. Grįžtant atgal jau apie 125 gatvę ir apie 72 gt. rinkėjų jau matėsi kur kas tankiau. Geriausiai buvo apstaty- tos 42, 23 ir 14 gatvės, bet taipgi ir išgrįtoji ir gražiausoji 5 Av. Pūpiais, kaip į vieną, taip ir į kitą pusę aukų rinkėjų beveik nesimatė. Apskritai imant, kad nors kiek geriau apstatyti New Yorką, reikia mažiausiai 30 tūkstančių aukų rinkėjų, mes gi neturėjome nei dešimtos dalies. Vieną reikia pasakyti, kad visgi labai gerai viskas buvo išplanuota ir vietas kur daugiau jų dėjimo yra, nebuvo pamirštos.

SVETIMTAUČIŲ DUOSNUMAS.

New Yorko gyventojai visai ne duosnus. Tokiose vietose kaip pas Brooklyn tilto galą, kur praeina šimtai tūkstančių žmonių, tai tik iš 10 tūkstančių koks vienas aukavo. Čionai visi bėga, visi skubina ir niekas į nieką neatkreipia atidos. Ant Wall str., kuri kontroliuoja visus Sus. Valstijų pinigus, kur didžiausios bankos, irgi maži kas aukavo. Eina minios žmonių, tartum su metalinė- mės širdimis, kaip kad tas metala- las, kurį jie per dienas žarsto. Nei sąjausmo, nei užsiinteresavi- mo. Lygiai tas pats ir ties birža. Čionai visi juda, bėga ir niekas į aukų rinkikus neatkreipia jokios atidos.

Ant turtuolių gatvės, tai yra ant 5th Av., kur irgi judėjimas gana didelės irgi tas pats. Kiek geriau buvo ant kitų gatvių.

Viena galima pasakyti, kad N. Yorko gyventojai — tai mažiausiai duosnus žmonės, engu bent kokiam S. Valst. mieste. New Yorkas šykštus.

KAS DAUGIAUSIAI AUKAVO.

Man apvažinęjus veik visą New Yorką ir išlandžius visas vietas beklauseinėjant aukų rinkėjų, visi vienu balsu tvirtina, kad turtingi žmonės mums ant gatvių beveik nieko nedavė. Davė tik amatinin- kai ir šiaip darbo žmonės. Netur- tingi labiau atjaučia skurdą. Jan minėjau, kad tokios vietas kaip 5 Av., ant kuriuos daugiausiai bu- vo tikėtasi, davė mažiausiai. Taip pat labai mažai davė ir bankų miesto dalis; čionai tik iš didelės svieto daugybės ir geriausios tvar

kos kiek daugiau surinkta. Vė, tik vokiečiai ir lenkai, kiek mažiau.

Lenkai net nekuriuose vietose išjuokė aukų rinkėjus.

MUSŲ KLAIDOS.

Milžinišką ir tai neatleistiną klaidą padarė Centralinis Komite- tas padirdamas raikščius su negeru parašu. Toks parašas kaip „Lithuanian Relief Day, Central Relief Committee“ visiškai ne- geras, nes žodžiai „Central Relief Committee“ svetimtaučiams nie- kai nereiškia. Mažai ką reikė ir „Lithuanian Relief Day,“ nes svetimtaučiai juk nežino, kas ta Lietuva ir kur ji yra. Butinai rei- kėjo žodžių „Nuo karės nukentė- jusiems.“ Dabar daugelis manė, kad tai streikiškių koks tai komitetas renka aukas. Dangelis klausė, kam renkamos aukos, ir, žinoma, daugeliui tikosi nepaiš- kinta, nes nevisi aukų rinkikai ir temokėjo paaiškinti. Kiti paa- škinus aukavo, o kiek tokių pra-ėjo visai ir neklaušė.

Antra klaida — tai ta, kad bu- vo labai mažai ta diena išgarsinta, bet čia tai nieko negalima pa- gelbėti, jei didieji dienaarčiai ne- dėjo straipsnių apie lietuvius. Mes visgi manytume, kad būtų buvę daugiau išgarsinta, jei ne- būtų perdaug pasitikėta ant mūsų C. K. skyriaus New Yorke, tai yra ant nusamdyto p. Lymano. Kaspiniai su netinkamais užrašais ir mažais išgarsinimais daug ken- kė aukų rinkimui.

-LENKŲ „PAGALBA“-

Didžiausia klaida tai bus bene ta, kad mes permaži turėjo- me rinkikų. Mes, pasitikėdami lenkų pažadams, p. Paderewskio žodžiams, tikėjome, kad bent ma- žiausiai tūkstantis lenkų rinkikų atėis mums pagalbom ir delto tai nesikreipėme prie žydų ir rusų. Lenkai mus stačiai apvylė; į vietą tūkstančio, sako, atėjo nedaugiau kaip 5 žmonės, ir tai dar, kaip kalba, su pavardėmis, kurios skamba šiaip: Adomaitis ar tam panašiai.

Negana dar to. Mūsų rinkikai norėjo rinkti aukas prie lenkų bažnyčios Bronx'e (rodos šv. Jo- no bažnyčia), kur buvo susirinkę daug lenkų bažnyčion delei Visų Šventės. Lenkai net nelėjo prie bažnyčios rinkti aukas. Apart to, mūsų rinkikai buvo atsilankę len- kų suruoštame bazare (fėruose), kur irgi nieko daugiau nepelnė kaip tik išjuokimą. Nežinome kaip kituose miestuose lenkai atsi- nešė link lietuvių, bet New Yorke, taj blogiausiai, negu bent kokie kiti kitataučiai. Nekeirysime lenkams už tai, bet žinosime, kas tie lenkai, ką jie lietuviams duoda ir kad mažiausias jais pasiti- kėjimas duoda tik pragaštį. Len- kai tegul nelaukia nuo lietuvių, kad jie ką nors bendro galėtų turėti čion Amerikoje.

INCIDENTAI IR POLICIJA.

Nors tikro leidimo iš miesto neturėta, bet apskritai imant N. Yorko policija į rinkikus atsinešė gana maoniai ir juos saugojo. Daugelyje vietų patįs policistai aukavo po kokią dešimtuką. Rinki- mui aukų niekur neklūdė ir sten- gėsi, kad viskas būtų gerai. Buvo atsitikimai, kur rinkikus blogos valios žmonės bاندė išjuokti, bet policija visuomet užsistojo už rinkikus. Vienoje, rodos, vietoje policistas atėmė dėžutę nuo su- šalusios mergaitės ir liepė jai va- žiuoti namon. Bet už tą jokių bu- du negalima papeikti. Juk daug blogiau būtų, jei mergaitė persišaldytų, negu ji gali aukų su

rinkti. Apskritai imant, ant poli- cijos nieko užmesti negalima.

KIEK AUKŲ SURINKTA.

Paprastai kiekvienas rinkikas parnešė vadinaiškai apie tarp 3 —4 dolarius. Daugiausiai ant gatvių surinkta tai 90 dolarių. Mažiausiai gi 17 centų. Pinigų daugiausiai centų ir nikelių. Yra ir stambesnių aukų: keliolika penkių ir apie porą dešimtinių. Kiek tikrai surinkta dar tikrai nėra suskaityta, nes nevisi rinki- kai sugrąžino rinkimo dėžutes, bet jau iki ketvergo vakarui pri- skaityta 7 tūkstančių dolarių. Tai gi reikia manyti, kad N. Yorke ant gatvių buvo surinkta apie 7 tūkstančių. Kiek tikrai surink- ta — paduosime kitoje vietoje.

P. Norkus.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

Šis laiškas rašytas, kaip pa- sakta jame pačiame, išsprudus iš vokiečių varžos, todėl jame daugiau ir atviriau parašyta apie Lietuvos gyvenimą po vo- kiečiais, negu daugelyje kitų. Šis laiškas nušviečia kai-ku- riuos tokius dalykus, kurie ki- tuose laiškuose nebudavo lie- čiami, todėl jis ypač indomas.

Red.

Stebuklu pavyko man išspruk- ti iš vokiečių varžos Vilniuje ir palkvėpuoti liuosai kurį laiką. Naudodamasis ta liuosybe, skubi- nu pranešti, kas dabar girdėti liuduoja Lietuvoje.

Nors mūsų nedang paliko, bet dirbame išsijuose: neužsileidžia- me nei lenkininkams, nei kryžei- viams, nors esame labai suspausti. Daug kas būtų pasakyti, bet nėra kaip daug apie tai kalbėti. Miestams sunku gyventi: nėra jokios gyvybės — nei prekybos, nei pramonės, nei senobinio visuo- menės gyvenimo.

Iš pradžių vokiečiai ėjo Vil- niuje ir apskritai Lietuvoje iš vieno su lenkininkais, dabar vir- sta kitaip: medaus mėnuo praėjo, lenkininkai jaučiasi esą apsvylę.

Vilniuje yra lietuvių gimnazija, dabar joje 6 klasės; mokinių apie 150 — visi gangreit vilniečiai. Direktoriiumi yra Biržiška. Gim- nazija yra mišri — mergaitėms ir vaikams. Toliau eina moky- tojų kursai, 6 pradedamosios mo- kyklos, 6 vaikų prieglaudos, ku- riosė laikoma apie 350 vaikų, du mokinių bendrabučių, viena se- niųjų prieglauda. Lietuvių Kom- iteto veikimas apribotas Vilniumi; jo įstaigų išlaikymas apsieina mė- nesiu ne mažiau, kaip 20,000 markų.

Lenkininkai išsijuose lenkina, gaudami didžiausią paspirtį iš Lo- zanos komiteto. Iš viso jie iš- leidžia lenkinimo darbu per visą Lietuvą ir Gudus nuo 150 lig 200 tūkstančių rublių mėnesiui. Pas- kutinu laikū vokiečiai ėmė jiems kelią kirsti ir stabdyti.

Abivatelių Komiteto nebėra — iširo. Pasitikejimas Lenkija nuo jurių lig jurių nupuolė. Suvalkų gubernija prikerpta prie Vil- niaus. Viešumoje visur, net pa- čiam Vilniuje, po vokiečių tek- sto pirmon vieton dedamas nebe lenkų, bet lietuvių tekstas.

Iš viso dabar Lietuvoje yra apie 1,000—1,500 lietuviškų moky- klų. Visų dalykų mokoma lietu- vių kalba. Vokiečių kalba kaipo mokymo dalykas.

Gimnazijai reikėjo pasigaminti naujų vadovėlių. Per 6 mėnesius L. Mokslo Draugija išleido dešimtį. Aš pats išverčiau geografijos pradžia pirmajai klasei ir aritme- tikos teoriją. Versiu dar algebra ir geometriją. Lietuvoje dabar 5

ar 6 gimnazijos.

Dangiausia dirba Vilniaus inteligentų ir sodžiaus kunigai. Labai maža inteligentų! Stinga jų kiekviename žingsnyje. Ypač mokytojų.

Lietuvių Komitetas stinga lėšų. Vokiečiams atėjus, jis sulaukė iš šalies: Švedų Komiteto, Amerikos ir kitų šaltinių tik apie 100,000 markių, kuriomis turėjo dalintis su Vilniaus gubernijos organizacijomis.

Labai buvo pravartu L. Komiteto sandėlis, kuriame yra dabar (laikas rašytas liepos mėn. pradžioje. Red.) apie 500 pudų cukraus, šiek tiek miltų, kruopų ir kitų mažmozių.

Vilnius išliko visai sveikas.

Vokiečiai intaisė lietuvių dailiosios pramonės parodą ir dirbtuves; šalymais yra lenkų, žydų ir gudų parodos, taip pat vokiečių padedamos intaisytos.

Visa Lietuva išsilgusi laukia jūsų pabėgėlių tremtinių grįžtant. Kada tai atsitiks!

Vilniuje mirė Ambrozaitis, šiaip jau visi kiti lietuviai laikosi.

J. Šernas vedė p-lę Briunaite.

Biržuose yra atsiųstas iš Vokietijos pastoris, mokas lietuviškai; kitos reformų parapijos be kunigų.

Susisiekti vienam Lietuvos kampu. ... kitu be galo sunku.

Lietuviai valstiečiai darosi kas kart drąsesni ir purtina tų suokumų.

Visos mūsų srovės baigia bėgti vienon vagon. Kitaip negalima.

Tavo Antanas.

(„Liet. Balsas.“)

GYVENIMAS LIETUVOJE.

Išlydėjome iš Kopenhagos d-rą J. Bielskį atgal į Ameriką. Jis daug papasakojo apie lietuvių gyvenimą Lietuvoje ir apie jų darbų. Skubiniuos atpasakoti viską.

Lozanoje Šveicarijoje buvo dar antra lietuvių konferencija, kurioje dalyvavo ir iš Vilniaus lietuvių.

Naujausiomis žiniomis, Vilniuje dabar darbuojasi Lietuvių Komitetas iš 12-kos žmonių, kaip koki senjūnų taryba, kuri rūpinasi šios dienos gyvenimą įvairiose srityse doroti. Komitete esą žmonių įvairių pažvalgų. Tarties su vokiečiais išrinktas iš tarpo 12-kos vienas žmogus, kuris vienas teprivalo vesti su vokiečiais pertraktacijas. Tuo pasiekiamas svetimųjų akyse vienumas bei rimtumas. Nors vokiečiai vis aiškiau pradeda lietuvių klausimu interesuotis, vienok kasdieniniame gyvenime neišvengiama daug susidūrimų. Mokyklų dalykai stovį nekaip. Kaip sakė atvykęs iš Vilniaus kairesniojo plauko žmogus, vokiečiai pirma leido mokytį lietuviškai, dabar vienok verčia mokytį vokiškai.

Del mūsų mokyklų vokiečių užimtose vietose reikia šit-kas pasakyti: tik užėmus Lietuvą, vokiečiai manė tik apie „vokišką“ visuotiną mokymą. Lietuviams pasipriešinus, leista buvo liaudies mokyklose vartoti gimtoji lietuvių kalba. Šioms mokykloms teisės vienok nebuvo duodamos, ir jas buvo žiurima kaip į parakvijū namines mokyklas — ir tiek. Jau ir seniau buvo paskelbta, jog vokiečių kalba principu esanti priivaloma Lietuvos mokykloje. Šiandien tas „principas“ oficialiai norima taikinti gyvenimui. Lietuvių mokyklose, naujuoju vokiečių sumanymu, privaloma esą vokiškiems dalykams pavesti pusę

pamokų laiko, gi kita pusė galinti būti sunaudota lietuviškiems dalykams. Lenkams ir žydams (Vilniuje) jau tat įsakyta. Tas „principas“ yra visai šurkščiai gyvenimui taikomas. Apie Tauragę liaudies mokyklose įvesta grynai vokiečių kalba. Tėvai emė protestuoti ir savo vaikų į tokias mokyklas neleisti. Už tokius pasipriešinimus ne vienas tėvas atsidūrė Vokietijoje kalėjimo sienose. Vokiečiai mokyklų prižiūrėtojai visai nereikalingai ima kibti į pradedamosios bei vidurinės mokyklos mokytojus lietuvius. K. Šova, kuris mokė vokiečių kalbos lietuvių gimnazijoje, paliuosotas. Spaudimas jaučiamas ir kitose vietose. Vilniškiai lietuviai, kaip jau žinoma, paskubomis gamina mokykloms vadovėlius. Tuo tarpu P. Kilmas taisto chrestomatiją ir kt. (yra sutaisęs), Dovydaitis — lotinų gramatiką. Dambrauskis — matematikos vadovėlius ir kit.

Paiklausus d-ro Bielskio, ar Vilniaus lietuvių neįstengtu sudaryti tam tikros korporacijos, panašios į Lenkų Švietimo Komisiją Varšavoje, kuri paimtų mokyklų gyvenimą ir tvarkytų mokymą, atsakė, jog, atsižvelgus į šios dienos Lietuvos padėjimą, tai esą sunku įvykdyti. Lietuvoje komunikacijos nėra. Visą Lietuvą išdelinta mažomis apskritimis. Kiekviena apskritis bei miestas gyvena atskiru gyvenimu, sužinodami tik kontrabandos keliu.

— Vienok, nežiuriant tų susižinojimo sunkenybių, argi Vilniaus lietuvių nereikalauja iš laikinės vokiečių valdžios tam tikrų teisių, ar nebuvo ketinama sudaryti Vilniaus mieste toki organizacija, ar įstaiga, kuri rūpintųsi Lietuvos mokyklomis.

— Taip sukonzentruoti lietuvių mokymo reikalus manoma, ne žiurint visų daromų sunkenybių ir kliūčių. Vokiečiai pažadėję atiduoti buvusios Vilniaus akademijos rūmus lietuviams. Lietuvių galvojama apie savo universitetą; manoma pirmon galvon steigti teologijos ir filologijos skyrius.

Esančios dabar lietuvių gimnazijos vis stiprėja ir plečiasi. Sodžiauose liko gana daug mokslus einančių jaunuomenės — studentų bei gimnazistų, — kurie, nenorėdami traukti miestan (baugu gyventi), o antra — ir negalėdami nukelti pasportai, instrukcijoj, šnipinėjimai), darbuojasi savo gimtiniuose užkampuose, ar tai platindami švietimą mintį bei varge padėdami savo tautiečiams.

Laikraštis — „Dabartis“, sako, esąs ne d-ro Steputaičio vedamas, bet vokiečių. Visi rankraščiai esą rašomi vokiškai, tik paskiau verčiami į lietuvių kalbą. Laikraštį vedas vienas lietuviškai mokęs žydas. Ikišiol lietuvių dvasia leidžiamo laikraščio nebuvo nei vieno; tečiau dabar jau esąs gautas leidimas „Atečiai“, o toliau gal busianti leista ir pati „Draugija.“ (Iš kitų šaltinių girdėti, kad lietuviams jau esančiu leistu du laikraščius — vienas Vilniui, antras Kaunui. „L. B.“ Red.)

(„Liet. Balsas.“)

VOKIŠKOS TRANŠĖJOS

Nežinia, ar vokiečiai ir prieš karę plenavo kilus kareli budavoti panašias tranšėjas, kokias jie dabar budavoja. Reikia manyti, kad ne, nes vokiečiai nesitikėjo, kad karė taip ilgai gali užsistėti. Jie manė, kad karė būtų teisus koki pusmetį, ir viskas užsibaigs. Užsistėjimas karės juos priverčia išmokyti budavoti milžiniškas tranšėjas.

Dabar pas vokiečius tranšėjas dirba ne saperai, kaip kad papras tai yra, bet inžinieriai. Dabar vokiečių tranšėjos taip puikiai ir galingai subudavotos, kad jas labai sunku priešais paimti, vokiečių tranšėjų griovimui reikia net tam tikrų ginklų.

Tranšėjos — tai grabės, kuriose guli kareiviai ir iš kurių šaudosi. Daugelis tranšėjų turi iš žemių supiltus stogus, ir jie tik per skylę šaudo. Vienos tranšėjos buvo platesnės, kitos siauresnės. Ypatybė vokiškų tranšėjų ta, kad jos gana gilios ir taip sistematiškai iškastos, kad jei priešas ir kur nors perlaužia frontą, tai nenustoja ventis visos tranšėjos. Vokiečiai tranšėjas kasa trimis linijoms; pirmutinė tranšėjų eilė buvo gana plati, kurią vokiečiai su noru užleidžia priešams. Kaip tik priešas dasigauna į vokiečių pirmas tranšėjas, tai jis turi būti išmuštas, nes antrosios tranšėjos taip sutaisytos, taip išskaituliuotos, kad nei vienas šuvis nenueina ant nieko — jie visi krinta į pirmas tranšėjas. Delto tai visiškai nėra ko stebėtis, jeigu kartais už kelias žemės pėdas buvo didžiausi mušiai, kur krinta po kelis tukstančius kareivių.

Apskritai vokiečiai kasa tris tranšėjų linijas, nors yra vietų, kur yra ir daugiau linijų. Pirmutinė linija plačiausia, antra gana drūčiai apdrūtinta, trečia tik iškasta, bet menkai sudrūtinta, nes tikimasi susipėti sudrūtinti, kuomet ims pirmasias tranšėjas. Tarp tų tranšėjų yra daug požeminių skylių, kuriomis iš vieno tranšėjų galima pereiti į kitas.

Rezervai visuomet yra antrosiose tranšėjose. Tranšėjose visur elektriška šviesa, telefonas, telegrafas; labai tankiai pravestas ir vanduo ir tt. Antrosiose ir trečiuosiose tranšėjose yra tam tikros stobos, su lovomis, maudyne ir tt. Oficeriai net turi minkštus rąkandus, pianus ir nau dojasi kitokių komfortu.

Čia jau prie pat tranšėjų yra ir ligo bučiai, operacijiniai kambariai ir kitokios įstaigos. Vienu žodžiu, dabartinės vokiečių tranšėjos — tai požeminiai miestai, kur gyvena tukstančiai vyrų.

Suprantama, kad prie taip sistematingo tranšėjų intaisymo, priešams sunku jas paimti ir daug sąjungiečiams reiks darbo, jei jie panorės išvyti vokiečius iš dabar užimtų žemių.

Tris gal savaitės sukako. Jurgis seniui štai ir sako: — „Reik man žmoną sau surasti, „Noriu ukę patsai vesti; „Taigi, tėvai, reik dalyties, „Ką čia jūs bėdos laikyties.“ Ką darysi, — pasdalino. Jurgiui tuoj nors taip išgryno, Emė sektes kuopuikiausiai: Gražų namą pasistatė, Įsitaisė sau krautuvę. Ponai tankiai ten užkliuvę, Lyg bičiuliui, ranką kratė Ir kalbėjos kuomeiliausiai.

Net su pristavu pačiu Jurgis greit susibičiuliavo, — Į sodžius abu važiavo, Pristavas ten iš grėių, Už padotkus žmones varė, Licitacijas ten darė, O mūsų Jurgio mandagiai Viską pirkdavo pigiai.

Net šventiks geru ji matęs Pavyzdin žmonelėms statęs.

(Toliaus bus.)

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrų karalių

Pas godus išgirdęs lietuviškai papasakojo JONAS VILKELIS.

(Tas).

Jurgiui — gi labai patiko, Kad arklys nesaugots liko: Štai į tvartą jis išmuko, Greit priėjo prie arkliuko, Ir dairyties nepalioves, Tuoj apinasrį užmovęs, Žirgą skubina išvesti, Kuogreičiausiai ant jo sėsti. Gaudžiai žvengia juodbėruks, Bet negirdi jo Jonuks... Per „Jurgi šiuropuliai, Kaip jis sėdęs lėkt pradėję. Ir suprasti negalįs, Kas per viesula arklys; — Per nakt šimtą mylių smuko, Kuo tik sprando nenusisuko; Ir tik ryto-pat pradžioj Jis ant kalno apsistoj.

Mato Jurgis nuo to kalno Puikų miestą, lyg ant delno. Rumų stogai tik marguoja, Višnių sovai tik žaliuoja, Auksa bokštai spinduliuoja! Arklių mugį jis pamatė Ir arkliuką ten patatė.

Žmonės žodžių nebeteko, Taip išgyrė, — bet gi, sako, Jau kaina-ne Dieve duok, — Duok dvarą — ir važiuok! Tik sustojo šit koks ponas — Gal but grasas ar baronas, Tuoj matyt, kad ne peštukas.

— „Ar tai tavo šis arkliuks?“ — „Ugi mano.“ — „Taip, gražus!“ — „Na, o kaip-gi jis brangus?“ — „Tai jau tukstančius penkis.“ — „Sutinku,“ — tuoj tarė šis.

Be derybų, be rankinių, Penkis tukstančius rublinių Jurgis antin įsidėjęs, Stotin kuogreičiausiai nuėjęs, Tuojau bilietą išgavo. O išryto jau lingavo Pagal kluoną į namus. Ejo sau visai ramus (Mat, nė gėdos neturėjo.) Dar į kluoną jis užėjo; Auksą lopiniu įrišo Į pastogę greit pakišo, O paskui, kaip visados, Jau priėjęs prie trobos, Ir pasakęs labą ryt, Emė sau šit-ą krapštyt.

Tik štai girdi jis Jonuką: — „Juk tu pavogei arkliuką?“ — „Ugi ar tu pasiutai! „Ar tu, Jonai, girtas, tai! Kad stipėiau kuogreičiau, Tavo arklį jei mačiau!“

Tris gal savaitės sukako. Jurgis seniui štai ir sako: — „Reik man žmoną sau surasti, „Noriu ukę patsai vesti; „Taigi, tėvai, reik dalyties, „Ką čia jūs bėdos laikyties.“ Ką darysi, — pasdalino. Jurgiui tuoj nors taip išgryno, Emė sektes kuopuikiausiai: Gražų namą pasistatė, Įsitaisė sau krautuvę. Ponai tankiai ten užkliuvę, Lyg bičiuliui, ranką kratė Ir kalbėjos kuomeiliausiai.

Net su pristavu pačiu Jurgis greit susibičiuliavo, — Į sodžius abu važiavo, Pristavas ten iš grėių, Už padotkus žmones varė, Licitacijas ten darė, O mūsų Jurgio mandagiai Viską pirkdavo pigiai.

Net šventiks geru ji matęs Pavyzdin žmonelėms statęs.

(Toliaus bus.)

K. ŽID'AS.

Apie kooperacijas

Sulietuvino P. N.

VARTOTOJAS.

Kas turi svarbesnę ekonomišką ir socialinę rolę, — prekių padirbėjas ar sunaudotojas? Suprantama, kad man atsakys, jog tai tuščias klausimas delto, kad prekių padirbėjas ir prekių sunaudotojas nėra du skirtingi žmonės, bet tik dvi pusės kiekvieno žmogaus, kiekvieno iš mūsų. Rodos negalima suprasti su prekių padirbėju ar išdirbėju, kuris prekes nesunaudotų. Tiesa, lengviau sau persistatyti sunaudotoją, kuris nieko nepadirba, — vienok net ir tik procentų ar randų emėjas, tai jei jis savo darbu ir nieko nepadirba, vienok bent jis duoda savo kapitalais progą kitiems, o tai užsiemimas ne taip jau lengvas, kaip daugelis sau mano.

Vienok kas ten nei būtų, bet prieš mus yra dvi rolės, nors beveik kiekvienam iš mūsų paleiui, tai prisieina lošti išdirbėju rolę, tai emėjo, o kartais net abi kartu. O vienok, teisybę pasakius, šios rolės daugiau skirtingesnės negu tos, kurios išpildo geras gabus tarnas, kuris sulyg pono noro būva tai vežiku, tai virėju. Išpildydami tas roles mes parodome interesus, pažinras ir principus visiškai ne vienodus, o tankiai net griežtai priešingus. Taigi pastatytas klausimas turi svarbą ir į jį reikia tikrai atsakyti. Pažiuros į tą klausimą gana įvairios.

SUNAUDOTOJO VEIKMĖ.

Paviršium žiurint išrodo, kad sunaudotojo rolė labiau smagesnė, naudingesnė. Tai kokią naudą suteikia prekių sunaudotojas arba emėjas žiurint socialiniu žvilgsniu? Lygiai nieko! Jis sunaudoja, jis sunaunkina. Tai priverstinumas, nesmagus priverstinumas. Gudruolis Konfucijus juk pasakė, kad draugija žydėtų, reikia, kad būtų kuodaugiausiai prekių padirbėjų ir kūmažiausiai prekių sunaudotojų. Ir ištikrųjų padirbėjas ar pagamintojas — tai darbo bitė, tuom tarpu kaip sunaudotojas nieko neveikąs bitinas. Taigi galų gale kas-gi yra tas sunaudotojas? Pilvas — daugiau nieko. Tai įsikunijęs parazitas, tuom tarpu kaip pagamintojas — tai ranka dirbanti gerą. Sunaudotojas klausio nei moralybės įstatymų-įsakymų, bet balsui savo instinkto, balsui savo kunišku pageidimų. Jis veikia pats del savęs, juk ištikro ar galima gi kaip nors sunaudoti del kito! Pagamintojas gi atbulai, jis seka paskui moralybės įstatymą, darbo įstatymą, o paskui dar inkunija solidariskumo įstatymą prisakymą, delto, kad prie darbo pasidalinimo sistemō iš šimto jis devynesdešimts kartus gamina del kitų. Jeigu, žiurint iš pasauležiuros ekonomiškajo taško, žmogus yra augštesniu gyvuliu, tai tiktai delto, kad jis gyvena, sunaudoja, bet nepagamina. Gyvulus yra tiktai sunaudotoju, tuom tarpu kaip žmogus kartu yra ir pagamintojas. Ir taip rodos jau tas klausimas kaip ir išrištās. Pagamintoją reikia mylėti ir palai-kyti, o su sunaudotojo gyvenimu reikia tiktai taikinties, jį suturėti. Tai lygiai šitai apie keturesdešimts metų atgal kalbėjo Diuvalius Paryžiuje, protestuodamas prieš sunaudotojo draugijas ir girdamas gamintojus. Jis sakė, kad daug, daug geriau gerai pagaminti, negu gerai sunaudoti.

Bet į panašų pasakymą mes pasakysime, kad jeigu sunaudojime galima matyti ką nors nemalonus ir negražaus, tai reikia pripažinti, kad ir pats gyvenimas yra nemalonus ir negražus, nes gyvenimas yra daiktų ar prekių sunaudojimas. Didinti gi sunaudojimą reiškia toje pat proporeicijoje didinti ir gyvenimą. Neteisingas net ir tas tvirtinimas, buk sunaudojimas atsižymi egoistiškumu; — sunaudojimas yra puikiu dalyku ir gali buti altruistišku. Sunaudoti tai dar nereikšia, kad tiktai gardžiai pavalgyti, nors vienas pats be noro valgyti vargiai kas benori. O tas jau reiskia, kad sunaudoti, tai kviesti svečius, do-

(Toliaus bus.)

SKAITYK	
„VIENYBĖ	
LIETUVINKŲ“	
IR PATARK SAVO	
DRAUGAMS IR PAŽIŠTA-	
MIEMS	
užsirašyti naudingą laikraštį	
Kaina metams	\$2.00
Pusei metų	1.00

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Guod. „V. L.“ redaktoriai! Prisiunčiu kartu šiamė laiškė čekį ant 10 dolarių del nuk. n. karės. Aš nežinau, kur ir kam tuos pinigūs nusiųsti, tai siunčiu Tamstai. Tie pinigai yra duoti p. Račiuno, kuris čion dalį pelno skyrė del nuk. Taigi žmonės tegul žino, kad tie pinigai dabar atiduoti, kur reikia, tai yra raudonajam kryžiui. Su pagarba, J. Navickas. Bayonne, N. J. X-29-16.

ALTS REIKALAI

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

PROGRAMA.

(Priimta III-me Susivažiavime, Spalių 19—22, 1916 m., Brooklyn, N. Y.)

Ižanga.

Tautinio savistovumo bei demokratizmo idėjos lietuvuose gyvuoja iš senų senovės. Dar Lietuvos nepriklausomybės laikais ir vėliaus, jau susijungus su Lenkija, lietuviai buvo tų idėjų platintojai. Vėliaus, ypač „Aušros“ ir „Varpo“ laikais bei Amerikoje nuo „Lietuviškojo Balso“ gadinės iki šių dienų ji dar ryškiau ištryško, o Vilniaus seime 1905 m. apsirėškė konkrečios formoje, kokią aplinkybės daleido. Tat gi dabar, toms idėjoms toliau plėtotis, įsteigiame Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą.

A. L. T. Sandaros principai.

I. A. L. T. Sandara — tai organizacija, kuri rūpinasi lietuvių politikos ir kultūros reikalais Amerikoje ir Lietuvoje.

II. Pirmiausia, angščiau ir vadovaujančiu A. L. T. S. idealu yra tautiško savistovumo palaikymas ir ėjimas prie plačiausių demokratybės principų.

III. Trokšdami mūsų tautai kuoplačiausios liuosybės, mes eisime visais tinkamais keliais prie etnografinės Lietuvos (su seimo vieta arba sostine Vilniuje) savistovybės, kad mūsų tauta galėtų liuosai plėtoties ir pilnai apreiškėti savo gyvenimą ir iškur galėtų spinduliuoti tyros lietuvištos dvasia į visas lietuvių tautos daleles, išblaškytas po visą pasaulį.

IV. Politikos dirvoje dirbdami, pirmiausia rūpinsimės savo narius ir abelnai visus lietuvius vesti į išmintingą supratimą lietuvių tautiškos ir tarptautiškos politikos, kame remsimės demokratijos obalsiais.

V. Turėdami omyneje faktą, kad mūsų tautos žmonės išpažsta įvairius tikėjimus, mes tautininkai-demokratai, pagerbdami kiekvieną tikėjimą, išreikiame visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantškumą. Suprasdami tikėjimą, kaipo privati- ne ir individualė kiekvieno žmogaus nuosavybė, kurios, be skriaudės, negalima ant- mesti kitų pažiūrų žmonėms, mes geidžiame laikyti tikėjimą nuošaliai politiškojo veikimo, — kaip tai yra daroma Amerikos Su- vienytose Valstijose ir kai-kuriose kitose viešpatytsėse.

VI. Ekonominių-socialinose klausimuose mes vadovausimės demokratybės principais ir užreikiame, jogei kiekvienas žmo- gus privalo turėti pilnutelę liuosybę nau- doties gyvenimo progomis, kurios nesprieši- na šalies įstatymams. Su tuom pačiu mes atmetame senovinį principą, kuris leidžia tautoje egzistuoti kokiems-nors labiau pri- vilegijuotiems luomams. Ir todėl, pakėlimui mūsų žmonių ekonominio gerbuvio, mes remsime tokias socialio gyvenimo reformas, kurios teiktų kiekvienai vienutei ir podraig visai tautai arba kraštui daugiausiai gero- vės.

Tarpe tokių remtinų reformų čopai pažymime sekančias: —

(a) Priverstino mokymo — kaip gene- ralės, taip ir specialės rūšies (pastarajame besivadovaujant mokinio palankimais) įve- dimas;

(b) Darbo dienos ilgumo ir minimum užmoksnio nustatymas;

(c) Vaikų ir moterų sveikatos apsau- gojimas;

(d) Visuomenės lėšomis apdraudimas nuo ligų, senatvės, sužeidimų, bedarbės;

(e) Racionalis žemės klausimo išriši- mas;

(f) Aptautinimas (nacionalizacija) ir apmiestinimas (municipalizacija) visuome- nės naudojamy įstaigų ar ukio šakų, k. a. miškų, ežerų, gelžkelių ir kitų šviesos ir jie- gos šaltinių bei susinešimo įrankių;

(g) Progresyvė mokesnių sistema nuo turto, pajamų, pelno ir palaikų;

(h) Laipsniškas panaikinimas netiesių- jų mokesnių nuo visuomenės vartojamųjų dalykų;

(i) Tarpe darbdavių ir darbininkų kilę nesupratimai turi būti rišami arbitracijos keliu; šito veikia negalint atsiekti, mes pripažįstame liuosybę streiku.

VII. Pamatinuose šalies įstatymuose mes matome sekančius butiniausius priva- lumus:

(a) Pilnų lygybę prieš įstatymus visų gyventojų, neskiriant nei rasės, nei tautos, nei tikiybės, nei kilmės, nei lyties;

(b) Sąžinės, spaudos, žodžio, susirinki- nių ir susidraugavimų laisvė;

(s) Demokratiškas valstybės, taip ir vi- suomenės draugovių sutvarkymas su lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu visų pilnamečių

ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir mote- rų.

VIII. Svetimos kilmės žmonių teisės pri- valo buti lygios su visos valstybės gyven- tojų teisėmis ir jų skirtinieji kultūros bei dvasios reikalavimai patenkinama propor- cionaliai sulgy jų skaičiams.

IX. Kiekviena tauta privalo turėti teisę spręsti apie savo likimą ir vidurinį su- tvarkymą.

X. Tautų ir valstybių nesupratimais privalo buti rišami ne karės keliu, bet arbitracijos teismu.

Tai yra pamatiniai A. L. T. Sandaros principai. Negalima jais, žinoma, visko už- dengti. Vienas pamatinis dalykas, tečiaus, ėionai aiškus, — tai tas, kas mums svar- biausiai rūpi: — tautos-lietuvištos palaiky- mas, žmonių gerbuvio pakėlimas ir demo- kratybės auklėjimas. Tame mūsų organi- zacijai lemta daug atsiekti, — ir štai kaip ji tame darbuosis:

Veikimo pamatai.

I. Platins tarpe Amerikos lietuvių tautiškai-politišką supratimą raštu ir žodžiu, taipgi stengsis palaikyti kuoartimiausius ryšius su tėvyne.

II. Kels kulturinį ir medžiaginį lietuvių padėjamą visais galimais budais.

III. Steigs įvairios rūšies mokyklas, knygynus; leis raštus, rengs paskaitas ir prakalbas; uždės kursus ir tt.

IV. Rems kaip individualę, taip ir ko- operative iniciativą ekonominiam lietuvių gyvenime su tikslu medžiaginio mūsų tau- tos gerbuvio pakėlimo.

V. Rūpintis priangačio jaunimo švietim- nu ir sveikata; stengsis padėti ir sušelp- ti neturtinga, bet talentinga mokslus ein- ančią jaunomene.

VI. Rems visus darbus ir sumanymus, kurie tik gali buti naudingi lietuvių tautai ir A./L. T. Sandarai.

A. L. T. S. Organizacijos pamatai.

1. A. L. T. S. nariū gali buti kiekvienas lietuvis bei lietuvi, delei kriminališkų pra- sižengimų nenustojusieji savo teisiū.

2. Kandidatus priima kuopų valdybos, patvirtina visuotini susirinkimai. Už prasikaltimus nariai taipgi esti suspenduoti kuopų arba Centro Valdybos 2/3-daliais balsų nutarimu, o galutinai pašalinti gati tik visuotini susirinkimai 2/3-daliais balsų.

3. Penki ar daugiau A. L. T. S. na- rių gali sudaryti kuopą.

4. Kuopa rūpinasi mūsų viešąja politika ir vietos lietuvių reikalais, todėl ir privalo žengti prie paėmimo vietos lietuvių gyve- nimo į savo rankas.

5. Savo reikalų aprupinimui geistina, idant kuopos laikytų mažiausiai kas mėnesį kartą susirinkimus, kuriuose, apart kitų da- lykų, turėtų buti apkalbama įvairūs lietu- vių platesnės politikos kaip teoretiški, taip ir praktiški klausimai.

6. Reikaluose liandies švietimo geistina butų, idant kiekviena kuopa duotų vietos lietuvių publikai kiek galint daugiau paskaitų iš mokslo, higienos, pramonės šakų, ir šiaip dalykų, palytinčių praktiškojo gyve- nimo klausimus. Paskaitos būna siste- matiškai priengiamos ir kuopoms teikiamos iš A. L. T. S. Centro. Apart to, geistina butų, idant kuopos rengtų kuodažniau kon- certų, teatrų ar vakarų, pramogų bei vasaros laikū išvažiavimų.

7. Ant vietos tarpe lietuvių geistina butų, idant kuopos steigtų suaugusiems va- karines mokyklas anglų kalbos, aritmetikos ir kitų dalykų pamokimui, gi vaikams — lietuvių kalbos kursus, organizuotų jų cho- rus, draugijėles ir tt.

8. Atskirų valstijų kuopos gali rištis į apskričius ir savystoviai aprupinti ypatin- guosius savo apskriečio reikalus, prisitaikant prie vietos sąlygų. Tam tikslui apskriečiai daro savo atstovų suvažiavimus.

9. Kuomet apskriečių suvažiavimai butų šaukiami su aiškiu tikslu kenkti A. L. T. Sandarai ir agituoti prieš ją, tai Centro Valdyba per organą apgarsina, kad toksai apskritis ar kuopa yra pavedami Teismo Komisijai ir organe nebus duota vietos jų nutarimams, iki Teismo Komisija apgarsins galutiną nuosprendį.

10. Pašalinės draugijos, pripažįstan- čios A. L. T. Sandaros principus, gali skai- tyties kaipo nepaprastos A. L. T. S. kuopos.

11. Nepaprastos kuopos ryšiai su A. L. T. S. Centru specialėmis sąlygomis, ir jų nariai neturi pilnų A. L. T. S. narių teisių.

12. Kuopų mokesčiai. — Kiekvienas na- rys moka į A. L. T. S. centralį įzdą po 5 centus į mėnesį, ir 5 centus į kuopos įzdą.

Mokesčius į centralį įzdą kas mėnuo prisium- čia kuopos sekretorius. Narių stovį veda kiekviena kuopa tiktai pas save, bet prieš kiekvieną seimą kuopos finansų sekretorius mažiausiai už kokiū dviejų mėnesių prisium- čia Centro Finansų Sekretoriui užsimokė- jusių narių skaičių, kas reikalinga yra de- legacijos kontroliavimui.

Nepaprastos kuopos, įstojan- čios A. L. T. Sandaron draugijų pavidale, moka į Centro įzdą \$5 nuo pirmojo narių šimto ir po \$1 nuo kiekvieno sekančio narių šimto ant metų.

13. Supažindinimui su Sandaros prin- cispais A. L. T. S. Centras suteikia nepapas- toms kuopoms specialiai priengtas paskai- tas, kaip lygiai ir paskaitas apie gyvasties apdraudą, pašalinių organizacijų reikalus ir tt.

14. Augščiausia A. L. T. S. valdžia yra kuopų atstovų susivažiavimas, kuris turi buti laikomas bent sykį į metus.

15. Susivažiaviman kiekviena kuopa siunčia po vieną delegatą nuo kuopos ir po vieną delegatą nuo kiekvienų 50 narių (trupinius nuo 25 narių skaitosi už 50 narių). Nepaprastos kuopos, nežiurint draugi- jos didumo, turi teisę siųsti tik vieną dele- gatą, kuris susivažiavime turi patariamąjį balsą.

16. Susivažiavimas skaitosi pilnateisis, jeigu dalyvauja bent ¼ atstovų nuo gerame stovyje esančių kuopų.

17. Susivažiavimas apsvarsto samatą ir nustato planą busimam veikimui. Nutari- mams gi gyveniman inkuntyti slaptu balsavi- mu renkama Centro Valdyba iš 7 žmonių: Pirmininko, Jo Pagelbininko, Susinešimų Sekretoriaus, Finansų Sekretoriaus, Iždinin- ko ir Dviejų Komiteto Narių.

18. A. L. T. Sandaros Centras privalo duoti kuopoms: sistematiškai priengtus paskaitų ir teikti medžiagą diskusijoms per kuopų susirinkimus. Taipgi nepaprastoms kuopoms Centras privalo teikti specialės paskaitas iš pašalinių draugysčių gyveni- mo, gyvasties apdraudos srities ir tt.

19. Šalip Centro Valdybos renkamos yra nuolatinės iš 3 ypatų komisijos: —

- 1). Kontrolės Komisija,
- 2). Teismo Komisija,
- 3). Apšvietos Komisija.

Be to susivažiavimuose gali buti ren- kama komisijos specialiams reikalams ap- rupinti.

20. Paprastiems metiniams susivažiavi- mams vietą paskiria visuotinas susivažiavi- mas, o laiką parenka Centro Valdyba. Ypatingsiems reikalams iškilus, Centro Val- dyba turi teisę susaukti nepaprastus susiva- žiavimus.

Pastaba. — Jeigu Centro Valdyba nepa- prasto susivažiavimo šaukti nenorėtų, tai Kontrolės Komisija turi teisę tą padaryti arba treėdalis visų pilnateisių narių.

KAD LENGVAI DIRBTI.

Mes perkame visokias mašinas, kad palengvinti darbą, ir net ra- šomas ir siuvas mašinas. Tas yra labai gerai, bet vartojimas Triner's American Elixir of Bitter Wine palengvins visokį darbą ir visada. Jis sustiprina visada, net smegenis jis iščystys vidurius pašalinus nemalumą, nerviškumą, nemiegojimā, ir abelnai nusilpnė- jimā. Prekė \$1.00 aptiekose. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chica., Ill.

Aukos L.G. ir A.F.

LIETUVOS GELBEJIMO SKYRIUS.

Lakštas 87: —

Worcester, Mass. lietuvių per M. Paltanavičių	119.00
New Haven, Conn., nuo SLA. 142 kp. išvažiavimo per A. Pilvelį	10.13
Waterbury, Conn., per A. Mar- tu	16.93
Nokomis, Ill., lietuvių per A. B. Strimaitį	4.08
Roundup, Mont. lietuvių per A. B. Strimaitį	13.50
Lewiston, Me. ir Nashua, N. H. per A. Martū	57.74
Viso per savaitę	221.38
Buvo alksėte 86	11,794.94
Viso inplaukė Fondan	11,971.32

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 78:

SLA. 247 kp. per Paukštį	8.25
Dr. A. Žilmonas, Chicago, Ill. meti- nio mokesčį per V. K. Račkaušką	25.00
Aurora, Ill., nuo Jono Vaišvilio	10.00
Viso per savaitę	43.25
Buvo lakšėte 77	2,112.99
Viso inplaukė Fondan	2,156.34
Viso per abu Fondu	14,127.66

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. fin. Sekr.

AUKOS DEL LIETUVOS PER PRA- KALBAS SURINKTOS V. S. VITAI- ČIO 15 D. SPALIO.

Po 50c.: —

A. Dobrovolskienė, K. Garbučas, S. Zaruskas, J. Smigelskas, V. Ba- ranauskas, P. Luza, Maculaitis, A. Ba- rauskas, F. Medelis, O. Kudarauskie- nė, J. Jankevičius, S. Lionika, K. Šid- lauskas, A. Šlimas, P. Juozunas, J. Mieukevičius, E. Vaitkevičienė, P. Ta- ragauskas, A. Janušaitė, A. Klorusas, D. Janušaitė, E. Gutauskas, J. Kruzi- kas, L. Maculaitis, V. Praga, A. Skarulis, A. Strielkauskas, K. Skaru- lis, A. Kazlauskas, A. Zavorskas, V. P. Zavorskas, St. Janušas, K. Daujota, M. Šliža, L. Rumskis, P. Balčiūnas, B. Brazniūtė, P. Braziuniūtė, P. Saulis, S. Dilionis, J. Miknaitis, K. Vai- cūkauskas, P. Grėkienė, P. Baltruški- nė, V. Jurgaitūtė, A. Zaruskiūtė, M. Benevičiūtė, A. Zurskiūtė, K. Stigas,

S. Judinskiūtė, R. Vanagutė, P. Vit- kauskas, J. Valaitis, A. Cepavičė, J. Slyteris, V. Norkunas.

Po \$1.00: —

B. Paliulaitė, M. Benevičius, J. Šilinskas, K. Berginskas, J. Baranaus- kas, J. Maculaitis, J. Mažeika, B. Paulauskas, J. Dambrauskas, O. Anta- navičienė, K. Paulukaitis, V. Zirlis, J. Raulinaitis, J. Pilvelis, J. Prakapas, F. Cibulskas, M. Juozunas, P. Paleliūnas, K. Širvinskas, A. Karpavičė, P. Saulis, Jancauskaitė, M. Gustaičiukė, M. Gai- džūtė, S. Bartninkas, K. Mažeika, A. Milleris, W. Jakavičė, P. Maželis, L. Medelis, A. Cepavičė, J. Butkus, M. Makarevičienė, J. Saikus, J. Zaka- rauskas, J. Barasa, J. Kazokas, A. Pil- velis, A. Savickienė, M. Makareviče, S. Makarevičienė, J. Maseliūnas, A. Kelneris, S. Babinas, A. Zinkus, M. Dzikas, M. Kaunienė, A. Diekus, O. Watkevičienė.

Po \$1.75: —

J. Zerona.

Po \$2.00: —

J. Wikšraitis, W. Zavorskas, J. Ku- durauskas.

Po \$5.00: —

K. Makarevičius, J. Zilionis.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lieu- tivys advokatas pabaigęs Pennsylv- anijos Universitetą), užsiima varymu proių visose teismuose.

Offis rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

DYKAI!

Gera progā

Išduodų Dykai be jokio užmokes- čio užpakelinį saliuo kambari, vieta labai didelė, karta yra ir virtuvė. Atsišaukite pas: —

JOE TREISTER'S CAFE
83 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.
(46) Cor. North 9th Str.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužių. Duodu kirpimo, braižy- mo ir porocijų lekeijas ypatis- kai ir per laiškus pagal „Dvide- šimto šimtmečio sistemą.“ Pri- statau pirtinas į visus miestus Su- vienytų Valstijų ir Kanados. De- lei platesniū informacijū kreipki- tės šiuo antrašu:

L. G. KAZIUNAS.

96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

Prince Albert

atsižymėjo savo gerumu.

Dovanos ar kuponai niekad nebuvo duodama su Prince Albert tabaku. Mes veik duodam tinkamą tabaką! Joki įstatai negali uždrausti vartojimą ku- ponų arba dovanų gali užkenkti par- davinėjimą Prince Albert. Jūs galite ru- kyti šį tabaką taip ilgai kaip norit. Pa- tentuotas procesas pašalina kartumą ir gerklės džiovinimą.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

yra toks tabakas, kuris apeliuo-

ja vyrams visokio sko- mio visam pasulyje. Jis yra šiandien universa- liškas rukymas. Prince Albert yra vėsus ir ska- ningas ir užganėdins vi- suose atžvilgiuose. Ilgai

dega, užtai gi suteikia ilgą paru- kymą ar pypkėje ar cigarete susukus.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

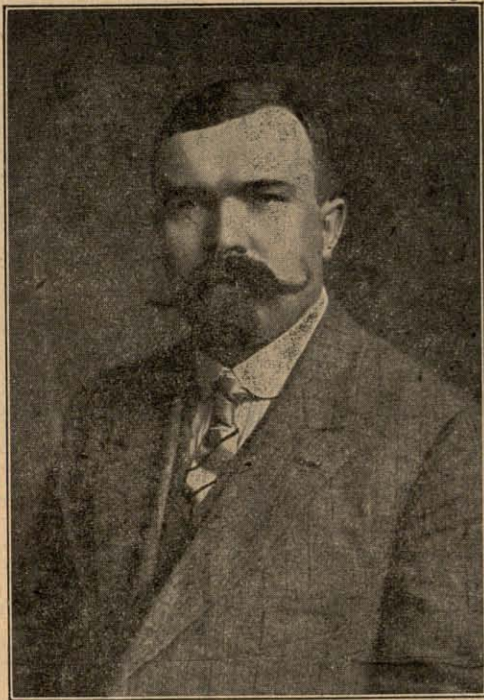
Pirk P. A. visur, kur tabakas pa- duodamas, raud. kreps. 5c., raud. biek. 10c., svar. ir pus-svar. humid. su spondžiaus drėgnin., kuris už- laiko tabaką šviežiame padėjime.

MARTINO YČO VESTUVĖS SU P-LE HYPATIJA ŠLIUPIUTE

Pereitame „V. L.“ N jau rašėme, kad gerb. Martynas Yčas veda p-lę Hypatiją Juliją Šliupitę. Jų vestuvės atsibūva šią lapkričio 6 dieną.

P-lė Hypatija Julija Šliupitė.

Lietuvių atstovas Dumoje p. Martynas Yčas.

Gerb. Martynas Yčas yra labai atsižymėjęs lietuvis. s ir gimnaziją ir universitetą baigė su aukso medaliais už gerą mokymąsi. Nors jam Tomsko universitetas siūlė katedrą prie universiteto, bet jis ją nepriėmė, o nuėjo dirbti lietuvių labui.

Vėliau jis likosi išrinktas nuo lietuvių į Rusijos Valstybės Duma, kur taipgi gynė Lietuvos reikalus. Prasidėjus gi kare, daug prisidėjo prie pabėgėlių šelpimo. Jis daug dirbo prie suorganizavimo Lietuvių Draugijos nukentėjusiems nuo karės šelpti, kosi išrinktas jos pirmininku, pasistengė išgauti iš valdžios dideles pinigų sumas, o paskui bekeldamas po Europos sostainkartu su rusų parlamentarine delegacija, daug prisidėjo prie kėlimo Lietuvos reikalų.

Apie p-lę Hypatiją Juliją Šliupitę, nedaug tegalima pasakyti ji dar jauna ir tik spėjo pabaigti Cornell universitetą, tai progos neturėjo atsižymėti darbštumu ant lietuviškos dirvos.

Tai pirmos vestuvės, kur Lietuvos inteligentas ima sau moterį amerikietę lietuvaite. Tai pirma p. Hypatija išteka už livo inteligento iš didžiosios Lietuvos. Ir čia kaip ir visur jie drodo pirmi.

Lai šios vestuvės drūčiai jungia Lietuvą su Amerikos tautais, lai nebūva skirtumo tarp mūsų ir Didžiosios Lietuvos žiū!

Lai jaunavedžiai gyvena ilgiausius metus ir dirba anandus mūsų tėvynės Lietuvos!

JUOKŲ SKYRIUS

Kortos.
Statomas „Kovos“ namas. Pinigai renkami per tam tikras kortas.
Ar nebutų patogiau, jei Binghamptono socialistai atiduotų tuos pinigus, ką jie prakortuoja į metus, — butų du namai.

Kas kam New Yorke rupi.
„Tėvynei“ — suradimas 1,000 dešimtdolarinių autonomistų.
„Vien. Liet.“ — suruošimas Lietuvių Dienos.
„Laisvei“ — kunigas Oišauskas ir makaronai.

Pralenkė.
Socialistai pralenkė tautininkus visame kame, nes progresi-viškoji visuomenė juos remia. Tai „Laisvės“ žodžiai.

Kiek vertas?
Baltimorėj pasikorė Jurgis Brandunas. Jis, sulyg „Lietuvos“, buvo vertas 7,000 dolarių, nes jo nejudinamas turtas tiek siekė.

Klausimas, kiek vertas tas žmogus, kuris jokio turto neturi?
Turbut nieko!

Ant istorijos lekcijos.
Mokytojas. — Taip, tas Francuzijos karalius buvo tikru tėvu savo visų pavaldinių. Kuom buvo jo brolis?
Mokinys. — Jis buvo... tų pavaldinių dėdė.

Kas laukia.
— Kas laukia Rumuniją?
— Serbija.

Kuris gabiausias.
Visokių yra žmonių, bet kuris gabiausias?
Grikštas! — Jis mašinistas, organizatorius, oratorius, diskusantas, laikraščio redaktorius, etc.

Ką jiems daryti?
Bostono, New Yorke ir Worcesterio socialistai jau suėjo kartu veikti su visais lietuviams ir padarė didelį nesmagumą chicagiečiams. Kas jiems lieka daryti?
— Šėko pjauti.

Jo laiškas.
Pirmoji. — Kaip jis gerai rašo! Ar netiesa, kad taip rašyti tegali tik tai žmogus, kuris tikrai myli?
Antroji. — Taip ir ne pirmu kart, bet jau gerai prityręs.

Aktorius kerštas.
Atsitinka nedidelio teatro nusirengiamojoje.
— Kodel tu nusigremiravai recenzento tipe?
— Noriu jam atkeršyti už tai, kam jis rašo apie mane blogas recenzijas.
— Koks gi čia kerštas?
— Nugį aš lošiu degenerato rolę.

Naujas pranašas.
Sakoma, kad dabar jau nėra pranašų. Tai netiesa. Dabar naujas „pranašas“ kun. Mockus veda paskui save minias pasekėjų s.....

TIK KAULAI PASILIKO.
Daugumas žmonių, kurie kitąsyk turėjo reumatizmą ar neuralgiją dabar turi tik kalus, daugiau nieko iš jų nepasiliko. O gi vaistą taip lengvai gauti. — Triner's Liniment. Šis vaistas dar sugrąžins jums sveikatą. Geras taipgi ant pertrukių ir susitrenkimų ar sužeistų vietų. Prekė 25 ir 50c. aptiekose, o per pačią 35 ir 60c. Už tą pačią prekę gausite Triners Cough Sedative, gerą vaistą nuo šalčio ir kosėjimo ir astmos. Jos Triner Mfg. Chemist., 1333—1339 So. Ashland Ave. Chica., Ill.

PINIGAI

Geriausieji, greičiausiai ir pigiausiai Persiuncia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Sustok, Žiūrėk, SkaityK!

100 dailiausių Fotografijų su jusų paveikslu tik už \$1.20c.
Reikalauk sampelio prisiųsdamas už 2c. stampą pas
THE GEORGE PHOTOGRAPHER
P. O. Box 275
Oakville, Conn.
(47)

PAJIEŠKAU BROLIO.

Pajieškau brolio Liudviko Virbicko. Pirmiaus gyvena Norwood, Mass. Turiu labai svarbų reikalą malonėkite patsai arba kas apie jį žino man pranešti.

Mikolas Virbickas,
66 Hudson Ave.
Brooklyn, N. Y.
(46)

PAJIEŠKAU DRAUGO.

Pajieškau Juozapo Gasiuno. Girdėjau, kad yra apsigyvenęs Baltimore, Md. Malonėkit atsišaukti. Turiu labai svarbų reikalą.

Nik. Virbickas,
66 Hudson Ave.
Brooklyn, N. Y.
(46)

ATYDA!

Vienintėlė lietuviška mokykla važinėti automobiliais savo suruošimu pralenkia visas kitas tos rūšies mokyklas. Joje mokinama važinėti ant geriausių sistemų automobilių ir kaip sutaisyti motorus. Puikus kursas iš teorijos ir praktikos už \$25.00. Lekcijos: važinėjimo, taisymo, braižymo ir net išmokymas „Self starterio.“ Be užmokescies dirbtuvė. Gvarantuotas mechaniko diplomai. Duodam referencijas.
Del atvažiuosiu turim butus. Ateikite ir persitikrinkite.
Prižiūri žinomas instruktorius L. Tichnevičius.

THE COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL.
231 W. 50th Str., New York, N. Y.
(46)

Del vaikinų.

Randasi puikus kambarys del 2-jų vaikinų, o jei nori gal ir vienas užimt adresas: Mrs. Draugeliene, 573 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

BALIUS!

Parentas Dr-tės D. L. K. Mindaugio atsibus subatos vakare 11 d. lapkričio, (Nov.) 1916 m. Shedlovo Svetainėj 736 3rd Ave., kampas 24th Str., So. Brooklyn, N. Y. Prasidės nuo 7 v. vak. ir trauksis iki vėlai naktėiai.
Visi nuodirdžiai yra kviečiami
Jzanga 25c. Dr. D. L. K. Mindaugia.

Su tuo puikiu Cigaretetu Gauni taipgi ir Kupona

Oasis Geriausias Egipto Cigaretai

Ve, ir yr' — tas brangus KUPONAS — vienas kiekvienam pokutyj O-A-SIS. Kada jus sakote „O-A-SIS“ pardavėjui, jus gaunate geriausį Egiptišką cigaretę, ką galima gauti už tą pačią prekę, ir dar su brangių kuponu.

Tik sakykt „O-A-SIS“ pardavėjui — gaukit tą stebėtinai gerą cigaretę, padarytą iš geriausių sumaišymų čysčiausių tabakų — ir KUPONĄ. Neužmirskit nusipirkt O-A-SIS šiandien.

10 už 5c. ir Kuponas DYKAI
Taipgi 20 už 10c. ir DU kuponai dykai.

Oasis kuponai mainomi ant virš 700 brangių dovanų, ar pinigais ½ cento. Dovanos lange, Liggett ir Myers Dov. Rodymo kraut. S. E. cor. 7 Av. ir 16 St., N. Y. C.

Lietuviškas Advokatas Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir tt.
Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.
B. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N. Y.

Galva Skaud

Ar žinai, kad 90 nuošimtinų turi galvos skaudėjimą ir nerimą iš priežasties silpnų ir nerviškių. Vienintėlė pagalba, tai mukai pritaikyti akiniai.
Kreipkitės pas
Dr. H. A. Med
Akių ir akinių specialistą, o pas Tamstai patarimą dyka
Ofisas yra jo aptiekoj
500 Grand Street, (Corn. Univ.) Brooklyn, N. Y.
P. S. — Sumušti stiklai dube egzaminavimo. Tik reikia būti šmočiukai.

ŠEŠTAS METINIS
MASKARADŲ BALIUS
 parengtas L. G. Klubo atsibus
Subatoje, 11 Lapkričio-Nov., 1916
Palace Hall 89-93 Grand Street
 Brooklyn, N. Y.

Durys bus atdaros nuo 6:30 v. Balius prasidės lygiai 7 v.
 vak. ir trauksis iki vėlai nakčiai.

ĮŽANGA SU PADEJIMU DRAPANŲ 25 CEN. YPATAI.
 Skiriamos 6 dovanos: 3 vyrų ir 3 moterims; kurie bus gra-
 žiausiai ir navniausiai pasirėdę.

Kaip visiems yra žinoma, kad L. G. Klubo visi parengimai
 užgamina kiekvieną atsilankiusį, taip ir šitas M'ų Balius
 yra rengiamas dar atidžiau, kad padarius jį dar žingeides-
 niu ir smagesniu. Todėl prašome atsilankyti kuoskaitlin-
 giausiai.
KOMITETAS.
 Pasarga: Prašome nesivėlinėti, nes šįmet viskas anksčiau pra-
 sidės.
 (Klubo rumai: 375 So. 1st Str., B'klyn, N. Y.)

DIDELI FĖRAI!

surengiami

ŠV. VLADIMIRO PARAPIJOS BROOKLYNE.

labai naujai statomos Šv. Panelės Apreiškimo bažnyčios.

NUO 20 IKI 26 d. LAPKRIČIO

New Plaza Hall, 121-131 Havemeyer Str., tarp Grand ir S. 1 St.
 Brooklyn, N. Y.

Daugelis daiktų yra paskirta išlaimėjimui. Ukė (farma) 7
 akry, du lotai ant Staten Island pianas, gramafonas, velisopedas,
 automobilius ir daugelis kitų. Tau yra proga laimėti juos. Kas-
 dien bus įvairių programai, žmonėms labai žingeidūs.

Panedėlyj, lapkr. 20 d. Brooklyno Choras Šv. Vlad. parapi-
 jos dainuos.

Serėdoj, lapkr. 22 d. iš New Yorko Choras po vad. Čaikovskio
 Ketverge, lapkr. 23 d. Semenaristų Choras iš New Yorko.

Pėtnyčioj, lapkr. 24 d. Lietuvių „Aido“ Choras po vad. p. L.
 Eremino.

Šalip to bus visuomet puiki muzika, šokiai ir kiti įvairūs pasi-
 linksmimai.

Kviečiami visi kuoskaitlingiausiai atsilankyti,
 (47) **KOMITETAS**

Čėverykų Krautuvė ant randos.

ČEVERTYKŲ KRAUTUVĖ ANT RANDOS.

PUIKUS STORAS ANT RANDOS iš visų pusių lietuviais ir len-
 kais apgyventas. Šioje vietoje virš 50 metų išdirbta čėverykų
 krautuvė, per paskutinius 10 metų laikė šią krautuvę lietuviai, kur-
 ris uždėjęs dolarių. Krautuvė randasi po No. 109
 Grand Str. Dabar viskas pertaisyta naujai, lentynos ir daugelis
 kitų pagerinimų. Kas šioje krautuvėje užsidės čėverykų biznį, tas
 atras savo gyvenimo laimę. Ši vieta tinkama ir šiaip dėl švaraus
 biznio. Norintįs platesniū informacijū, kreipkitės pas:

EDWARD J. WIDNESS,
 99 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

(46)

PAJIESKAU Ant. Kancerevičiaus,
 paeina iš kaimo Gilbalių, Raudonių val.
 apskr. ir red. Kauno. Esu gavęs daug
 žinių iš Lietuvos nuo jūsų giminių.
 Vincas Kasperaitis,
 31 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. (45)

PAJIESKAU brolio Kazimiero Mi-
 kalausko, 23 metų amžiaus. Paeina iš
 sodž. Nematonių, Trakų apskr., Vil-
 niaus gub. Kiek laiko atgal gyveno
 Amsterdam, N. Y. — Labai gražiai
 prašau jo paties arba jo pažįstamų man
 pranešti šiuo adresu:

Norbartas Mikalauskas,
 194 Union St., Lawrence, Mass. (45)

Labai reikalingas Motiejus Zėmaitis,
 iš Veiverių, gyvenęs Lawrence, Mass.,
 Rumforde, Maine, o vėliausia Seranton,
 Pa. (buvo jo adresas: 1508 Summer
 Ave.)

Taipgi Juozas Starkis—Kėkštas, vei-
 veriškis; yra labai svarbių dalykų ir
 būtina žinotinų. Meldžiu atsikvilti
 tuoj. Jonas Sekevičius,
 101 Oak St., Lawrence, Mass. (46)

Kas man suteiks „Laisvosios Min-
 ties“ NN. 56, 58, 61 ir paskui visus
 iki galui, tam atlyginsiu pagal paties
 siuntėjo paduotas išlygas. Malonėčiau
 greičiau gauti. J. Sekevičius,
 101 Oak St., Lawrence, Mass. (46)

FIGIAI PARSIDUODA gazonis inži-
 nas septynių arklių jėgos. Šitas inži-
 nas yra visai mažai naudotas, taip
 kaip ir anujas. Greit atsikviltis šitas
 inžinas bus perduotas visai pigiai;
 atsikviltis ant sekančio antrašo:

Vin. Struogis,
 155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

tėmokės tas lekcijas jau mokėsi
Kalbėti ir Rašyti Angliškai

Jei netiki šitam pranešimui, tai perkviltk
 pirmą lekciją, o persitikrinsi ar teisybe.
 Prisiskų 10 centų, o tuojaus gausi lekciją.

MONTELLO CORRESPONDENCE SCHOOL,
 MONTELLO, MASS.

Ant pardavimo

Bučernė ir grossernė. Labai geroje
 vietoje, lietuviams apgyventa, biznis la-
 bai gerai eina. Parsiduoda su visais
 įrankiais. Priegtam arklys ir veži-
 mas, viskas parsiduoda nebrangiai,
 priežastis pardavimo, turiu kitą užsi-
 mimą.
M. BLEKAS.
 629 North Riverside Str.
 Waterbury, Conn. (47)

Paaiškinimas del visų žinios.

Mes pardodame ir perkame viso-
 kios rūšies biznius po visais dalis Ameri-
 rikos. Jeigu nori pirkti bent kokį biz-
 nį arba jį parduoti tai visuomet kreip-
 kitės ypatingai arba laišku. Norėda-
 mas parduoti biznį parašykite koks
 biznis yra, kaip senai išdirbtas, ir už
 kokią prekę norėtumėt jį parduoti. No-
 rėdamas pirkti paminkite kokiam
 mieste norite, kokį biznį, ir kiek maž-
 daug galėtumėt inešti pinigų. Taippat
 mes išpildome visokias apeliacijas ir
 paduodame visokias provas geriau-
 siams advokatom, kaip legališkas,
 taip kriminališkas. Taippat einame
 už perkaltėtojus visokiuose reikaluose.
 Visus augščiau paminėtus dalykus mes
 atliekame teisingai ir sąžiningai. Reik-
 kale visuomet kreipkitės pas:

M. Ballas ir J. Bush
 119 Grand St. Brooklyn, N. Y.
 (Nov. 29, 1916).

ADVOKATAS

KAZIS KRAUCUNAS.

Buvęs 9 metų Skryniaus Viršinku, Inspek-
 torium Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi
 visas tiesias kalpo Attorney, Advocate, Proctor,
 Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias
 bylas (provas) visose teismuose ir departa-
 mentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipki-
 tės laiškais, įdėdami krasos ženkielį atsaky-
 mul. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribūna
 ypatingai į visas Valstijas ir miestus suilz
 pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law
 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Lietuvis automobilistas reikalaus
 ja vietas.

Reikalauju vietos šaufferio. Esu
 apsipažinęs gerai su automobilių
 mechanizmu ir patsai moku pasi-
 taisyti. Sukalbu angliškai, len-
 kiškai ir rusiškai. Kam reikaling-
 gas šaufferis malonėkite atsikvilti
 sekančiu antrašu:

Jonas Šidlauskas.
 281 Jackson Ave.,
 (45) Long Island City, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
 Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
 314 E. 50th St., New York.
 OPISO VALANDOS:
 Iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val.
 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
 Nėdėliomis pagal sutarti.
 Egzaminavimas DYKAI. Mes iš-
 tiriamo ir pasakome visas ligas
 ir pagelbime. Iš kitur atvažiuo-
 vusiemis ligoniams parupinam vie-
 tą, kol gydos. Reikalui esant,
 kreipkitės, mes apžiūrėsime ir
 duosime prietelišką rody. Patar-
 navimas visai pigus. Neuzmirš-
 kite mano antrašo.

DR. J. LIPMAN,
 314 E. 50th St. NEW YORK.
 Arti 2nd Avenue.
 — Kalbame lietuviškai. —

SULAIKYK TAĮJ KOSULĮ

pirma, negu jį pakenks jūsų sistema. Atakų
 palengvinimui ir iritacijos pašalinimui, vartok

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams). Netrukus patirsi, kad tatau yra
 atsakanti gyduolė, suteikianti palengvinimą nuo kosulio,
 persalimo, užkimimo, spasmodiško smaugulio, oro triubelių,
 uždegimo ir gerklės skausmo. Kąstuoja 25 ir 50 centai.

Mūsų žodžiams patvirtinimui, štai paduodame neseniai gautą lai-
 ską: "Aš noriu jums pranešti, kad Severos Balsamas pilnai atsako savo
 tikslui. Nuo pirmutinio dozo vaikai pradėjo sveikti; jų kosulys išnyko
 ir tie atakai nebesugrįžo. Apie du metai tam atgal mes vartojome tajį
 Balsamą nuo kosuliuo ir-gi su gera pasekme."
 J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.

Reikalaujant gyduoliū reikalauk Severos Preparatų. Nušjes į ap-
 tiekią žiūrėti, kad gautum ko reikalaujama. Neimk kitokių bei užvadu-
 tojų. Negalint gauti ko reikalaujate, rašyk tiesiai į

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS

VALANDOS:
 nuo 8 iki 10 iš ryto
 " 1, 3 po pietų
 " 6, 8 vakare
 Nėdėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
 Tel. 595 Greenpoint
 Specialistas širdies ir plaučių ligų.
 OFFICE HOURS:
 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETH PORT'E, N. J.
 161 Franklin St., ir kampas Secord St.
 Ligonius priima:
 ryte nuo 8-9 po pietų nuo 1-2; 20
 ir vakare nuo 6-8
 Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)

Dr. LOUISE C. BALL
 Chirurgas Dantistas.
 251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
 Kampas Roeblyn Str.
 Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nevei-
 kus pripildo auksu, plastina ir cementu. Įdėda
 naujus; uždėda kepuraites iš auksu arba por-
 celeno. OPISO VALANDOS:
 Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
 Seniai įsteigtas biznis 25 met.

VLADO LEŠCINSKO

Aptiekloj Drugstoreyje
 galima gauti „Vienybė Lietuvninkų“
 pavieniais numeriais, arba užsiprenu
 meruoti ir duoti apgarsinimus.
 Eureka Red Cross Pharmacy
 315 Walnut Str., Newark, N. J.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS

VALANDOS: 8-11 ryte,
 1-3 po pietų,
 7-9 vak.
 Seredomis 8-11 ryte

341 Walnut str., prie parko.
 NEWARK, N. J.

Ar nori būti Gražus?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties,
 kuri išdirbta Mentholatum Co. ir visi
 daktarai ir aptiekoriai pripažįsta ge-
 riausią.

Ištepant moste veidą prieš einant
 gult per kelis vakarus padaro veidą
 tyru ir skaisčių. Mostis išima visoki-
 us spuogs ir dėmes (plėtus) sau-
 lės nudegimas ir lašus. Kaina dė-
 žutės 50c. ir \$1.00. (44)

J. RIMKUS.
 BOX 36, Holbrook, Mass.

Bile kas gali išmokyti Barz-
 daskutystę, Plaukų taisymo
 (hairdressing), Manicuring,
 ir tt. ir labai trumpą laiką;
 mažai išlaidų. Mes mokiname moteris
 ir vyrus. Atsiskaukite del platesniū in-
 formacijų.

NOSSKOFF'S BARBER SCHOOL
 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

VERGIJOS
 dienos jau
 praėjo. Bet
 vis dar tarpe mūsų
 yra daug vergų,
 kurie yra atstu-
 miami nuo savo darbo beširdės
 verg-mistrės-LIGOS.

Yra labai lengva išvengti ma-
 žų klucijų išaugant į didesles,
 jeigu umai atida ant to atkreipi-
 piama. Ir tas yra jusų pareiga
 link paties savęs ir savo šei-
 mynos tai vis atlikti.

Nuo skaudėjimo pilvo ir ža-
 nuų, kaip plovimas skaudžian-
 čios gerklės intruokimui ir save
 apmaldinimui dusulio, nuo galvo-
 s ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL
 apsirėičia esąs iš geriausių na-
 minių gyduoliū, esančių ant
 pardavimo—25c. už bonkute.

Nuo Reumatizmo, Padagos, Neurali-
 gijos, Persišaldymo, Apsūlimo, Dantu-
 skaudėjimo, Diegliu ir Skaudėjimo Kru-
 tinėje, taip ir nuo visokiū kitū reumu-
 tiškū ligū, naudok!

PAIN-EXPELLER,

kalpo senj ir užtikėtina draugų šeimyn-
 nos per puse simtmelio. Tik 25c. ir
 50c. bonkute; galima gauti visose ap-
 tiekiuose arba pas patį fabrikantą—
F. AD. RICHTER & CO.
 74-80 Washington Street, New York.

DANTISTAS.

Kiekvienas užgandintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metų!

Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
 Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas.... 50c.
 Užplombavimas auksu \$1.00. Skaudantį dantį
 duok ištraukti ryte, o vakare duok apžiūrėti.

SANITARY DENTAL PARLOR

307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
 Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Insteigtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

99 Grand Street,

Edward J. Widness & Co.

**Užlaiko Krautuvę
 Stubinių Daiktų**

Puody, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-
 leum, Staltiesių, Langdangių, Gelež-
 nių Blekinių Daigtų, Peilių ir t. t.

**SPECIJALIŠKI DAIKTAI
 BARAMS ir HOTELIAMS**

Brooklyn, N. N.

Petras Naujokas,

— CIGARAI —
 Visados klauskite P. Naujoko Ciga-
 rų kokiame nebuk store arba saliuje,
 ir gausite gerą cigara, o ne kopustų
 lapų. Mano dirbtuvė:
 359 Broadway, corn. Keap Str.
 Brooklyn, N. Y.

Visada busi pilnai
 užgandintas, jei pirksi
FORNISIUS
 ps Maliauską ir Vidžiuną

Mūsų prekės daug žemesnės,
 negu kur kitur.

Dodam ant lengvų išmokėsčių
 \$1.00 ant savaitės

M. & V. FURNITURE CO.

389 AVE. C & D 678 5TH AVE.
 200 21ST ST. NEAR 19TH ST.
 BROOKLYN, N. Y.

GASINTIES „VIEN. LIET.“
 GRAUSIAI BIZNIERIAMS

LIETUVISKAS
**Fotografistas
 ir
 Maliorius**

Gerai Darbas
 ir visiems
 Priinama Prekė

J. STOKIS

177 Nassau Str.,
 kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirba-
 me viską kas tik reikalinga del draugijų. Viso-
 kius ženklus, guzikčius, kukardas (badges), šar-
 pus, Vėliavas ir antspandas. Guzikčių (buttons)
 prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai
 mūsų vientaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie
 nepažindami lietuvių Tautos istorijos, atlieka
 augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes prane-
 šime savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsa-
 'kančiai. Del platesniū žinių kreipkitės pas:

STUPAS & CO.
 123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

W. SLOMINSKA

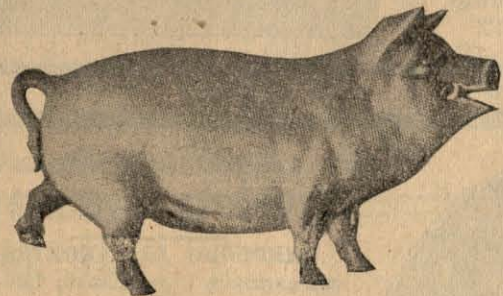
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
 ant Kosuliuos Parodos už rupe-
 stingą ir artistišką išdirbimą
**KARUNŲ, ŠARPU,
 KUKARDŲ, ROZETŲ,
 BERLŲ, MARŠALKINIŲ
 LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.**

Turiu už garbę apreikšti guodo-
 tiniųs Kunigams ir guodotinioms
 Draugystėms, kad aš dirbu visus
 augščiau paminėtus daigtus PI-
 GIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR
 GERIAUSIAI, nes per daugelį
 metų užsiimdama išdirbiniais įgi-
 jau geriausių praktiką ir del to
 galiu viską padirbt pigiau ir ge-
 riau negu kitai fabrikai.
 Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

M. Mierzwinski

Užlaiko Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriuose galima gauti visokios MĖSOS už laikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinski

74 Grand Street 41 Avenue A
Kampas Wythe Ave. -BUČERNĖS- Kampas 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartoja aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proskus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tikrai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

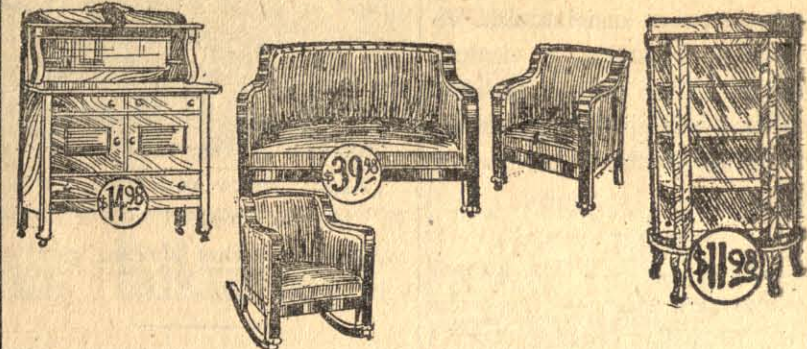
VIENTAINĖ SVETAINE
Galima užsisakyti Ballams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms)
734-736-3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

Macys & Marcin Furniture Co.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus ausipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

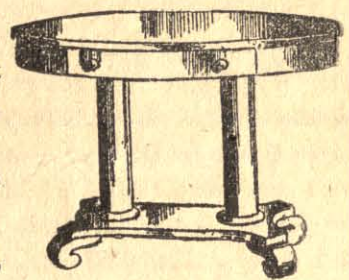

PIGU! PIGU!

Mes pardudame forničius mokant ant sanvaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00.

Nepamirškite mūsų krautuvės, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. [mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaujami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampus Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje aplinkoje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valkų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą aparstinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Thomas Vermalas

186 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Didžiausia krautuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdalu: marškinių, kalmierių, nektairų ir žodžiu sakant visko galima gauti, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.
Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas.

Atvažiuojant svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykite, o gausite puikius valgius kokiu tik kas pareikalausite. Priekiam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu:

A. DIRZULAITIS
102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Kordialai ir Creme'sai

Menthe, Rose, Anise, Kuemmel, Pyčių, Aprikotų ir kitokių. Importuoti ir naminiai, žemiausiom prekėm su geriausia verte.

H. & H. REINER

DISTILLERS & IMPORTERS
175 to 197 Stagg Street
Art. Graham Ave.
Brooklyn, N. Y.
Ateik ir persitikrink.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilky, Kolkiky, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripky), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškas rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magišky Monų daiktų ir knygų su pagalba kuri galima padaryti įvairias štuksas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bronzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra garantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiilksi ant visados mūsų kostumerių. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Pardudame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaujami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

103 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Balsamuojuojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" padnoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visumėnės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuva Inleldžia
"DRAUGAS" atsieina met. \$2, pusel m. \$1; Užsienioose metams \$3, pusel metų \$1.60
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostono Lietuviškas

;; SALIUNAS ;;

Sveikiansi ir geriausias visokios rūšies gėrimai ir kvepentai Cigarai.

Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas)

342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir šaknų.

Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausia vaistu arba karcium vynu dėl skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispesiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą cystalo spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti cystalame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios" ("Trejanka")—tai išlikimaisiais lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaujate aptiekose, bet jei nerastite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, prisiunčiant 35 centus, o tuojau apsiursite.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKEIŲ AMERIKOJE

SIDNEY F. MILLER

WHOLESALE LIQUOR DEALER

IMPORTER

116-118 UNION AVENUE
NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Tel. 3278 STAGG

Vietinės Žinios

SVARBUS SUSIRINKIMAS DELI LIETUVIŲ DIENOS.

Šiame ketvergo vakare, lapkričio 9 d. kun. N. Petkaus svetainėje bus svarbus susirinkimas. Visi distriktų komitetai ir visokios komisijos išduos pilnas apyskaitas iš savo darbų. Taipgi bus aptarta daug reikalų. Susirinkite visi.

Ketvirtas TMD. 3-čios kuopos sezoninis referatas. — Lapkričio 10 d., pėtnyčios vakare, — 73 Grand St. (žin. Draugelio svetainėje) — atsibus ketvirtas iš eilės TMD. 3 kp. sezoninis referatas. Referatą skaitys J. Gedminas iš senovės Graikijos istorijos — nuo graiko-persiškos (500—449 mm. prieš Kristų) karės iki Graikijos puolimo bei Aleksandro Makedoniečio laikų (336—323 mm. prieš Kristų). Apie senovės Rytų valstijas bei pradžią graikų istorijos, škaityta pirmame sezon. referate (prieš pirmą referatą buvo paskelbtas „V. L.“ graikų istorijos planas). Jeigu bus pakaktinai laiko, tai bus taipgi perskaitytas kitas labai indomus referatas temoje „Graikų daila ir mokslas“, kuris patarnaus lygir išvada apie senovės graikus bei jų nuveiktus žmonių labai darbus. Čia bus peržvelgta graikų daila, literatūra ir mokslas, — butent: architektūra, skulptūra, priešimas, įvairios rūšies literatūra, teatro vystymasi, filosofija ir istorija.

Kadangi senovės graikų kultūra ir mokslas yra pamatu mūsų laikų kultūros bei mokslo, tai kiekvienam lietuviui, trokštančiam apšvičios, yra labai naudinga susipažinti su tais dalykais. Šita paskaita (lapkr. 10 d.) galės patenkinti visus. — Čia aiškiai pasirodys, ar mūsų kuopos nariai rupinasi apšvieta, ar ne; kartu pasirodys ir tas, ar yra išrovavimas rengti panašius referatus, ar ne. — Dabar, po Lietuvių Dienai, išsikalbėjimams bei pasiaiškinimams nebus vietos. Todėl aš, kaip referatų sumanytojas ir tvarkytojas, dar kartą meldžiu kuopos narius susirinkti ant sekančio referato kuoskaitin-giausiai. Referatas prasidės lygiai 8 val. vakare.

J. Gedminas.

Atkeliavo Eugenija Širvydaitė. — Pereitą ketvergą, lapkričio 2 d. p-lė Eugenija Širvydaitė, žinomo veikėjo ir publicisto dukte Skandinavijos laivu Oskar II. pri buvo New Yorkan pas savo tėvą. Ji mums papasakojo daug indomių dalykų apie pabėgėlius ir Rusiją. Pasikalbėjimą su ja indėsime sekantin N.

Lenkų „Harmonijos“ koncertas. — Ateinantį subatvakarį lapkričio 11 d. bus žinomojo lenkų choro „Harmonija“ metinis koncertas salėje Terrace Garden ant 58 gatvės New Yorke. Koncerte dalyvaus, apart „Harmonijos“, dar ir šie chorai: moterų „Halina“ po vadovystę lietuvių muziko Ksavero Strumskio ir „Sursum Corda“, vyrų — „Lutnia“ ir mišrus — „Dzwon Zygmunta.“ Solistai pasirodys šie: G. Modrakovska — sopranas, F. Kuczynski — baritonas, A. Jankovski — smuikininkas, M. Bražejeviczowa — pianistė ir M. Miaskowska — šokikė. Taipgi bus parodytas paveikslas ypatose „Lenkijos prisikėlimas“ prie chorų dainavimo. Pelnas skiriamas badaujančiam lenkijai.

Bostono opera New Yorke. — Šią savaitę Boston Opera Co. stato didžiausias operas naujajame Hammersteino teatre ant Lexington Ave. ir 51-sios gatvės.

„Aptiekorius“ scenoje. — Pereitą subatą TMD. 3-čia kuopa buvo surengusi vakarą, kuriame buvo sulošta juokazaislė „Aptiekorius.“ Lošimas gana gerai pavyko. Žmonių buvo nedaug.

„Aido“ choro koncertas atsibuvo pereitą nedėdienį. Pavyko gana gerai. Bus plačiau apie tai sekančiame N.

Prakalbos. — Pereitime nedėdienyje kun. Petkaus svetainėje Tautos Fondas surengė prakalbas. Kalbėjo gerb. kun. Žilinskas. Buvo rodomi stovinti paveiksliai. Žmonių buvo pilna svetainė.

„Genavaitė“ scenoje. — Jau kartą brooklyniečiai yra matę šį puikų ir vaizdingą veikalą. Bet dauguma tik yra girdėję apie jį ir daugelis žmonių vis klausia vienas kito „kada vėl bus lošta „Genavaitė?“ Žinomas Karalienės Aniuolų choras žmonių geidimus paskatintas, vėl nutarė sulošti „Genavaitė“ sausio 6 d. 1917 m., McCaddin Hall. Karalienės Aniuolų choras meldžia kuopų ir draugijų nerengti vakarų tą dieną.

Delei kooperacijos. — Kilęs gražus sumanymas steigti kooperatišką krantuvę valgomųjų daiktų randa gana daug pritarėjų. Tokia įstaiga tarp lietuvių tikrai gali egzistuoti. Todėl kam rupi šitas klausimas, ateikite į susirinkimą lapkričio 9 d. 8 val. vakare Tautiškaime name.

J. Patašius.

Apsivedimas per laiškus. Long Islande tulas kalvis paskelbė anglių laikraščiuose, kad jis pajieško apsivedimui merginos. Vos spėjus tam apskelbimui tilpti, kaip tik vieną dieną gavo 278 atsišaukimus. Ant rytojaus dar daugiau. Pairsodo, kiek yra moterų norinčių apsivesti. Neturėdamas kur dingti nuo tų atsiliepimų, nabagas kalvis net priverstas buvo laikraščiuose paskelbti, kad jo visai nėra mieste.

Gavo leidimą vesti. — Dominikas Kaziunas, 23 Little Str., su Ona Buinauskiute, 127 Hudson Ave.

Juozas Jasaitis, Cliff Str., Clifside, N. J. su Mare Ratašute, 92 Meeker Ave.

Kaz. Razmas, 93 Bridge Str., su Anelė Mockaite iš ten-pat.

Jonas Margis, 297 Troutman Str., su Ella Pohlman, 473 Decatur Str.

Jonas Stanaitis, 134 N. 10th St. su Anelė Malinauskiute, 296 So. 1st Str.

Adolfas Karlonas, 625 Driggs Ave., su Albertina Dapšute, 34 Ten Eyck Str.

Leonas Surgaitis, 153 Hope St. su Domicelė Arbačauskiute, 420 Grand Str.

Antanas Mareinkus, 147 N. 6th Str., su Franciška Šifkiute, 556 Driggs Ave.

Kazys Celesius, 338 29th Str. su Antonina Žukiute, 211 — 27th Str.

Mikolas Savickas, 38 So. 2nd Str., su Ona Šereliute, 89 So. 4th Str.

Jonas Červinskas, 293 Wythe Ave., su Stella Ražnčiute, 103 Grand Str.

Jonas Stankevičius, 460 Metropolitan Ave., su Veronika Valatkevičiute, 41 Stagg Str.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirusius ant visokių kapinių. Pagarbus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Par-samdau karie-tas laidotuvėms, veselijoms, krikšty-noms ir ki-tiems pasivažinė-jimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall

Dvi DIDELES SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARELIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint PUKIAUSIA UŽEIGA

Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas

Alex Shrupski

SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GĖRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.

Alex Shrupski, Savininkas

61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

— NEPAMRŠKIT —

Tautiško Namu,

Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliams, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanūs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-108 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas Simaną Pociuną

Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik.

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

TEŠIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO

„RUSSKAYA ZEMLYA“

kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveiksliai dienos klausime.

K A I N A:

Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50; pusei metų..... 1.80; trims mėnesiams..... 1.00. New Yorke ir užsienin metams..... 6.50; pusmečiui..... 3.50.

Užsirašydami adresuokite:

„RUSSKAYA ZEMLYA“

231 E. 17th St. New York, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 5311 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laitvy. keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.)

Taipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiskųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorke ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad George A. Cullen, Passenger Traffic Manager 90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFE

291 Wythe Ave. Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

Du-kart nedėlinis laikraštis Puikiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ŠEINA kas UTARNINKA ir PĖTNYCIA

Prenumerata kaštuoja: Amerikoj Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50 POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markijų.

Priek tam paim užsimokėjus iraitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

Adresavokite: W. D. Boczkowski & Co 590-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėloms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's CAFE

KASDIEN

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.